

INSTITUT PER A LA
CONVIVÈNCIA I
L'ÈXIT ESCOLAR

FENT CAMÍ!

MEMÒRIA 2022-2023

01 *Convivència*

02 *Coeducació*

03 *Benestar*

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITATS
B INSTITUT CONVIVÈNCIA
I L'ÈXIT ESCOLAR

@convivexit

ÍNDEX

I. INTRODUCCIÓ	4
II. MEMBRES DE L'EQUIP	6
III. FUNCIONS	7
IV. ÀMBITS D'ACTUACIÓ	8
V. ACCIONS PER DESENVOLUPAR LES FUNCIONS.....	9
1. PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ	10
1.1 Convivència.....	10
1.1.1. Recursos, i iniciatives en convivència	10
1.1.2. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament i el ciberassetjament.....	15
1.2 Coeducació: igualtat i diversitat	21
1.2.1 Recursos, i iniciatives en coeducació	21
1.2.2. Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans*	26
1.2.3. Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes als centres educatius	30
1.3. Benestar físic i emocional.....	33
1.3.1. Recursos, i iniciatives en benestar físic i emocional	33
1.3.2. Protocol d'actuació en cas de risc autolític detectat als centres educatius de les Illes Balears.....	43
2. ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT	48
2.1. Acompanyament i assessorament a Mallorca	48
2.2. Acompanyament i assessorament a Menorca	55
2.3. Acompanyament i assessorament a Eivissa i Formentera.....	60
3. ÀMBIT NORMATIU	69
3.1 Recollida i anàlisi d'informació.....	69
3.2. Normativa.....	71
4. COORDINACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB INSTITUCIONS I ENTITATS	73
5. COMUNICACIÓ	76
6. AVALUACIÓ.....	76
VI. ANNEXOS	78

ANNEX 1

PLA DE COEDUCACIÓ DE LES ILLES BALEARS (2019-2022)

I. Objectius del Pla	81
II. Revisió del desenvolupament del Pla de Coeducació (curs 2022-2023).....	82

ANNEX 2

DADES SOBRE LES MEMÒRIES DE CONVIVÈNCIA 2022-2023

I. Dades generals	91
II. Programes per a la millora de la convivència	96
III. Recursos externs utilitzats.....	103

DADES SOBRE LES MEMÒRIES DE COEDUCACIÓ 2022-2023

I. Agents de coeducació	103
II. Actes commemoratius.....	105
III. Xarxa de centres coeducatius	106
IV. Programa d'educació afectiva sexual amb perspectiva de gènere i diversitat sexual	107

ANNEX 3

DADES SOBRE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

Formació en convivència i benestar, coeducació i inclusió	109
---	-----

ANNEX 4

PLA DE FEINA DE L'INSTITUT PER AL CURS 2023-2024

I. Objectius i propostes d'actuació de l'Institut	114
II. Activitats i tasques	116
III. Normativa	118
IV. Estudis i avaluació	118

I. INTRODUCCIÓ

L'objectiu principal de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar és acompanyar els centres educatius en el seu procés de millora de la qualitat de la convivència i la coeducació, amb atenció especial en el benestar emocional i la salut mental de l'alumnat i del personal docent.

Durant el curs escolar 2022-2023 s'ha ratificat la importància de les emocions en el desenvolupament personal i en el procés d'aprenentatge, així com la importància de sentir-se bé i sentir-se part de la comunitat com un factor de protecció imprescindible per a les persones i per aprendre i desenvolupar-se de manera integral.

Aquesta MEMÒRIA detalla:

- La feina de prevenció i d'intervenció que ha fet l'equip de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar amb la comunitat educativa.
- Les dades del GestIB relatives als diferents protocols activats des dels centres educatius (Protocol d'assetjament, Protocol de prevenció de conductes autolítiques, Protocol d'acompanyament a l'alumnat transsexual i Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes als centres educatius)
- El Pla de Coeducació 2019-2022.
- Les dades sobre convivència i coeducació dels centres educatius disponibles a través dels qüestionaris d'avaluació que presenten tots els centres educatius a final de curs.
- Les dades sobre les accions formatives a través del Servei de Normalització Lingüística i Formació, de les línies 2, 4 i 8 del Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat 2020-2024.
- El Pla de feina de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar per al curs 2023-2024.

Pel que fa al marc normatiu que orienta i nodreix la feina que desenvolupa l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar, destaquen les disposicions següents:

- L'article 27.2 de la Constitució estableix que l'educació ha de tenir per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de la convivència i els drets i les llibertats fonamentals.
- La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix el dret a l'educació i l'obligació del sistema d'assegurar aquest dret garantint una educació de qualitat per a tots els infants. D'acord amb aquesta Llei, els principis i fins de l'educació inclouen: l'educació en drets humans (art. 2.b)); l'educació en els valors de llibertat, responsabilitat, democràcia, solidaritat, igualtat, respecte, justícia i no discriminació (art. 1.c)); l'educació per a la pau i la no-violència (art. 1.k), 2.c) i 2.e)); l'educació per a la ciutadania activa, crítica i responsable (art. 1.l) i 2.k)); l'educació per a la convivència, el respecte, la prevenció de conflictes i la seva resolució pacífica, així com per a la no-violència en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social, i en especial en el de l'assetjament escolar i ciberassetjament, amb la finalitat d'ajudar l'alumnat a reconèixer qualsevol maneres de maltractament, abús sexual, violència o discriminació i a reaccionar-hi (art. 1.k)).

- Segons la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència, l'educació ha de tenir un protagonisme especial en la tasca preventiva de la violència, en la detecció precoç, tant en contextos d'aprenentatge presencial com virtuals, i en la generació d'entorns protectors en l'àmbit escolar. És necessari impulsar un canvi de mirada: no és el que succeeix al meu centre, és allò que els passa als infants i joves del meu centre. Els centres escolars tenen l'obligació d'informar les autoritats de qualsevol índex de violència sobre un menor.

Atesos el marc normatiu anterior i el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA), és indiscutible que el centre educatiu ha d'esdevenir un entorn segur, amable i acollidor en què s'equilibrin les mancances amb què l'alumnat arriba a les aules. Ha de ser l'espai on s'eliminin totes les desigualtats i els mecanismes discriminatoris per raó de sexe, identitat i expressió de gènere; característiques físiques, psíquiques o sexuals; diversitat familiar; ètnia, procedència o classe social. També ha de ser l'espai en què tant l'alumnat com la resta de membres de la comunitat educativa puguin desenvolupar lliurement les seves identitats en un clima d'igualtat real i sense cap tipus de condicionants i limitacions. Alguns dels objectius del sistema educatiu són el respecte dels drets i les llibertats fonamentals i l'exercici de la tolerància dins els principis democràtics de convivència.

Aprendre a viure junts constitueix, sense cap dubte, una de les finalitats bàsiques de l'educació i un repte per als centres educatius, on l'alumnat ha d'aprendre a conviure i a conèixer millor les altres persones. S'ha de crear un entorn que impulsi la realització de projectes comuns, la prevenció de conflictes i, en tot cas, la resolució pacífica d'aquests.

L'any 2008 es creà l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar (d'ara endavant, l'INSTITUT) mitjançant el Decret 10/2008, de 25 de gener (BOIB núm. 15, de 31 de gener), com a òrgan de caràcter consultiu i organitzatiu d'activitats que ajudin a la prevenció de situacions de conflicte; la recerca de l'èxit escolar, la socialització i formació complementària de l'alumnat, i el coneixement, l'anàlisi, l'avaluació i la valoració de la convivència als centres educatius. L'àmbit de l'INSTITUT són els centres educatius de la comunitat autònoma de les Illes Balears. A les Direccions Territorials de la Conselleria d'Educació i Formació Professional de Menorca i d'Eivissa i Formentera l'INSTITUT té personal adscrit a partir de setembre de 2022. Aspecte fonamental per desenvolupar les funcions de l'INSTITUT d'una forma més propera i efectiva.

Més concretament, el Decret 10/2008 estableix en l'article 3 que la finalitat de l'INSTITUT ha de ser contribuir a l'anàlisi de conflictes i el suport a les activitats de prevenció organitzades des de l'Administració educativa; al disseny d'activitats socioeducatives que fomentin la creació de vincles positius entre els membres de la comunitat escolar, en col·laboració amb altres administracions i entitats; i al suport als centres educatius per a l'elaboració de plans i actuacions destinats a promoure la convivència.

L'article 4.12 del Decret esmentat indica que una de les funcions de l'INSTITUT és «elaborar i aprovar la memòria del treball realitzat al llarg de l'any escolar». A més, l'article 6 especifica que el director o directora ha de «presentar al Consell Escolar de les Illes Balears la memòria anual d'actuacions de l'INSTITUT i escoltar i, si escau, recollir les indicacions que facin els representants de la comunitat escolar».

Així doncs, aquesta MEMÒRIA és una eina molt valuosa per a la millora de la tasca que desenvolupa l'Institut. Analitzam el present per millorar el futur.

II. MEMBRES DE L'EQUIP

Durant el curs 2022-2023, l'equip de l'INSTITUT l'han format els membres següents:

- Ana Maria Amengual, directora
- Catherine Adrover, assessora tècnica docent (ATD Mallorca)
- Juan Carlos Piñero, assessor tècnic docent (ATD Mallorca)
- Lluïsa Ramis, assessora tècnica docent (ATD Mallorca)
- Maria Bel Andreu, assessora tècnica docent (ATD Mallorca)
- Myriam Sánchez, assessora tècnica docent (ATD Menorca)
- Present Ortiz, assessora tècnica docent (ATD Eivissa i Formentera)

I les tècniques d'igualtat següents:

- Ana Ibáñez Pulido (Eivissa, des de maig de 2021 fins desembre de 2022)
- Mercedes Vázquez Sendón (Mallorca, des de maig de 2021 fins a desembre de 2022)
- Isabel Molina Ramírez (Mallorca, des de novembre de 2021 fins a novembre de 2022)

III. FUNCIONS

Les funcions principals de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears, esmentades en el Decret 10/2008, de 25 de gener (BOIB núm. 15, de 31 de gener de 2008), són les següents:

1. Actuar com a òrgan permanent de recollida d'informació sobre la convivència escolar i promoure la investigació sobre diferents corrents i tendències.
2. Analitzar la informació recollida sobre la convivència als centres educatius de les Illes Balears i proposar els plans d'actuació corresponents.
3. Proposar, a partir de les dades recollides, actuacions concretes i susceptibles d'aplicació com:
 - a) L'elaboració i la difusió de models de convivència que facilitin a la comunitat educativa estratègies per a la millora de les relacions, i de programes que afavoreixin la prevenció o la resolució de conflictes.
 - b) L'assessorament a les famílies sobre l'actuació en casos de conflicte i assetjament escolar.
 - c) La formació del professorat i de l'alumnat en matèria de prevenció i resolució de conflictes i en tasques de mediació.
4. Orientar les famílies, l'alumnat i el personal dels centres docents pel que fa a la convivència escolar i la coeducació.
5. Col·laborar i assessorar en l'elaboració, l'avaluació o el seguiment dels plans de convivència escolar i de coeducació.
6. Difondre l'anàlisi de les dades i de les experiències dels centres sobre els plans d'actuació aplicats.
7. Promoure la col·laboració entre totes les institucions implicades en matèria de convivència escolar i coeducació.
8. Col·laborar en el disseny d'actuacions i programes encaminats a la millora del rendiment educatiu.
9. Col·laborar en l'impuls de l'èxit escolar com a mesura de prevenció de situacions de risc d'abandonament del sistema educatiu i, per tant, de prevenció de situacions de conflicte en l'àmbit escolar.
10. Promoure la col·laboració de les diverses entitats locals, insulars i autonòmiques, així com d'altres associacions d'àmbit escolar i social, en el disseny i la realització d'aquestes activitats socioeducatives.
11. Elaborar i aprovar la memòria del treball realitzat al llarg de l'any escolar.

IV. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

La convivència als centres educatius és una tasca complexa. Es construeix mitjançant les relacions que s'estableixen entre totes les persones que formen part de la comunitat educativa: alumnat, professorat, personal del centre, famílies i entorn educatiu i és imprescindible comptar amb el suport de totes les parts implicades.

La convivència escolar té la mirada posada en l'accés universal (DUA) i en la inclusió de diferents necessitats i capacitats, així com en l'eliminació d'entrebancs per al progrés de tot l'alumnat. Els centres educatius són i han de ser espais de convivència positiva, sana i segura. Tot l'alumnat té dret a ser educat en un clima de seguretat i de benestar personal.

A l'informe de Jacques Delors (1996) se citen els quatre pilars de l'educació: aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a ser i aprendre a viure. Els dos darrers pilars són els aprenentatges menys treballats als centres educatius. Per tant, esdevé una necessitat integrar-los de manera transversal en totes les etapes educatives, si es vol aconseguir un benestar personal i social més significatiu.

El context és canviant però el nostre objectiu continua ferm, potenciar la convivència positiva i el benestar del nostre alumnat i professorat, així com el de tota la comunitat educativa. Per això, és necessari treballar les relacions positives i els valors de la solidaritat, la tolerància, l'empatia, la inclusió, la igualtat, el respecte i la justícia, és a dir, tots els valors presents en la ciutadania democràtica. De viure, se n'aprèn convivint, independentment de l'espai on es treballi. Els valors abans esmentats, tan essencials, han de permetre construir les competències emocionals, socials i ètiques de l'alumnat, les quals els han de potenciar la seva estima personal, la dels altres i la del seu entorn, amb respecte i acceptació de les diferències. Millorar el sentiment de pertinença al centre educatiu i el benestar emocional contribueixen a la disminució dels conflictes i a la millora del clima escolar i dels aprenentatges.

L'aprenentatge sempre requereix d'acompanyament, intercanvi d'idees, afectes i conflictes. Com hem indicat, les competències vinculades amb el desenvolupament d'una convivència positiva són de caire emocional, moral, social i cognitiu. No són específiques de cap assignatura, sinó que s'han de treballar de manera transversal i han d'impregnar el clima i la cultura de centre. Amb aquest objectiu, l'Institut compleix la tasca que té encomanada i se centra en els tres àmbits següents:

- convivència,
- coeducació (igualtat, i diversitat sexual i de gènere),
- benestar emocional i físic.

V. ACCIONS PER DESENVOLUPAR LES FUNCIONS

L'Institut du a terme diverses accions en cada un dels àmbits següents: convivència, coeducació (igualtat i diversitat sexual i de gènere) i benestar físic i emocional, les quals s'expliquen a continuació.

La pàgina web de Convivèxit i la xarxa social Instagram són un espai en què compartim recursos, notícies i anunciam les novetats en tots els àmbits.

En l'àmbit de la coeducació, destaquen el Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022 i el projecte d'inversió «Assessoria tècnica per dinamitzar i implementar la coeducació i la prevenció de les violències masclistes als centres educatius de les Illes Balears». L'Institut Balear de la Dona (IBdona) i la Conselleria d'Educació i Formació Professional pactaren aquestes iniciatives durant el curs 2018-2019, amb l'objectiu de dinamitzar i implementar la coeducació i la prevenció de les violències masclistes als centres educatius de les Illes Balears. Amb aquestes iniciatives es compleix allò que estableix la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, i els objectius del Pacte d'Estat contra les Violències Masclistes. Cal destacar que a partir de gener ens hem trobat sense les tècniques referents en igualtat la qual cosa ha dificultat tot el procés d'assessorament i revisió de les accions de sensibilització del 25N i 8M. Ha suposat un gran esforç per l'equip que ha hagut d'assumir les tasques i les funcions que feien 4 tècniques contractades per IBdona.

En relació a l'àmbit del benestar, el curs 2022-2023 ha estat molt complicat i amb una elevada activació de Protocols de Risc Autolític; per aquest motiu s'han realitzat iniciatives i suports específics a través d'un conveni amb la Universitat de Jaén (iniciativa PROCARE) i un altre conveni amb el Col·legi Oficial de Psicologia de les Illes Balears (COPIB), els quals s'explicaran més endavant.

1. PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ

1.1 Convivència

1.1.1. Recursos, i iniciatives en convivència

❖ Recursos

Quadern «Un cercle per a cada dia»

IMATGE 1. Quadern «Un cercle per a cada dia»

Quadern enviat als centres educatius amb una llista de preguntes organitzades per mesos, on els i les docents trobaran exemples que els hi poden ajudar per fer cohesió de grup i activitats preventives, per tenir a les aules una convivència positiva.

❖ Participació en l'Estudi sobre l'assetjament i el ciberassetjament d'àmbit estatal, que ha fet la Unitat de Psicologia Preventiva de la Universitat Complutense de Madrid, per impuls de la Fundació ColaCao, en col·laboració amb les conselleries d'Educació de 15 comunitats autònomes.

La participació en l'estudi de 2.425 estudiants de les Illes Balears —1.247 nines (51,4 %) i 1.178 nins (48,6 %)— ha permès conèixer com és la situació actual de la infància i l'adolescència respecte a l'assetjament escolar (entre 4t de primària i 4t de secundària) i al ciberassetjament (entre 5è de primària i 4t de secundària) a la nostra comunitat autònoma. L'informe de l'estudi estatal i de l'autonòmic és a la pàgina web de Convivèxit.

❖ Activitats de formació sobre convivència

a) Trobada de l'alumnat promotor de la convivència i el benestar a Mallorca, Menorca i Eivissa

Les trobades d'alumnat promotor de la convivència i el benestar realitzades a les tres illes volen agrair i compartir la tasca que es fa en la prevenció i la detecció de conductes conflictives en els centres educatius. Aquests dies especials i de celebració es realitzen activitats com actuacions, teatre, tallers, cercles de diàleg, etc. L'alumnat i el professorat de diferents centres educatius comparteixen espais, opinions, coneixements i experiències. Hi participaren un total de 566 alumnes, detallades a continuació.

S'organitzaren 4 trobades:

- Mallorca, 2 de maig de 2023, amb l'alumnat d'educació primària. 132 alumnes.
- Mallorca, 3 de maig de 2023, amb l'alumnat d'educació secundària. 180 alumnes.
- Eivissa, 26 de maig de 2023, amb alumnat d'educació primària i secundària. 146 participants: 58 alumnes d'educació primària i 88 alumnes d'educació secundària
- Menorca, 2 de juny de 2023, amb alumnat d'educació primària i secundària. 108 participants: 65 alumnes d'educació primària i 43 d'educació secundària.

IMATGES 2 i 3. *Trobada de l'alumnat promotor de la convivència i benestar d'educació primària a Mallorca*

IMATGES 4 i 5. *Trobada de l'alumnat promotor de la convivència i benestar d'educació secundària a Mallorca*

IMATGES 6, 7 i 8. Trobada de l'alumnat promotor de la convivència i benestar a Eivissa

IMATGES 9 i 10. Trobada de l'alumnat promotor de la convivència i benestar a Menorca

b) Formació en prevenció, detecció i intervenció en casos d'assetjament i ciberassetjament escolar.

- Tres cursos (Palma, Inca i en línia per a Menorca, Eivissa i Formentera)
- Durada: 9 hores
- Formadores: Cànida Enciso Figueroa, orientadora; i Victòria Picó Aguiló, orientadora
- Participants: 71 persones inscrites.
- Continguts:
 - El protocol d'actuació respecte a l'assetjament i ciberassetjament escolar de la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

- La prevenció de l'assetjament i el ciberassetjament escolar des del Pla de Convivència.
- Elements i eines d'identificació de situacions d'assetjament i ciberassetjament escolar.
- Estratègies d'intervenció en casos d'assetjament i ciberassetjament escolar.

c) Formació en creació i manteniment d'un servei de mediació entre iguals.

- Durada: 23 h
- Formadores: Àngels Garcia Cunyat i Juana Olivares Abellán, professores de secundària amb formació i experiència en mediació i PR.
- Participants: 25 persones inscrites.
- Continguts:
 - Funcionament del servei de mediació del centre.
 - Creació de grup.
 - Repàs dels blocs de continguts i activitats: Comprensió del conflicte, Comunicació oberta, Expressió d'emocions i sentiments, Habilitats de pensaments, Participació activa, Convivència pacífica i Procés de mediació.
 - Proposta de millora de la difusió, implementació i eficàcia del servei de mediació escolar.

d) Formació en Educació entre iguals. Cibermentories (Mallorca) Presencial (PROA +).

- Durada: 9 h
- Formadors: Ajo Monzó Almirall
- Participants: 25 persones inscrites
- Continguts:
 - Bases de l'educació entre iguals i avantatges del mètode per a la prevenció de les conductes conflictives a Internet.
 - Programa de persones cibermentores: la tria, sistemes de comunicació i relació, les unitats didàctiques dels tallers «Internet segura i ciberassetjament» i l'avaluació del programa.
 - La guia de les persones cibermentores: coneixements, actituds i aptituds.
 - Bases de redacció del projecte de centre per a persones cibermentores.

e) Formació en Educació entre iguals. Cibermentories (Menorca, Eivissa i Formentera). En línia (PROA +)

- Durada: 9 h
- Formadors: Ajo Monzó Almirall
- Participants: 14 persones inscrites
- Continguts:
 - Bases de l'educació entre iguals i avantatges del mètode per a la prevenció de les conductes conflictives a Internet.
 - Programa de persones cibermentores: la tria, sistemes de comunicació i relació, les unitats didàctiques dels tallers «Internet segura i ciberassetjament» i l'avaluació del programa.
 - La guia de les persones cibermentores: coneixements, actituds i aptituds.
 - Bases de redacció del projecte de centre per a persones cibermentores.

f) Formació d'aprofundiment per a formadors i formadores en pràctiques restauratives, construïm una comunicació respectuosa.

- Durada: 8 h
- Formadores: Betlem Gomila Serra, formadora en habilitats per a una comunicació respectuosa.
- Participants: 23 persones inscrites.
- Continguts:
 - Revisió i propostes de millora del model formatiu de la formació bàsica.
 - Repàs dels elements que la formen:
 - ✓ Aspectes preventius: dinàmiques de cohesió grupal i cercles de diàleg.
 - ✓ El repertori de les pràctiques restauratives: escolta, expressions afectives, conversa i diàleg restauratiu, des de la comunicació respectuosa amb la infància i l'adolescència.
 - Revisió i noves propostes dels materials de suport a la formació.
 - Canvi de paradigma de la comunicació.
 - La pràctica de la comunicació respectuosa i acompanyament als infants i joves a afrontar els seus sentiments, alternatives al càstig, alliberament de les etiquetes imposades.
 - Estratègies per aplicar i educar en la comunicació respectuosa.

g) Formació dirigida al personal sanitari de la Consulta Jove sobre la prevenció i els protocols d'actuació dins de l'àmbit educatiu

IMATGES 11 i 12. Formació de l'equip de Convivèxit dirigida al personal sanitari de la Consulta Jove

h) Formació sobre l'assetjament i ciberassetjament a diferents professionals de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials

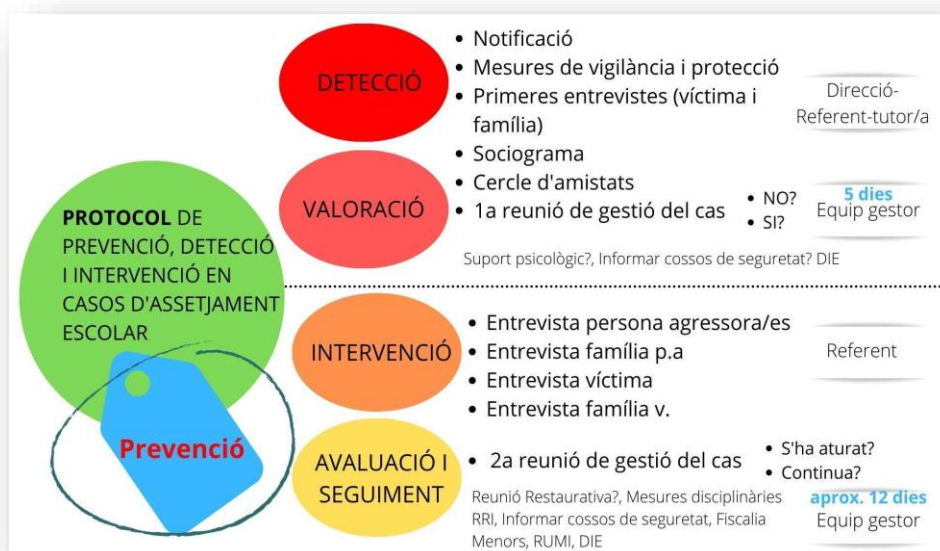
IMATGES 13 i 14. Formació de l'equip de Convivèxit dirigida al personal de l'IMAS

1.1.2. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament i el ciberassetjament

L'assetjament entre companys és un tema relativament freqüent en el context escolar. La incidència és més gran en els alumnes entre 10 i 14 anys, etapa que coincideix amb el tercer cicle d'educació primària i primer cicle de secundària. Aquestes situacions provoquen un gran mal, no només a les víctimes sinó també als agressors. Així mateix, els espectadors passius també acaben patint les conseqüències negatives dels abusos, entre les que destaca la pèrdua de sensibilitat davant del dolor de les altres persones. L'assetjament contamina el clima de relació a l'aula i al centre. En definitiva, redueix la qualitat de vida de totes les persones implicades.

IMATGE 15. Esquema del Protocol de prevenció, detecció i intervenció en casos d'assetjament escolar

El Protocol elaborat al 2016 és una gran eina per afrontar l'assetjament a les escoles. Permet donar una resposta multinivell, ràpida i eficaç, aturar l'assetjament, minimitzar l'impacte en les persones i millorar la convivència del grup. Els centres educatius estan molt conscienciats sobre la construcció d'entorns segurs amb tolerància zero a qualsevol tipus de maltractament, abús o discriminació. El professorat de cada vegada està més capacitat per detectar i acompanyar en aquests processos delicats i dolorosos.

El maltracte entre iguals sempre ha existit i ha estat present a les escoles; abans no se posava nom, però ara, afortunadament, ja se'n parla i es treballa en la prevenció i l'abordatge als centres educatius. És un dels motius de què les xifres hagin augmentat. És molt important detectar el maltractament en els inicis i intervenir per minimitzar-ne l'impacte en les persones. És molt difícil erradicar aquesta xacra present al sistema educatiu i constant en les relacions entre les persones.

Les dades sobre l'assetjament s'obtenen a través del GestIB de manera totalment objectiva i fiable. S'han extret a través de les dades que l'equip d'orientació notifica, de manera prescriptiva i confidencial a través del GestIB, quan gestiona un cas de presumpte assetjament.

Durant el curs 2022-2023 s'han obert 713 protocols de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament escolar, dels quals 384 (54 %) es valoraren com a assetjament. Al curs anterior, el 2021-2022 es van obrir 292 protocols, dels quals 106

es valoraren com a assetjament. Hi ha hagut un increment considerable en els casos d'assetjament. S'ha passat de 106 protocols valorats com assetjament el curs 2021-2022 a 384 el curs 2022-2023. S'ha incrementat més del triple.

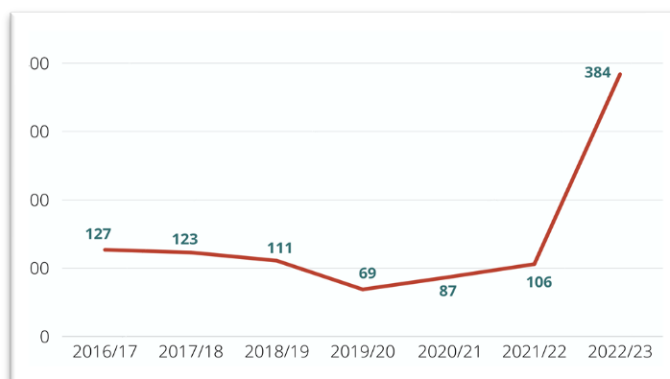
Indistintament del resultat, l'equip docent que gestiona el cas fa un acompanyament i seguiment de tot l'alumnat afectat per la situació de maltracte, amb l'objectiu de garantir-ne el benestar i millorar del clima de convivència del centre.

Extrapolant les dades, si el curs 2022-2023 hi va haver 136.540 alumnes matriculats a educació primària, secundària, batxillerat i formació professional bàsica, la prevalença de l'assetjament és d'un 0,28%.

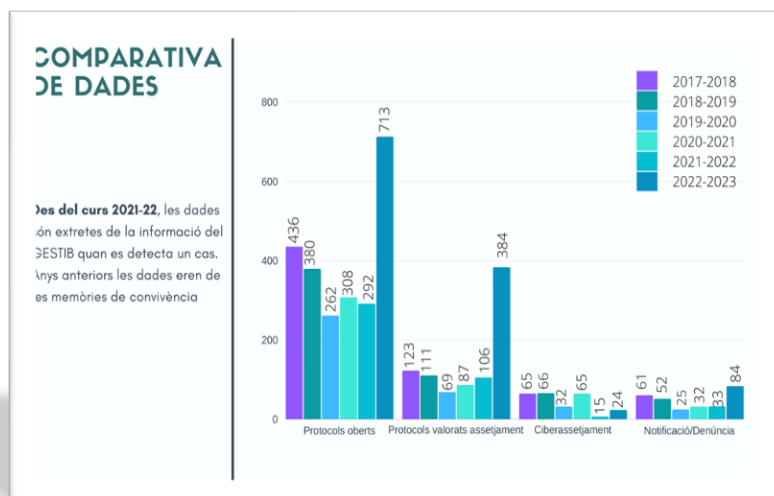
Les dades del curs 2022-2023 indiquen que, amb la notificació i l'activació del protocol, un 46 % dels casos s'han resolt positivament.

En conclusió, es vol destacar que, segons les dades de l'INSTITUT, al curs 2022-2023 hi va haver un repunt molt important i sense precedents de l'assetjament escolar, respecte els cursos anteriors. Malgrat haver-se incrementat, la xifra està per davall el 6'3% diagnosticat a l'estudi *bullying-Colacao* a la nostra comunitat autònoma el passat curs escolar, i per davall de l'índex del 20 % indicat per l'OMS. En cap cas és una xifra acceptable des del moment que hi ha un o una menor que pateix. Els centre educatius han de ser espais de pau i hem de continuar afinant sensibilitats per prevenir i detectar els problemes a temps.

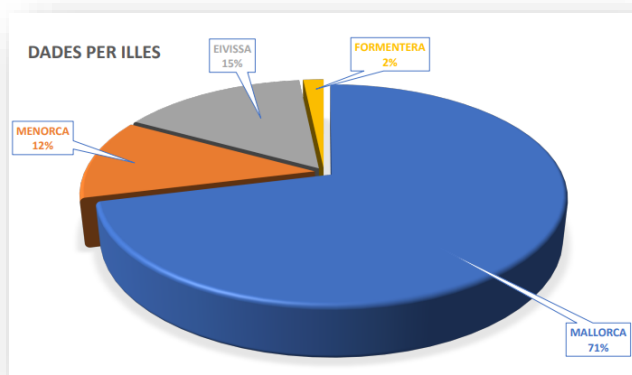
GRÀFIC 1. Dades de l'evolució de la incidència de l'assetjament escolar a les Illes Balears des de 2016-2017 fins a 2022-2023

GRÀFIC 2. Comparativa de dades sobre el Protocol contra l'assetjament escolar des de 2017-2018 fins a 2022-2023

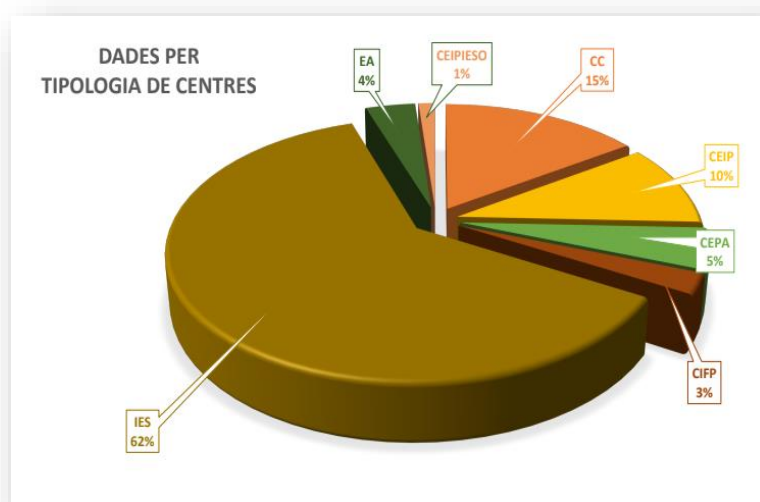
GRÀFIC I TAULA 3. Valoració de les situacions de presumpte assetjament per illes.

ILLES	CASOS
MALLORCA	507
MENORCA	85
EIVISSA	109
FORMENTERA	12
TOTAL	713

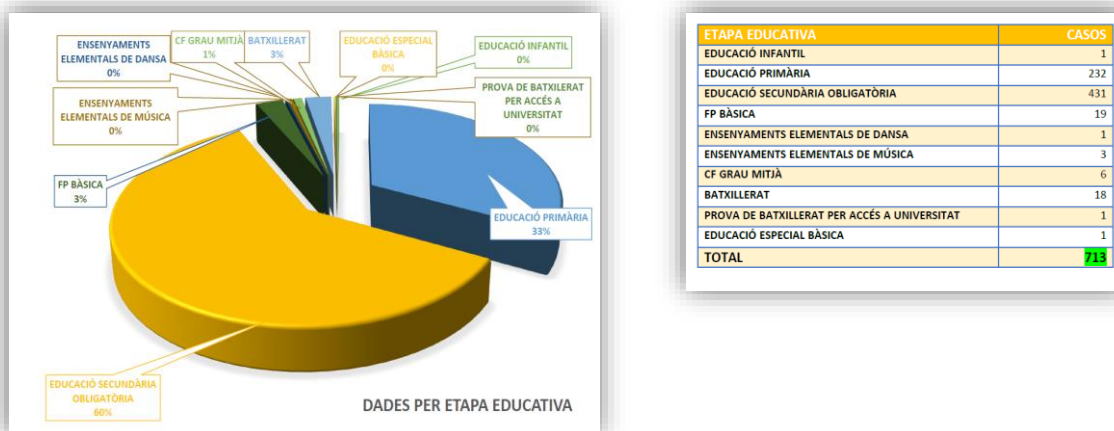
	CC	CEIP	CEE	CEIPEEM	CEIPIESO	CEPA	CIFP	CMD	IES	
MALLORCA	184	127	1	3	9	1	1	0	181	507
MENORCA	20	19	0	0	0	0	0	0	46	85
EIVISSA	27	19	0	0	0	0	0	2	61	109
FORMENTERA	0	11	0	0	0	0	0	0	1	12
TOTAL	231	176	1	3	9	1	1	2	289	713

GRÀFIC I TAULA 4. Dades de presumpte assetjament per tipologia de centres

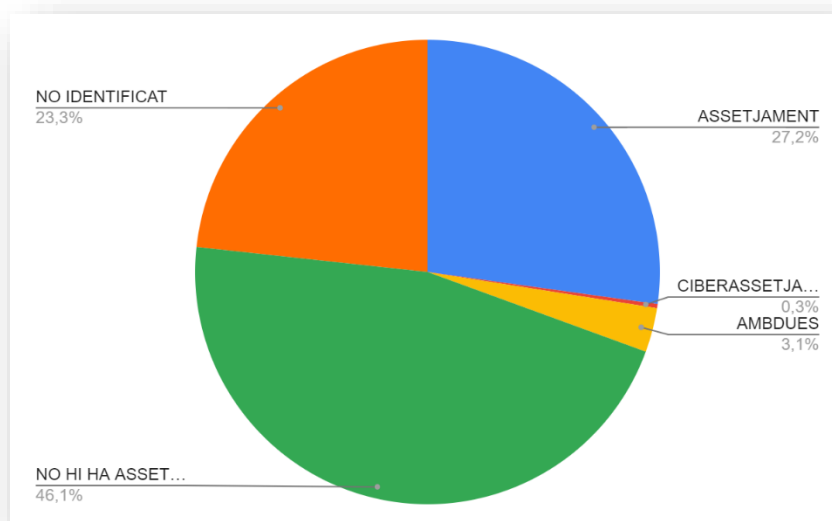
TIPOLOGIA DE CENTRE	CASOS
IES	289
CC	231
CEIP	176
CEPA	1
CIFP	1
CEE	1
CEIPIESO	9
CEIPEEM	3
CMD	2
TOTAL	713

GRÀFIC I Taula 5. Dades de presumpte assetjament per etapa educativa

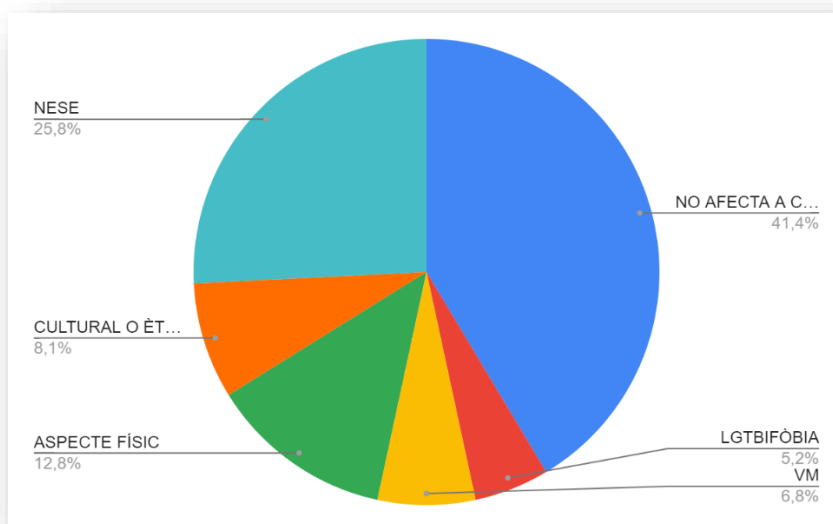
Durant aquest curs es torna a repetir que és en l'etapa de secundària obligatòria en què es donen més casos d'assetjament. En el curs passat hi havia un percentatge del 56 % i en aquest ha estat del 60 %.

GRÀFIC I Taula 6. Dades de presumpte assetjament per modalitat

MODALITAT	CC	CEIP	CEE	CIFP	CEIPIESO	CEIPIEEM	IES	CMD	CEPA	
ASSETJAMENT	64	52	0	0	1	1	75	1	0	194
CIBERASSETJAMENT	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
AMBDUES	7	5	0	0	0	0	10	0	0	22
NO HI HA ASSETJAMENT	98	91	0	0	15	12	113	0	0	329
MODALITAT NO IDENTIFICADA	27	50	1	1	5	0	80	1	1	166
TOTAL	197	199	1	1	21	13	278	2	1	713

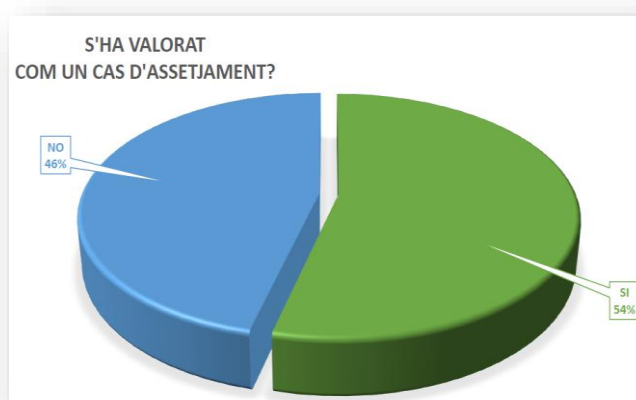
GRÀFIC I TAULA 7. Dades sobre el tipus d'assetjament

TIPUS	CC	CEIP	CEE	CIFP	CEIPIESO	CEIPIEEM	IES	CMD	CEPA	
NO AFECTA A CAP COL·LECTIU DIANA	50	34	0	0	4	0	70	1	0	159
ASSETJAMENT PER LGTBIFÒBIA	2	3	0	0	0	0	15	0	0	20
ASSETJAMENT PER VM	9	6	0	0	1	0	9	0	1	26
ASSETJAMENT PER ASPECTE FÍSIC	18	10	0	0		0	21	0	0	49
ASSETJAMENT PER MOTIU CULTURAL O ÈTNIC O RELIGIÓS	4	11	0	0	1	0	15	0	0	31
ASSETJAMENT PER ALUMNAT NESE	20	34	1	0	0	2	42	0	0	99
										384

Un 41'4 % dels casos no tenen cap motiu clar perquè la persona pateix assetjament. Els dos casos més freqüents són per ser alumnat NESE (25'8 %) i per l'aspecte físic (12'8%). Els casos d'assetjament per LGTBifòbia és present en un 5'2 %.

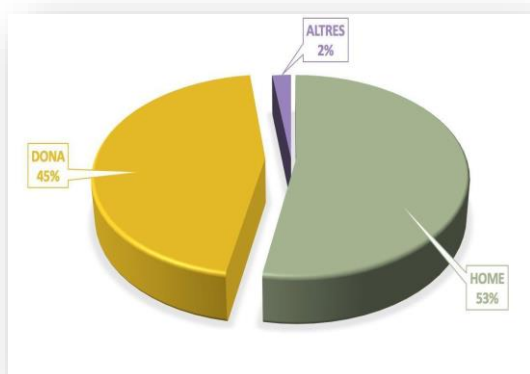
GRÀFIC I TAULA 8. Dades sobre la prevalença de l'assetjament

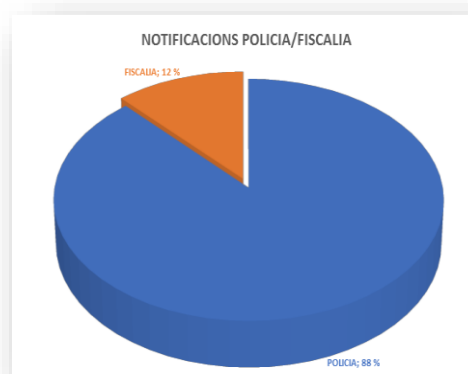
S'HA VALORAT COM UN CAS D'ASSETJAMENT?	CC	CEE	CEIP	CEIPIEM	CEIPIESO	CIFP	IES	CMD	CEPA	TOTAL
SI	124	0	89	1	2	1	19	1	1	384
NO	107	1	87	2	7	0	14	1	0	329
TOTAL										713

En un 54 % dels casos notificats com a presumpte assetjament, és a dir, en uns 384 casos es confirma que han patit una situació d'assetjament.

GRÀFIC 9. Sexe de les persones assetjades

GRÀFIC10. Notificacions a la Policia i Fiscalia

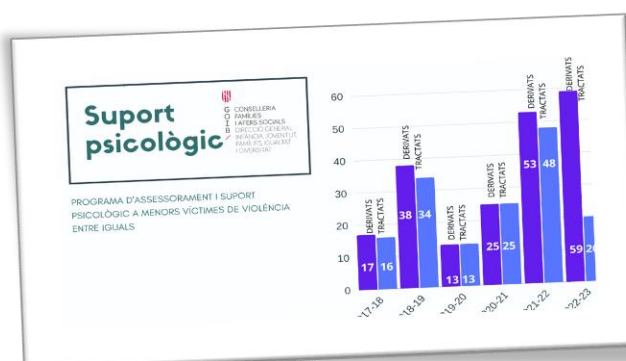
El percentatge de nins i joves víctimes d'assetjament és més elevat que el de les nines.

Per altra banda, s'han fet un total de 74 notificacions (88 %) a la policia, de les quals 19 són de centres concertats, 15 de centres públics d'educació primària, i 40 de centres públics d'educació secundària. També hi ha 10 notificacions (12 %) a fiscalia: 6 de centres concertats i 4 de centres públics d'educació secundària.

❖ Casos derivats al servei de suport psicològic gestionat des de la Conselleria de Famílies i Afers Socials

S'han derivat 59 casos al servei de suport psicològic dels quals s'han atès 20. No obstant, d'aquests n'hi ha hagut 6 que quan se'ls va citar no varen iniciar el procés per diferents motius.

GRÀFIC11. Comparativa de la utilització del Servei de Suport Psicològic, des del curs escolar 2017-2018

1.2 Coeducació: igualtat i diversitat

1.2.1 Recursos, i iniciatives en coeducació

❖ Publicació del Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes.

El mes de gener s'ha publicat en paper el nou Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes el qual s'ha distribuït a tots els centres educatius. S'ha difós a través de les xarxes i el GestIB, i s'han realitzat diverses reunions en línia durant el tercer trimestre per donar-lo a conèixer i aclarir dubtes. Les reunions informatives han estat dirigides a membres de l'equip directiu, als equips d'orientació i als gents de coeducació; també s'ha difós entre els estudiants de l'Especialista Universitari en Coeducació.

❖ Capses sàvies

S'han completat les capses sàvies amb DVDs i un document per valorar la perspectiva de gènere de les pel·lícules proposades o qualsevol altra que el professorat consideri oportuna. Es pot accedir al formulari de sol·licitud al web d'Educarecursos del Servei d'Innovació Educativa a l'enllaç següent:

<https://educarecursos.caib.es/capsa-coeducacio/>

IMATGE 16. Mostra dels DVDs que integren les capses sàvies de coeducació i el qüestionari de valoració

❖ Premis

- Nominació als premis Mar Cambrollé 2022. Convivèxit va ser nominat en la categoria d'educació.

❖ Participació en Jornades i Trobades

- Participació a la IV Jornada LGTBIQ+, Educació Física i Esport organitzada per la UIB. Convivèxit va ser convidat per explicar l'experiència de l'aplicació del protocol trans* en els centres educatius.
- Participació al XVIII Encuentro Intercambia, que va tenir lloc a Madrid, els dies 29 i 30 de novembre. Trobada amb les persones responsables de la igualtat de les diferents conselleries d'educació i dels instituts de la dona de les diferents comunitats autònomes. Es varen compartir experiències centrades en la perspectiva de gènere en el currículum.

❖ I Jornada de Coeducació: Construïnt oportunitats per a la igualtat

La Jornada va tenir lloc el dia 9 de novembre del 2022; hi participaren 272 participants de totes les illes.

Lloc: Fundació La Caixa, Palma

La Jornada va ser inaugurada per la directora general de Primera Infància i Innovació i Atenció a la Diversitat, qui va fer un repàs de la situació de la coeducació a les Illes Balears.

Es desenvoluparen les ponències següents:

- Coeducació o Igualtat? Ponent: Sandra Molines
- Masculinitats Igualitàries. Ponent: David Kaplún
- Violències Masclistes: Carmen Ruiz Repullo.

Es varen fer cinc tallers pràctics:

- La pornosocialització i les seves conseqüències en la infància i l'adolescència, a càrrec de Carmen Ruiz
- Llenguatge no sexista, a càrrec de Virginia Ferreiro
- Diversitat sexual i de gènere, a càrrec de Benamics
- Sexualitat i salut sexual, a càrrec de Marga Ordines i Antònia Tomàs
- Patis vius, patis coeducatius, a càrrec de Sandra Molines
- Cap a unes masculinitats reparadores!, a càrrec de David Kaplún

La jornada va finalitzar amb una taula rodona de centres educatius per compartir les seves experiències en matèria de coeducació. Hi participaren:

- CEIP Sa Graduada, de Maó, va compartir la seva bona pràctica Coeducançons
- IES Ses Estacions, de Palma, va explicar l'organització del pati amb perspectiva coeducativa.
- CEIP Sant Jordi, de Palma, va explicar la seva experiència amb la implantació de la figura del tutor LGTBI
- IES Porto Cristo, de Manacor, va presentar el seu projecte coeducatiu i la campanya «Pixar de dret, fa més planta» (banys mixtos per al professorat)
- CEIP Torres de Balàfia, d'Eivissa, va donar a conèixer les activitats coeducatives que desenvolupen al centre educatiu, especialment una relacionada amb l'art.

La valoració final de les persones participants ha estat molt positiva. Reclamen més espais de trobada i d'experiències entre centres educatius. No es va produir cap incidència i tothom va expressar un alt grau de satisfacció.

IMATGE 17. Diferents moments i comentaris de la Jornada de Coeducació

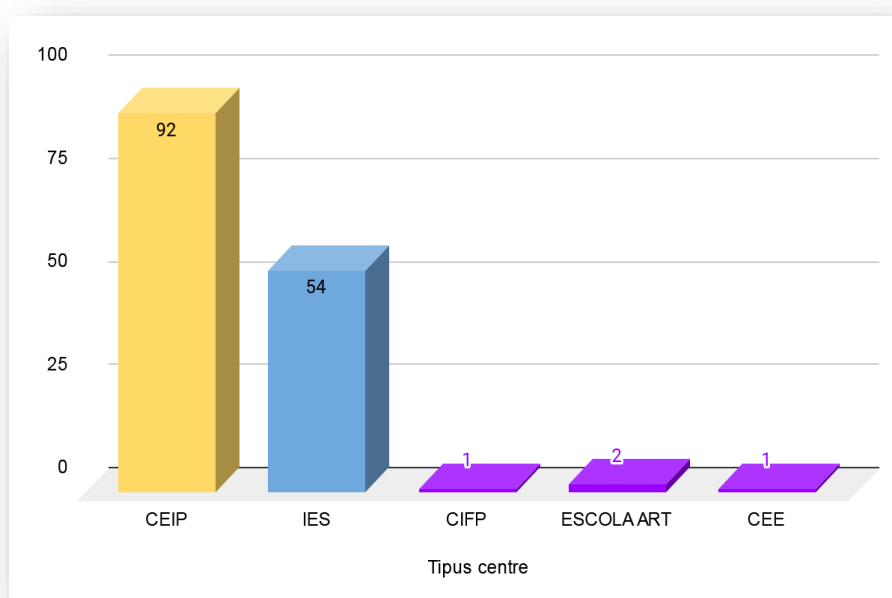
❖ **Programa d'accions de sensibilització als centres educatius entorn al 25N, publicat en les resolucions següents:**

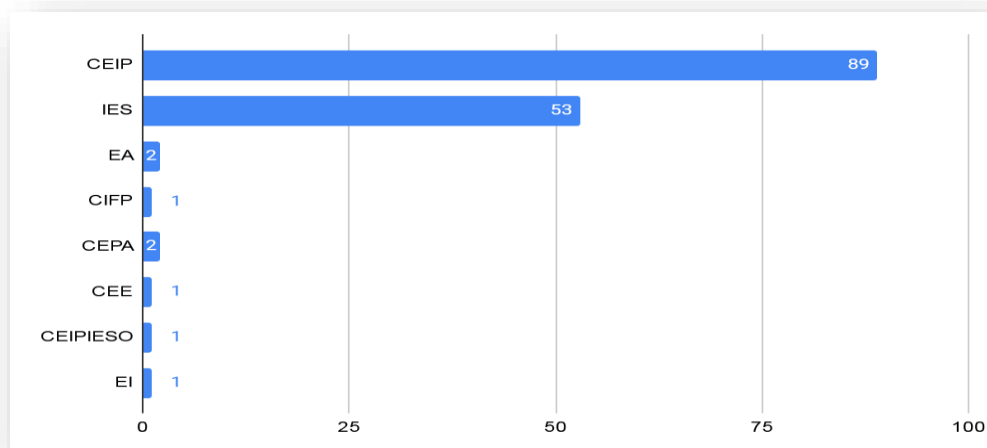
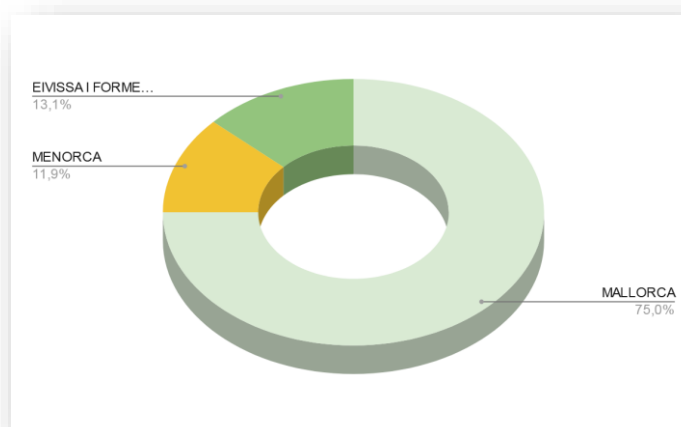
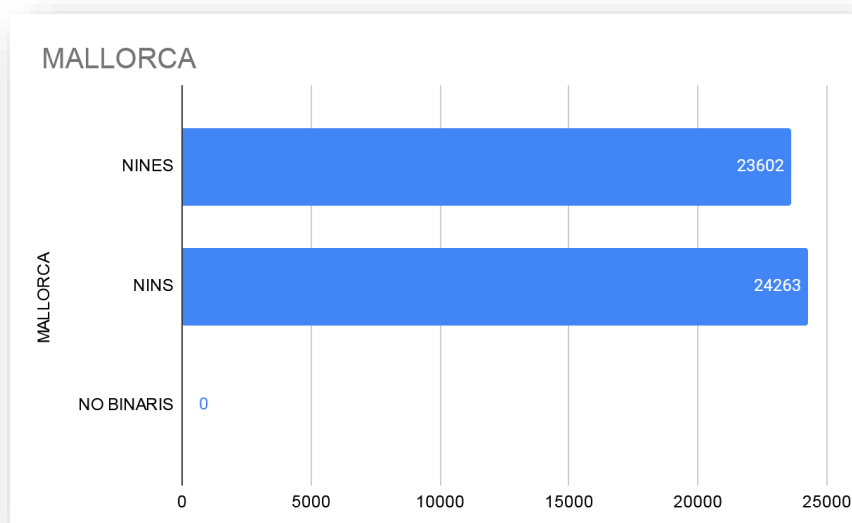
- Resolució de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa i de la directora de l'Institut Balear de la Dona de dia 18 de maig de 2022 per la qual es convoquen els centres docents de titularitat pública que imparteixen ensenyaments no universitaris de les Illes Balears a participar al programa «Accions de sensibilització per a la promoció de la igualtat i la prevenció de la violència masclista als centres educatius en el marc dels projectes coeducatius de centre i de la celebració del 25 de novembre, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones, i el dia 8 de març, Dia Internacional de les Dones, per al curs 2022-2023».
- Resolució de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa i de la directora de l'Institut Balear de la Dona de dia 18 de maig de 2022 per la qual es convoquen els centres docents sostinguts parcialment amb fons públics (centres concertats) que imparteixen ensenyaments no universitaris de les Illes Balears a participar en el programa «Accions de sensibilització per a la promoció de la igualtat i la prevenció de la violència masclista als centres educatius en el marc dels projectes coeducatius de centre i de la celebració del 25 de novembre, i el dia 8 de març, per al curs 2022-2023».

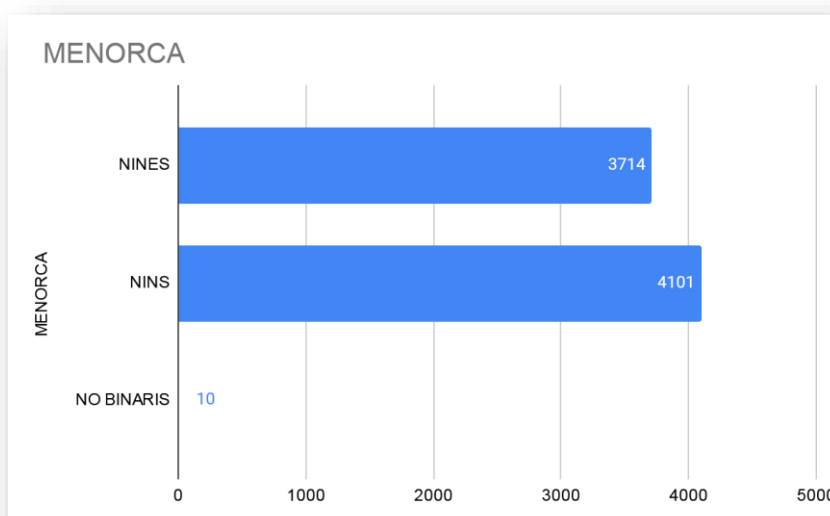
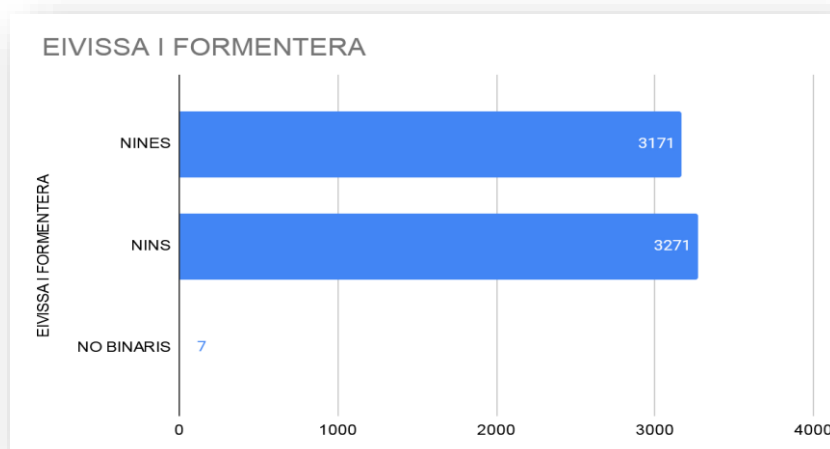
a) Activitats en centres educatius de titularitat pública

Un total de 150 centres públics participaren en les activitats de commemoració del 25N; en concret, hi participaren 54 centres d'educació secundària; 92 centres d'educació infantil i primària; 2 escoles d'art; 1 centre integrat de formació professional que imparteix cicles formatius sobre igualtat; 1 escola d'educació infantil i 1 centre d'educació especial.

GRÀFIC 12. Tipologia de centres de titularitat pública que participaren en les accions del 25N

GRÀFIC 13. Distribució per tipologia de centres que han participat a la convocatòria**GRÀFIC 14.** Activitats programades pels centres educatius per illes.**GRÀFIC 15, 16 i 17.** Nombre d'alumnes que participaren en el 25N de centres públics, per Illes.

En total, les accions del programa han arribat a 30.487 alumnes de gènere femení, 31.635 alumnes de gènere masculí i 17 alumnes de gènere no binari de les Illes Balears.

b) Activitats en centres educatius concertats

Els 8 centres concertats que hi participaren durant el curs 2022-2023 podien sol·licitar 2 tallers, 1 obra de teatre i la caixa sàvia de llibres coeducatius. Tots els centres han fet ús de tots els recursos (5, a Mallorca, i 3, a Menorca).

TAULA 9. *Activitats fetes als centres concertats que han participat en la celebració del 25N*

ILLA	CENTRES	LLIBRES	TALLERS	TEATRE
Mallorca	5	X	X	X
Menorca	3	X	X	X

Totes les activitats oferides als centres educatius, tant el lot de llibres com les representacions teatrals, els debats a partir del visionat de les pel·lícules o les representacions teatrals, cercaven la sensibilització i la prevenció de les diferents formes de violència contra les dones.

❖ **Activitats de formació sobre coeducació organitzades per l'Institut**

Els programes formatius que l' INSTITUT va organitzar durant el curs 2022-2023 són els següents:

a) Cap a la coeducació II

- Durada: 30 hores
- Formadora: Fem Infància
- Participants: 74 docents de totes les Illes Balears.
- Continguts:
 - Marc normatiu i documents de planificació i organització del centre.
 - Pla de difusió, motivació i implicació de la comunitat educativa.
 - Estratègies de difusió i motivacionals per a la implicació de la comunitat educativa.
 - Articulació i dinamització de xarxes coeducatives a cada illa a partir de les ja existents o creació de noves xarxes.
 - Recull i comunicació de bones pràctiques.
 - Pla d'Igualtat i Coeducació del centre.
 - Pla de difusió i motivació del Pla d'Igualtat i Coeducació.

b) Consell Escolar

- Durada: 4 hores
- Formadores: Marta Franco i Maria Homar
- Participants: 79 persones (personal docent, famílies i altres) de totes les Illes Balears.
- Continguts:
 - Coeducació, diversitat sexual, familiar i de gènere.
 - Violències masclistes.
 - La corresponsabilitat de la comunitat educativa.

c) L'acompanyament de la diversitat sexual, de gènere i familiar. Mirada Transformadora

- Durada: 8 hores
- Formador: Benamics
- Participants: 150 persones de totes les Illes Balears.
- Continguts:
 - Conceptes fonamentals per a entendre el funcionament del gènere a la nostra societat. Conceptes fonamentals per a explicar la diversitat sexual, familiar i de gènere.
 - Violències de gènere i contra el col·lectiu LGTBIQ+ des d'una mirada transfeminista. Efectes psico-socials de les violències de gènere i contra el col·lectiu LGTBIQ+.
 - El protocol d'acompanyament a l'alumnat TRANS*.
 - La mirada, sense prejudicis, de la identitat per a l'acompanyament de l'alumnat TRANS*.

1.2.2. Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans*

Durant el curs 2022-2023 s'han tramitat 78 protocols. Un 74 % han estat trànsit dona-home, un 21 % home-dona i un 5 % fa referència a altres tipus de trànsit (no binari, fluid), tal i com es pot comprovar al GRÀFIC 18.

L'Institut ha assessorat en l'organització de l'atenció a l'alumnat trans*, quant a espais, activitats de convivència, materials per a la tutoria, prevenció i eradicació de l'LGTBI-fòbia i normativa legal, en tot allò estrictament educatiu. El protocol no té cap implicació clínica, tan sols és de caràcter social i educatiu i

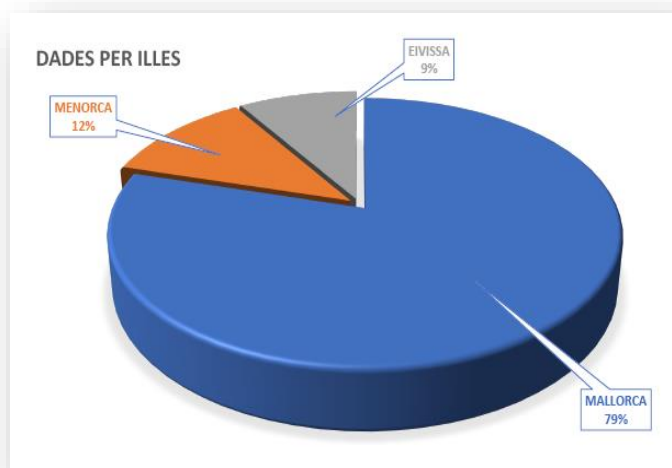
d'acompanyament en les necessitats que es generen tant en l'alumnat com en el professorat.

GRÀFIC 18 i Taula 10. Nombre de sol·licituds d'activació del protocol d'acompanyament a l'alumnat trans*, segons trànsit de gènere (curs 2022-2023)

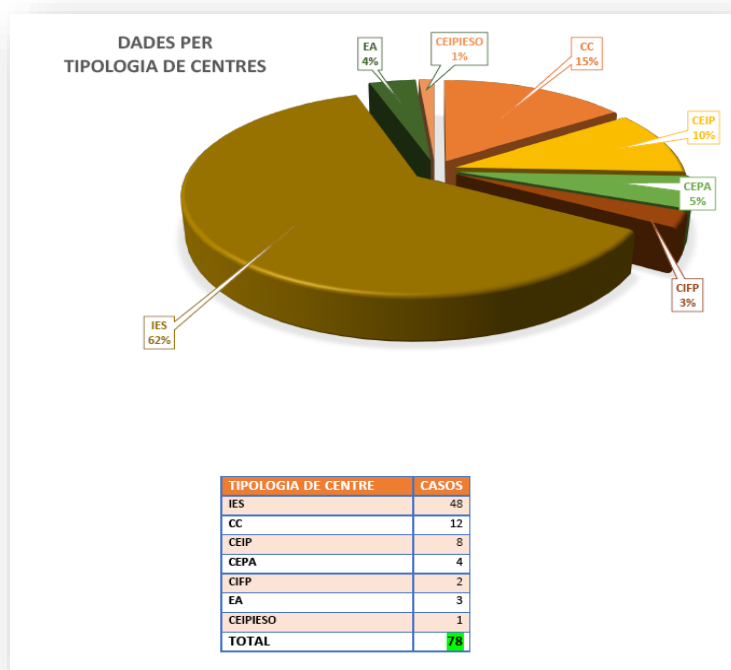
Per illes, el nombre de casos és de 78, distribuïts de la manera següent: 62, a Mallorca; 9, a Menorca, i 7, a Eivissa, com es pot comprovar en el gràfic que hi ha a continuació.

GRÀFIC 19. Número de sol·licituds d'activació del protocol d'acompanyament a l'alumnat trans*, per Illes (curs 2022-2023)

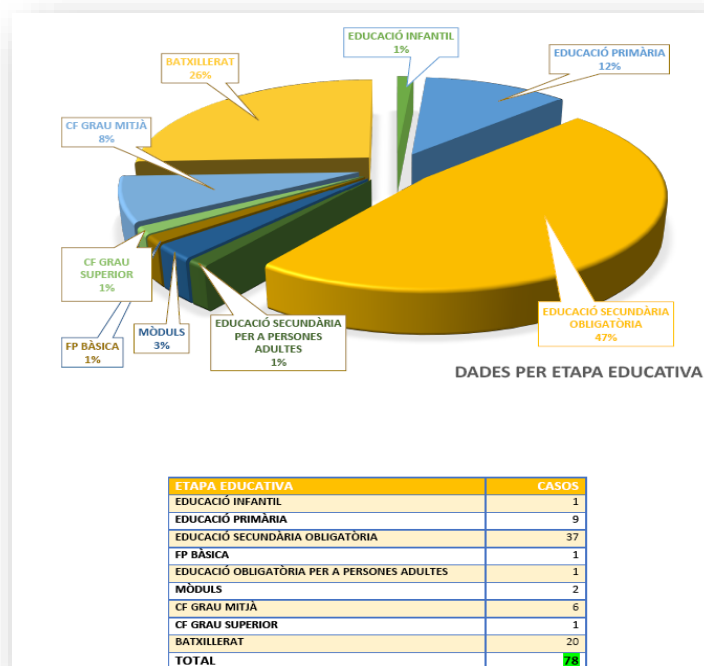
Per tipologia de centres, la gran majoria de protocols (62 %) s'han activat a Instituts d'educació secundària, com es pot veure tant al gràfic 20 com el gràfic 21.

GRÀFIC 20 I Taula 11. Percentatge de protocols oberts per tipologia de centre (curs 2022-2023)

Per etapa educativa, el major percentatge de protocols es localitza a l'educació secundària obligatòria (47%) i als estudis de batxillerat (25%).

GRÀFIC 21 I Taula 12. Número de protocols per etapa educativa (curs 2022-2023)

GRÀFIC 22 I Taula 13. Percentatge de casos que han sol·licitat canvi de nom en el sistema de gestió educativa (curs 2022-2023)

Dels 78 casos oberts, 55 han sol·licitat canvi de nom en el sistema educatiu. No sempre que s'activa el protocol se sol·licita el canvi de nom, perquè potser la persona té un nom neutre, està en procés de selecció del nom o simplement no ho consideri oportú.

GRÀFIC 23 I Taula 14. Dades de transició (curs 2022-2023)

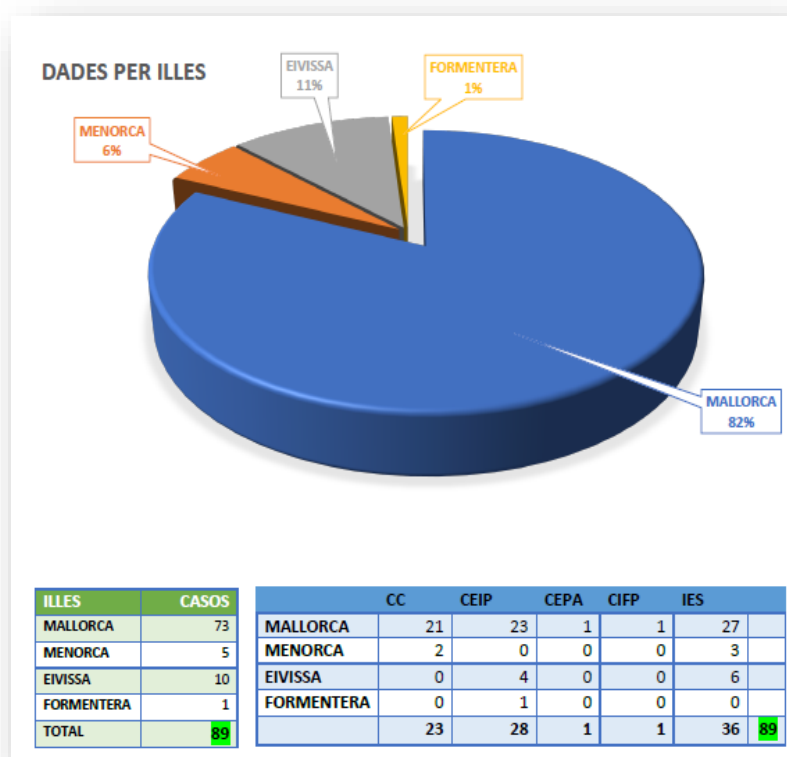
1.2.3. Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes als centres educatius

El protocol de violències masclistes s'ha posat en marxa durant aquest curs escolar 2022-23. A partir del gener 2023 els centres ja han tingut accés al GestIB per obrir-lo.

Des de l'Institut per a la Convivència i Èxit Escolar hem fet arribar un exemplar del protocol en paper i en format digital, a cada centres de les Illes Balears. S'han fet diverses reunions en línia durant el tercer trimestre per donar a conèixer el protocol i aclarir tots els dubtes que plantegen els centres. Les reunions informatives estaven dirigides a membres de l'equip directiu, als equips d'orientació i agents de coeducació. També assistirem un dia al curs d'Especialista Universitari en Coeducació per explicar el funcionament del protocol.

- ❖ Durant el curs 2022-2023 s'han obert 89 protocols als centres escolars de les Illes Balears que, per illes, es distribueix de la manera següent: 73, a Mallorca; 5, a Menorca; 10, a Eivissa, i 1, a Formentera, com es pot comprovar en el gràfic que hi ha a continuació.

GRÀFIC 24 | TAULES 15 | 16 .Percentatge de protocols oberts per illes (curs 2022-2023)

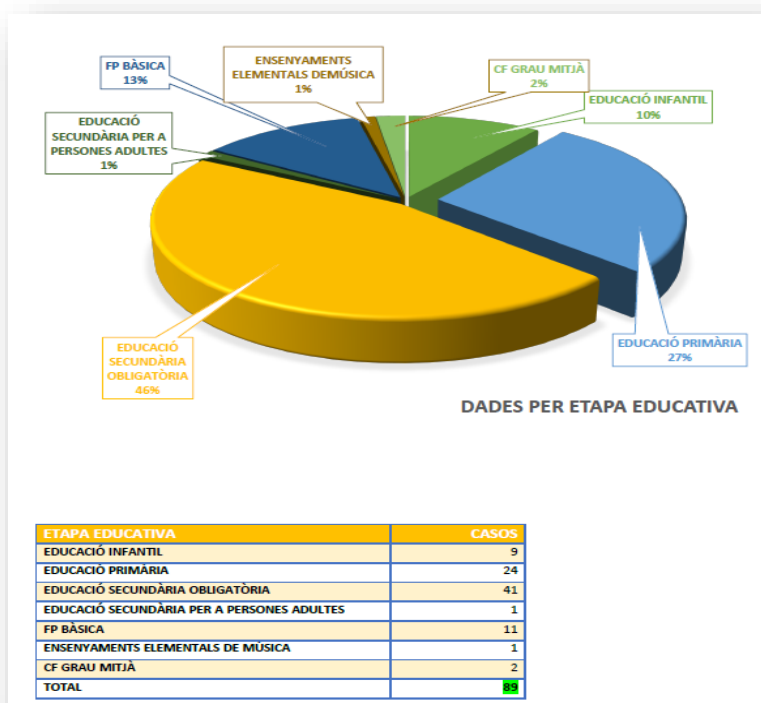
Per tipologia de centres, 36 casos s'han obert als instituts d'educació secundària, 23 protocols s'han obert a centres concertats, 28 a centres d'educació infantil i primària; només hi ha hagut un cas a un centre d'adults i un cas a un centre integrat de formació professional, com es pot apreciar al gràfic següent.

GRÀFIC 25 I Taula 17 .Percentatge de protocols oberts per tipologia de centre (curs 2022-2023)

Per etapa educativa, el percentatge més grans de protocols es localitza a l'educació secundària obligatòria, amb un 46 %, seguit per un 27 % de casos a l'etapa de primària, un 13% de casos són de formació professional bàsica i un 10 % de casos a l'etapa d'educació infantil.

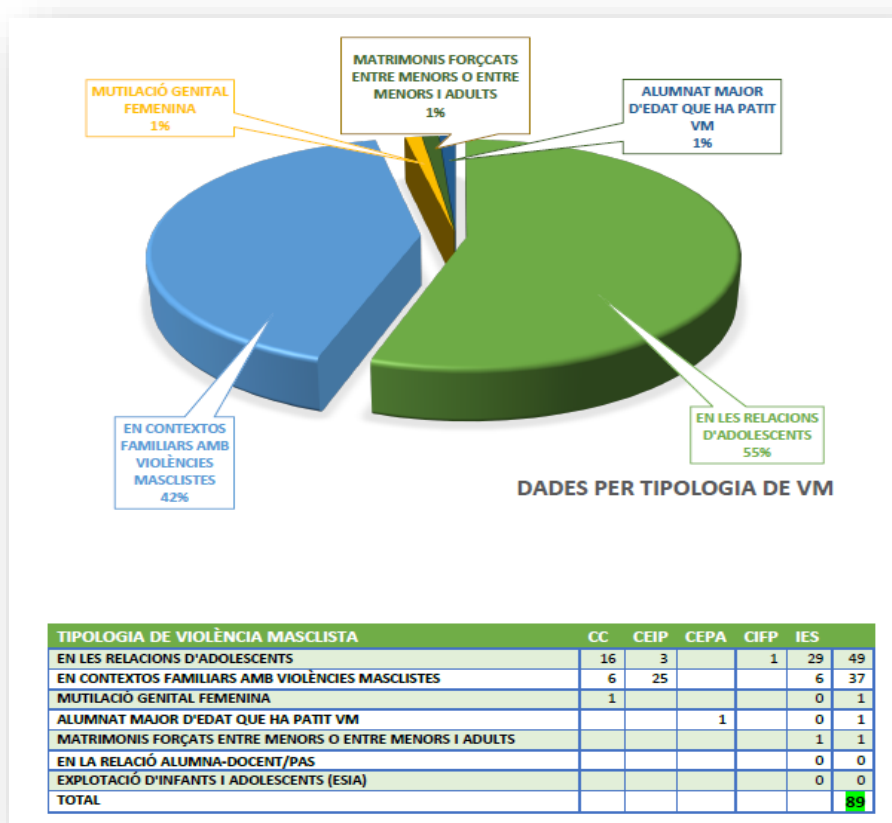
GRÀFIC 26 I Taula 18. Número de protocols per etapa educativa (curs 2022-2023)

En el protocol d'actuació davant les violències masclistes als centres educatius es preveuen 7 àmbits d'aplicació. A continuació es detallen el número de casos que hi ha hagut en les diferents situacions de violències masclistes. Aquestes són:

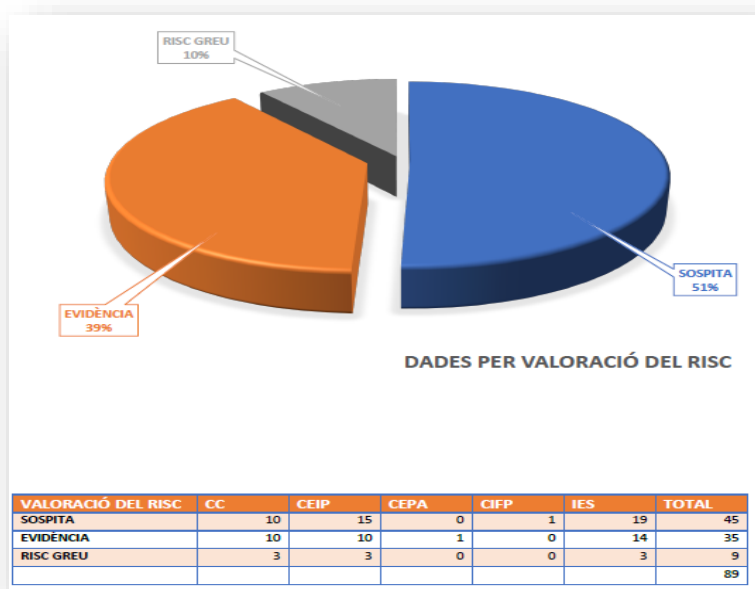
- Violències masclistes en les relacions entre adolescents: 49 casos
- Alumnes que provenen de contextos familiars en què es produeixen violències masclistes: 37 casos
- Mutilació genital femenina (MGF): 1 cas
- Violències masclistes en la relació alumna-docent personal no docent o a l'inversa: 0 casos
- Alumna major d'edat que pateix violències masclistes: 1 cas
- Explotació sexual d'infants i adolescents (ESIA): 0 casos
- Matrimonis forçats: 1 cas

GRÀFIC27 I Taula19. Número de protocols per etapa educativa (curs 2022-2023)

Finalment, quant a les dades per a la valoració per risc, 49 casos eren una sospita, 35 casos eren d'evidència i en 9 casos el risc es va considerar greu.

GRÀFIC 28 I Taula 20. Número de protocols per etapa educativa (curs 2022-2023)

1.3. Benestar físic i emocional

1.3.1. Recursos, i iniciatives en benestar físic i emocional

❖ Pàgina web

L'apartat específic sobre benestar emocional del web de Convivèxit consta de quatre subapartats que integren les diverses dimensions que es treballen en els centres escolars i amb la comunitat educativa (Educació emocional, Dol, Conductes autolítiques i Amb tots els sentits).

IMATGE 18. Visió de la pàgina web de benestar emocional

En cada subapartat es poden trobar eines i recursos que faciliten la gestió, la regulació i la reparació socioemocional dels membres de la comunitat educativa:

- a) **Educació emocional:** Iniciativa PROCARE «Promoció d'estratègies d'afrontament pels adolescents vulnerables de 12 a 18 anys amb risc de patir problemes emocionals, escolaritzats a centres educatius sostinguts amb fons públic», «1, 2, 3 Emoció» Programa d'educació emocional per a segon cicle d'educació infantil, Programa per entrenar les habilitats de regulació i reparació socioemocional mitjançant l'atenció plena (per a alumnat d'educació infantil i primària), Capsa d'eines pel benestar emocional, Recursos i adreces d'interès, etc.
- b) **El dol:** guies d'actuació als centres educatius de les Illes Balears, recursos per a actuacions en els diferents cicles d'educació primària, adreces d'interès, etc.
- c) **Conductes autolítiques:** Protocol d'actuació en cas de risc autolític en els centres educatius de les Illes Balears, Programa d'intervenció psicològica en casos amb el protocol autolític activat en els centres educatius de les Illes Balears, Recomanacions d'acolliment i acompanyament a l'alumnat i les seves famílies amb protocol de risc autolític activat, Actuacions posteriors a un suïcidi, Guia per a la prevenció i el primer abordatge de la conducta suïcida en els centres educatius de les Illes Balears, Material referent a les autolesions, Adreces d'interès, etc.
- d) **Amb tots els sentits:** Programa d'educació afectiva i sexual en l'àmbit educatiu, a les etapes d'educació infantil i d'educació secundària. La difusió de la guia i el material d'educació primària està previst per a l'inici del curs 2023-2024.

❖ Recursos

- a) **Capses sàvies.** Durant el curs 2022-2023 s'han elaborat les capses sàvies amb contes d'educació afectiva sexual i les Guies d'educació infantil «Amb tots els sentits».

IMATGE 19. Mostra dels contes que integren les capses sàvies «Amb tots els sentits»

- b) **Iniciativa PROCARE** «Promoció d'estratègies d'afrontament pels adolescents vulnerables de 12 a 18 anys amb risc de patir problemes emocionals, escolaritzats a centres educatius sostinguts amb fons públics». Mitjançant el Conveni signat el 13 de març de 2023 entre la Conselleria d'Educació i Formació professional i la Universitat de Jaén s'ha contribuït a la posada en marxa d'iniciatives i mesures que assegurin al màxim el benestar per als infants i adolescents de la comunitat autònoma de les Illes Balears, oferint recursos específics envers el benestar emocional dels joves i adolescents d'entre 12 i 18 anys, especialment a la població vulnerable, així com de les seves famílies. L'actuació l'ha desenvolupat el grup responsable del projecte PROCARE, coordinat des de la Universitat de Jaén amb la col·laboració de la Universitat Miguel Hernández, d'Elx, i la Universitat Rovira i Virgili, de Tarragona.

La intervenció **Iniciativa PROCARE** es va dur a terme en línia i va constar de dues fases:

- **Difusió i informació** als centres educatius amb alumnes de 12 a 18 anys, sol·licitant a les famílies el consentiment en línia, per després respondre un qüestionari breu sobre salut mental.
- **Implementació del programa d'intervenció** de manera grupal als joves en risc a través d'un total de 8 sessions de caràcter setmanal. Els que varen referir problemes específics en altres àmbits (alimentació, son, dependència de noves tecnologies o consum, gestió de l'estrès o habilitats socials) han rebut d'1 a 4 sessions addicionals relacionades amb aquests àmbits. Les famílies que indicaren problemes intrafamiliars en la gestió de les emocions varen ser convidades a rebre en línia 4 sessions per oferir-los estratègies per regular-les.

La iniciativa PROCARE va començar a finals del mes de març de 2023 amb la participació de 43 centres educatius de les Illes Balears, i es va prolongar fins el 31 de desembre de 2023. Es pot consultar l'informe final a la pàgina web.

IMATGES 20 i 21. Iniciativa PROCARE.

- c) «Programa de suport i intervenció psicològica en joves i adolescents amb protocol de risc autolític activat en centres educatius de les Illes Balears sostinguts amb fons públics en el marc del Pla de Cooperació Territorial de salut mental en l'Estratègia Nacional de Salut Mental 2022-2026 pel curs 2022-2023». Emmarcats en el Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Formació Professional i el Col·legi Oficial de Psicologia de les Illes Balears (COPIB), signat el 22 de febrer de 2023, amb la voluntat de promoure iniciatives d'intervenció psicològica per als adolescents vulnerables, en el Pla de Benestar Emocional s'ha ofert als centres educatius de les Illes Balears la intervenció psicològica de professional del COPIB, complementària a l'assistència sanitària rebuda. S'han atès 51 casos de joves adolescents de centres educatius de les Illes Balears:

- Mallorca: 42 casos
- Menorca: 1 cas
- Eivissa: 7 casos
- Formentera: 1 cas

IMATGE 22. Programa de suport i intervenció psicològica en joves i adolescents amb protocol de risc autolític activat en centres educatius de les Illes Balears.

- d) Posada en marxa de Tallers participatius i vivencials d'educació emocional als centres educatius de les Illes Balears sostinguts amb fons públics al llarg del

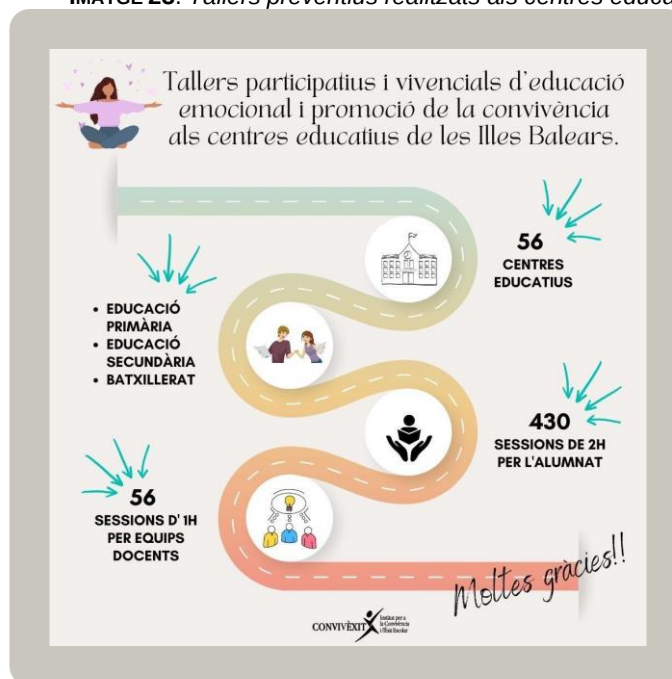
curs 2022-2023. Pla de Benestar Emocional impulsat per Convivèxit per promoure la salut mental del jovent dels centres educatius de les Illes Balears.

El bloqueig emocional i les seves conseqüències indirectes, han agreujat els problemes de salut mental en infants i joves. Ha estat, per tant, necessari oferir als centres educatius amb protocols oberts en aquests temes, sessions d'assessorament i acompanyament a l'equip docent, prèvies a la realització d'uns tallers participatius i vivencials als nivells on s'ha detectat alumnat vulnerable amb algun protocol activat de risc autolític o d'assetjament escolar.

La posada en marxa dels tallers, quant a la gestió emocional i la convivència positiva als centres escolars, ha tingut com a eix bàsic la promoció de la salut mental i el benestar emocional i, a la vegada, la detecció de possibles casos de vulnerabilitat. Mitjançant dinàmiques pràctiques, s'ha impulsat el treball i el desenvolupament de les aptituds essencials per a la millora de l'autoestima, la gestió emocional i la relació amb els altres amb la creació d'un espai d'escolta i d'acompanyament en grup en el qual l'alumnat ha pogut compartir allò que el preocupa. Durant el curs escolar 2022-23, 56 centres educatius de les Illes Balears hi ha participat; d'aquests, 22 són centres d'educació infantil i primària (CEIP), 26 són instituts d'educació secundària (IES) i 8 són centres concertats (CC).

Les etapes en què, majoritàriament, s'han impartit els tallers són les etapes d'educació primària (EP) i d'educació secundària obligatòria (ESO) i, amb un tant per cent inferior, al batxillerat.

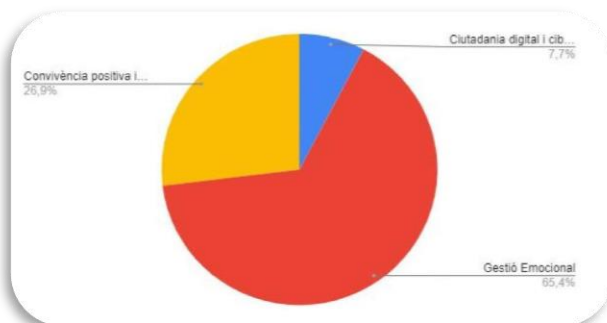
IMATGE 23. Tallers preventius realitzats als centres educatius

Es pot consultar la memòria de la posada en marxa de tallers participatius i vivencials d'educació emocional als centres educatius de les Illes Balears sostinguts amb fons públics al llarg del curs 2022-2023 en el següent enllaç [MEMÒRIA 2022-2023](#).

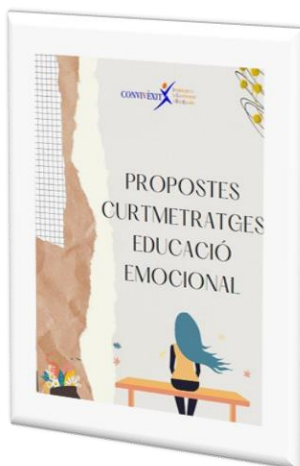
A continuació es presenta un resum de les temàtiques desenvolupades als tallers, segons la vulnerabilitat i el malestar detectats als centres.

GRÀFIC 29. Temàtiques desenvolupades als tallers.

e) Propostes de curtmétratges d'Educació Emocional. Recull de curtmétratges per treballar de l'educació emocional, classificats en els apartats següents: la por, l'amistat, el valor de compartir, l'empatia, l'ajuda als altres i la comunicació violenta. Disponible a la web de Convivèxit.

IMATGE 24. Propostes de curtmétratges d'Educació Emocional.

f) Apunts (posts) pel benestar emocional. Durant tot el curs 2022-2023 Convivèxit ha publicat a la xarxa social Instagram de l'INSTITUT (@convivexit) unes píndoles d'intel·ligència emocional en format d'apunt (*post*) i vídeo, amb l'objectiu de posar èmfasi en aspectes clau de la salut emocional de la comunitat educativa. Al final del curs 2022-2023 es va fer un recull de tots els apunts (*posts*) publicats i es posaren a disposició dels centres educatius a la web de Convivèxit, al subapartat d'educació emocional.

IMATGE 25. Recull d'apunts (posts) sobre benestar emocional

g) Tríptics de recomanacions per als centres educatius sobre casos greus relacionats amb conductes autolítiques. Durant el curs 2022-2023 s'ha continuat amb la difusió dels tríptics elaborats el curs anterior.

IMATGES 26 i 27. Portades dels documents referents a Recomanacions d'acolliment i acompanyament a l'alumnat i les seves famílies amb protocol de risc autolític activat, i Actuacions posteriors a un suïcidi.

❖ **Activitats de formació sobre benestar organitzades per l'Institut**

Les activitats de formació que s'han organitzat durant el curs 2022-23 en l'àmbit del benestar emocional han estat les següents:

a) Organització i realització de la I Jornada de Benestar Emocional. Des de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar conscients de la necessitat d'oferir informació, formació i estratègies d'actuació als diferents agents implicats en el benestar emocional de la comunitat educativa es va organitzar al primer trimestre del curs 2022-23 la I Jornada de Benestar Emocional «L'eix vertebrador del desenvolupament personal».

La jornada es va dur a terme el 15 de desembre de 2022 a la seu de CaixaFòrum, a Palma, amb la participació de 150 docents de les Illes Balears. L'èxit de la convocatòria va ser rotund; es varen rebre més de 450 sol·licituds per participar-hi.

IMATGES 28 i 29. Portades dels documents referents a la Convocatòria de la I Jornada de Benestar Emocional

b) 1, 2, 3 emoció! Formació d'educació emocional per al segon cicle d'educació infantil.

IMATGES 30. Portada del llibre del programa 1, 2, 3 emoció!

- Durada: 20 hores. Durant el curs escolar 2022-2023, s'oferiren tres formacions del programa 1,2,3 emoció!, una cada trimestre, a través de la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa, mitjançant el moodle.
 - 1r trimestre: del 14 de novembre al 15 de desembre de 2022
 - 2n trimestre: del 16 de gener al 14 de febrer de 2023
 - 3r trimestre: del 20 de març al 21 d'abril de 2023
- Resum de nombre de participants de la formació per illes durant el curs 2022-23. A la primera convocatòria s'hi varen inscriure 232 persones; a la segona, 131 persones sol·licitaren de participar-hi i, finalment, en el tercer trimestre varen ser 55 persones. Atesa la gran demanda que va tenir el programa i atès que en les dues primeres convocatòries s'oferia el curs a 30 mestres, en el tercer trimestre es va ampliar el nombre de participants. D'aquesta manera, un total de 112 persones s'han beneficiat de la formació en línia per a docents del programa 1,2,3 emoció!
- Nombre de participants per Illes:
 - 1r trimestre: 30 persones (Eivissa,10; Mallorca,18; Menorca, 2)
 - 2n trimestre: 30 persones (Eivissa, 3; Mallorca, 26; Menorca, 1)
 - 3r trimestre: 52 persones (Eivissa,11; Mallorc, 35; Menorca, 5)

c) Competència emocional per a la convivència (segona part)

Formació adreçada a docents dels centres educatius que el curs passat participaren en la formació Alfabetització emocional per a la convivència per potenciar un model de convivència positiva i poder acompanyar i orientar el professorat en situacions complexes de caire emocional. Afavorir la innovació educativa i la implementació de millores a partir de l'aprenentatge entre iguals. La segona part, més pràctica, s'ha realitzat de manera mixta, una part presencial als centres educatius i una altra, a través de la plataforma Moodle.

- Durada: 18 hores (14 hores presencials, amb dues sessions de 3 hores i dues de 4 hores, i 4 hores a distància a través de la plataforma Moodle)
- Participants: Docents de 6 centres educatius (4, a Mallorca; 1, a Menorca, i 1, a Eivissa).

- Continguts: Model essencial de competències emocionals. Consciència Emocional, regulació i autonomia, habilitats socioemocionals i habilitats per a la vida i benestar. Importància de la comprensió i pràctica de les competències emocionals per part del professorat. Aplicacions i transferència a l'aula d'infantil, primària i ESO
- Formador: Raül Genovés, formador als centres de Mallorca i Menorca, i Inma Alzina, formadora del centre d'Eivissa.

d) Organització i realització del curs «Creativa-Ment, Serena-Ment i Activa-Ment. Neurociència i educació cognitiva-emocional ». (12, 13 i 14 de maig de 2023, Santuari de Lluc)

L'Institut per a la Convivència i l' Èxit Escolar de la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa va organitzar la formació «Creativa-Ment, Serena-Ment i Activa-Ment. Neurociència aplicada a l'educació Cognitiva-Emocional» per a docents de centres educatius de Mallorca durant els dies 12, 13 i 14 de maig de 2023.

Per a la realització d'aquesta activitat es va contactar amb una professional experta i referent de la neurociència, la doctora Rosa Casafont i Vilar, formadora de reconegut prestigi en matèria de benestar emocional i neurociència i membre de l'equip docent de diferents màsters i postgraus universitaris. Rosa Casafont i Vilar és llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Universitat Autònoma de Barcelona, Màster Universitari en Neurociències per la Universitat de Barcelona i Màster en Salut Laboral per la Universitat de Barcelona. Autora del Mètode Thabit per treballar la Gestió cognitiva emocional i el mapa de comportament. Compromesa amb l'educació i autora de diverses publicacions, com *Viaje a tu cerebro. El arte de transformar tu mente*.

IMATGE 31 A 34. Imatges del desenvolupament de la formació.

❖ **Participació de l'Institut a Jornades sobre benestar**

a) Participació en la Jornada de Bienestar Emocional en el àmbito educativo, organitzada pel Ministeri d'Educació i Formació Professional (6 octubre 2022, Madrid)

Les Illes Balears presentaren les dades sobre el Protocol d'actuació davant un risc autolític i exposaren les principals actuacions per fomentar el benestar de la comunitat educativa durant el curs escolar 2022-2023.

IMATGE 35 i 36. Fotos de la participació de Convivèxit i Amanda Fernández Rubí, directora general de Primera Infància, Innovació i Atenció a la Diversitat, a la Jornada de Bienestar Emocional en el àmbito educativo

b) Participació en la Jornada parlamentària organitzada per Unicef: Adolescència i tecnologies. Una mirada des del benestar emocional i la promoció de la Salut Mental (octubre 2022, Parlament Illes Balears)

IMATGE 37 i 38. Imatges de la participació de Convivèxit a la Jornada parlamentària.

c) Participació en el XI Congrés de Dislexia, organitzat per DISFAM i celebrat els 18, 19 i 20 de novembre de 2022 a l'Hotel Barceló Occidental de la Platja de Palma. Convivèxit va explicar el panorama actual als centres educatius de les Illes Balears, com es treballa i quines estratègies es posen en marxa per promocionar la salut mental i benestar emocional per afavorir entorns sans, segurs i protectors.

IMATGE 39 A 41. Imatges de la participació de Convivèxit i Amanda Fernández Rubí, directora general de Primera Infància, Innovació i Atenció a la Diversitat

d) **Participació en la 1a Jornada Nacional Interterritorial de Equipos Técnicos de Gestión en Salud Mental**, que va tenir lloc el 24 i el 25 de novembre de 2022 a l'Escola d'Arquitectes de Palma. Una assessora tècnica de Convivèxit, com a coordinadora del Comitè Tècnic del PEBESMIB 2023-2029, per part d'Educació, va participar en l'organització de les meses pràctiques i en el col·loqui posterior.

IMATGE 42 I 43. Imatges de la 1a Jornada Nacional Interterritorial de Equipos Técnicos de Gestión en Salud Mental

1.3.2. Protocol d'actuació en cas de risc autolític detectat als centres educatius de les Illes Balears.

IMATGE 44. Protocol d'actuació en cas de risc autolític en els centres educatius

En el curs escolar 2022-2023 s'ha continuat amb l'aplicació del Protocol d'actuació en cas de risc autolític detectat als centres educatius de les Illes Balears, mitjançant el GestIB per tal de garantir la confidencialitat de l'alumnat. Cada protocol s'identifica amb un codi de vuit lletres i números aleatoris i els documents prescriptius queden ubicats en el GestIB.

S'ha fet evident que el Protocol d'actuació facilita les derivacions i la coordinació amb l'APS infantil i juvenil —equip d'atenció i prevenció del suïcidi en la infància i l'adolescència—, i altres serveis sanitaris de salut mental, l'atenció primària i els professionals de l'educació; i s'ha posat de manifest que aquesta eina és eficient i

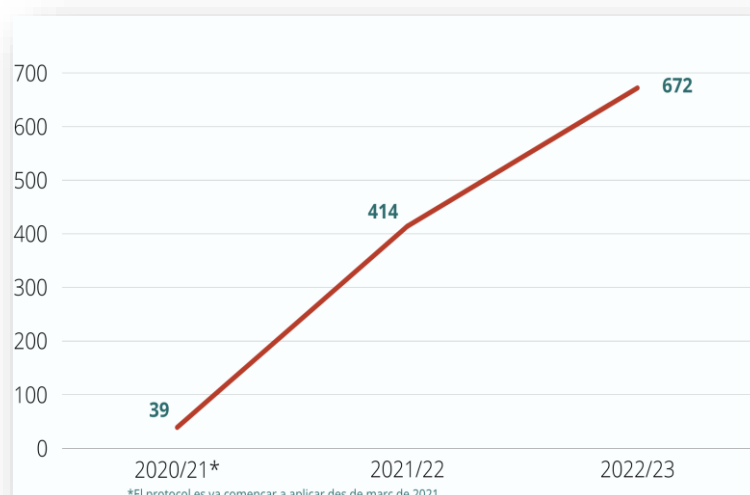
necessària per respondre al malestar i a l'increment de problemes de salut mental en la infància i l'adolescència i, en concret, casos d'ideació suïcida.

Des de l' INSTITUT s'ha fet una tasca intensa i exhaustiva amb relació a les pautes i la gestió d'aquests protocols amb les persones que els activen des dels centres educatius, normalment orientadors, professionals tècnics de serveis a la comunitat (PTSC). En la majoria de casos, l' INSTITUT actua com a canal de connexió entre els centres educatius i els serveis de salut, a través de la infermera que gestiona els casos. S'ha continuat, per tant, amb la coordinació estreta entre Convivèxit i la infermera, especialista en salut mental, que intervé en la gestió i la coordinació de tots els casos que es detecten des dels centres escolars. S'ha de comentar també que des del curs 2022-23 s'ha augmentat la coordinació amb personal de gestió de l'APS (coorsaps) amb dues persones que fan un seguiment estret dels casos derivats i que fan retorn constant a Convivèxit i als centres educatius.

En el curs escolar 2022-2023 s'ha fet evident, clarament i contundent, que la salut mental a la infància i l'adolescència requereix atenció, cura i acompanyament especialitzats i que el bloqueig emocional que ha resultat de la COVID-19 i les seves conseqüències indirectes han agreujat els problemes de salut mental en infants i joves. Cal remarcar que el protocol es va començar a aplicar al març de 2021.

El curs 2022-2023 hi va haver un augment de més del 62 % de conductes autolítiques respecte al curs anterior.

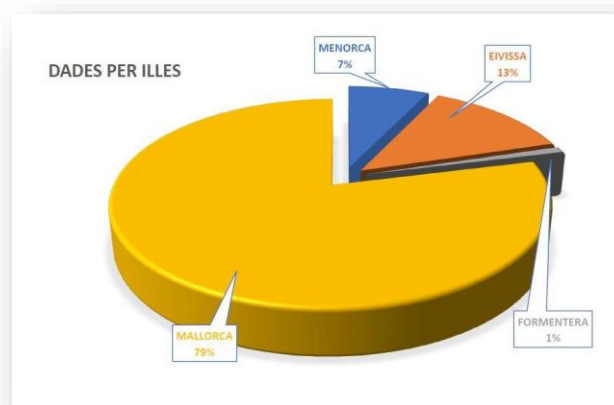
GRÀFIC 30 . Comparativa de dades sobre el Protocol de risc autolític activat des de 2020-2021 fins a 2022-2023

❖ Anàlisi de casos registrats en el curs 2022-2023 (672 protocols oberts)

Es constata que els 79 % de casos derivats de conductes autolítiques tingueren lloc a Mallorca, seguida de molt enfora per Eivissa (13 %), Menorca (7 %) i Formentera (1 %).

GRÀFIC 31 | TAULES 21 | 22. Casos registrats, per illes

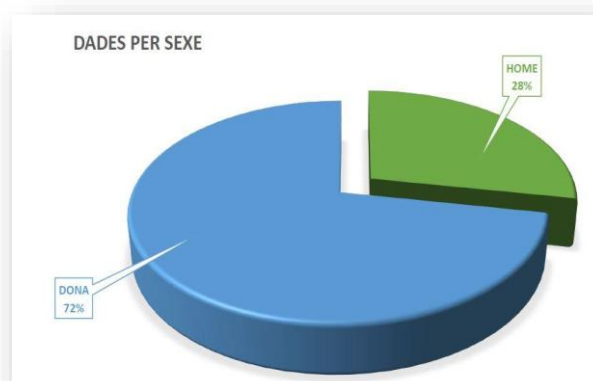

ILLES	CASOS
MALLORCA	530
MENORCA	48
EIVISSA	88
FORMENTERA	6
TOTAL	672

	MALLORCA	MENORCA	EIVISSA	FORMENTERA	
C	5				5
CC	183	5	14		202
CEIP	67	14	26	2	109
CEIPIESO	9				9
CEPA	4				4
CIFP	3				3
EA	0	2	4		6
IES	259	27	44	4	334
	530	48	88	6	672

S'evidencia que el percentatge de casos registrats és significativament superior en nines (72 %) que en nins (28 %), i que el gruix de casos es concentra en l'etapa de d'educació secundària (64 %). La resta d'etapes educatives registra un 21 % a l'educació primària, un 10 % al batxillerat, un 2 % als cicles de formació professional de grau mitjà, i un 2 % a la formació professional bàsica.

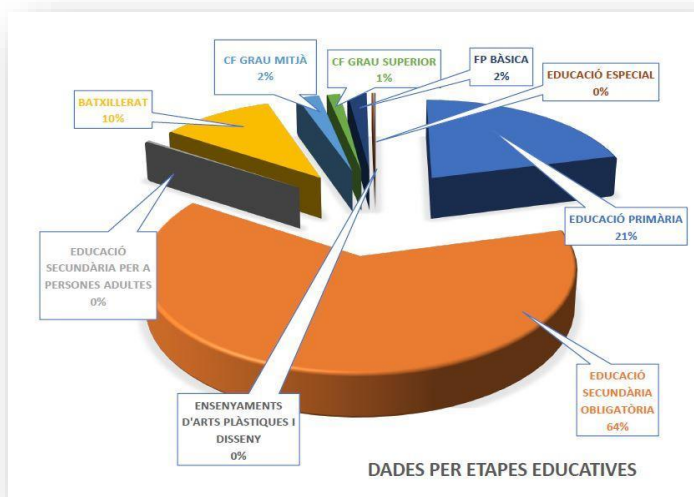
GRÀFIC 32. Casos registrats, per sexe

TAULES 23 I 24. Casos registrats, per sexe

SEXE	CASOS	C	CC	CEIP	CEIPIESO	CEPA	CIFP	EA	IES	
HOME	188	1	56	49	5	2	0	0	75	188
DONA	484	4	146	60	4	2	3	6	259	484
TOTAL	672	5	202	109	9	4	3	6	334	672

GRÀFIC 33. Casos registrats, per etapes educatives

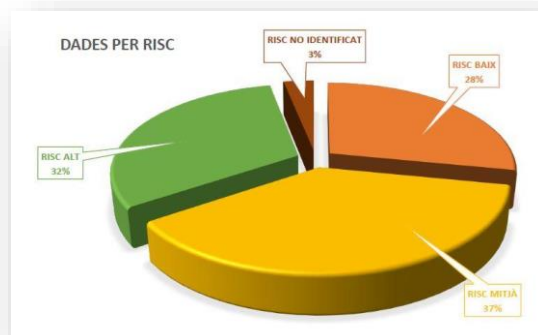
TAULA 25. Casos registrats, per etapes educatives

ETAPA EDUCATIVA	CASOS
EDUCACIÓ PRIMÀRIA	143
EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA	435
EDUCACIÓ SECUNDÀRIA PER A PERSONES ADULTES	2
BATXILLERAT	56
CF GRAU MITJÀ	14
CF GRAU SUPERIOR	8
FP BÀSICA	12
EDUCACIÓ ESPECIAL	1
ENSENYAMENTS D'ARTS PLÀSTIQUES I DISSENY	1
TOTAL	672

Quant a la valoració del risc per part dels professionals dels centres educatius a l'hora d'obrir un protocol de risc autolític, s'ha de puntualitzar que té un caràcter sensiblement subjectiu que sovint està condicionat per la pròpia naturalesa de la situació i pot no coincidir amb el criteri sanitari. Així i tot, es considera que l'ànim i la intenció de protegir situacions de vulnerabilitat emocional en l'alumnat són prioritaris i, per tant, l'inici de rutes i itineraris d'atenció i acompanyament especialitzat, emmarcats en el protocol d'actuació en casos de risc autolític en els centres educatius, ha estat responsable i eficient.

De tots els protocols registrats, un 32 % han estat valorats com a de risc alt; un 37 %, com a risc mitjà, i un 28 % com a de risc baix.

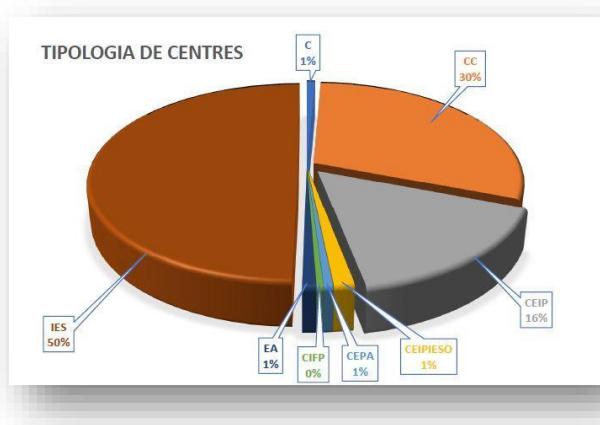
GRÀFIC 34 I Taula 25. Casos registrats, segons el risc

TIPOLOGIA DEL RISC	CASOS
RISC BAIX	189
RISC MITJÀ	251
RISC ALT	211
RISC NO IDENTIFICAT	21
TOTAL	672

Finalment, s'ha constatat que dels 672 casos registrats, un 50 % dels protocols es varen obrir a instituts d'educació secundària; un 30 %, a centres concertats; un 16 %, a centres d'educació infantil i primària, i un 1 % a escoles d'art i centres de formació professional. S'ha de tenir en compte que durant el curs 2022-2023 hi havia 70.209 alumnes escolaritzats a l'educació primària, 50.754 a l'educació secundària, 13.523 alumnes a batxillerat, i 2.054 a formació professional bàsica, segons les dades aportades pel GestIB. En un total de 136.540 alumnes, la prevalença de malestar emocional és de 0,5%

GRÀFIC 35 I Taula 26. Casos registrats, per tipologia de centres

TIPOLOGIA DE CENTRE	CASOS
C	5
CC	202
CEIP	109
CEIPESO	9
CEPA	4
CIEP	3
EA	6
IES	334
TOTAL	672

S'ha de deixar constància que, del total de casos registrats al curs 2022-2023, hi va haver 1 suïcidi consumat a Mallorca, que va requerir un acompanyament intens i continu a l'equip educatiu del centre escolar.

2. ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT

La diversitat de l'alumnat, el malestar emocional, els conflictes interpersonals o l'assetjament escolar són fenòmens que generen malestar i dubtes sobre com intervenir en l'àmbit escolar. L'INSTITUT ajuda i assessora a la comunitat educativa per fomentar espais sans i segurs i per donar resposta a aquestes situacions i a d'altres necessitats.

Convivèxit, quan assessora i dona suport als centres educatius, empatitza amb l'estat d'ànim i la situació que relaten i intenta cobrir les seves necessitats tan bé com pot en el moment en què ens confien les seves vivències i situacions. L'acompanyament, de vegades, és simplement una escolta activa, d'altres, pot incloure suggeriments sobre estratègies, recursos o la recomanació d'altres serveis professionals o suports especialitzats.

En aquest apartat es reflecteix la feina realitzada a cada illa ja que des del curs passat es disposa de tècniques de Convivèxit en cada una. Cal puntualitzar que des de Mallorca s'han assessorat alguns casos que pertanyen a Eivissa, Formentera o Menorca, relacionats amb la gestió de protocols de risc autolític, ja que es coordina des de Mallorca.

2.1. Acompanyament i assessorament a Mallorca

Durant el curs 2022-2023, hi va haver 948 demandes d'assessorament a Mallorca. Una quantitat molt superior al curs anterior, en què es registraren 554 demandes d'assessorament. L'increment d'assessorament es justifica amb l'augment de diferents problemàtiques que afecten els menors després de la pandèmia i del confinament. S'ha de destacar l'increment de demandes per salut mental: malestar emocional, depressió, autolesions, conductes autolítiques, addiccions, etc.

Les demandes que arriben a l'INSTITUT queden registrades quan estan directament relacionades amb la convivència, el foment de les relacions positives, la coeducació, l'assetjament escolar, la cohesió de grup, la igualtat, la diversitat, el benestar emocional i els diferents protocols, com el de prevenció, detecció i intervenció contra l'assetjament escolar, el protocol d'acompanyament a l'alumnat trans*, el protocol de violències masclistes, el protocol de prevenció de conductes autolítiques, etc.

Un dels principals objectius de l'INSTITUT és empoderar els docents, els centres i la comunitat educativa, en general, en temes de convivència, benestar emocional i de coeducació, a partir del principi restauratiu que «les persones en conflicte o situacions complicades són les que estan més ben posicionades per trobar la millor manera de resoldre-ho per si mateixes».

A continuació es detallen les diferents variables relacionades amb les demandes ateses des de l'INSTITUT a Mallorca.

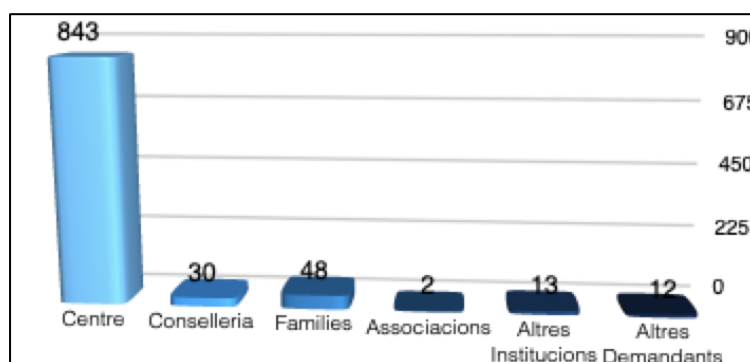
a) Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

Pràcticament el 88,9 % de les demandes provenen dels centres educatius. A molta distància, en segon lloc, se situen les demandes fetes per les famílies, que representen un 5,06 % del total.

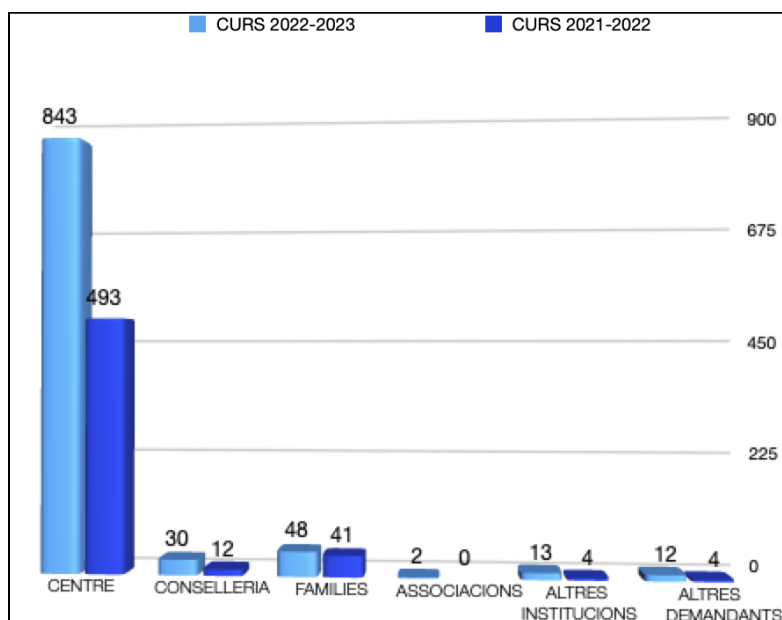
TAULA 27. Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023

<i>Demandant</i>	<i>Casos 2022-2023</i>	<i>Percentatge</i>
Centre	843	88,92 %
Conselleria	30	3,16 %
Associacions	2	0,21 %
Família	48	5,06 %
Altres institucions	13	1,37 %
Altres demandants	12	1,27 %
TOTALS	948	100,00 %

GRÀFIC 36. Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

GRÀFIC 37. Comparativa d'origen de les demandes fetes el curs 2020-2021 respecte del curs 2022-2023

b) Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

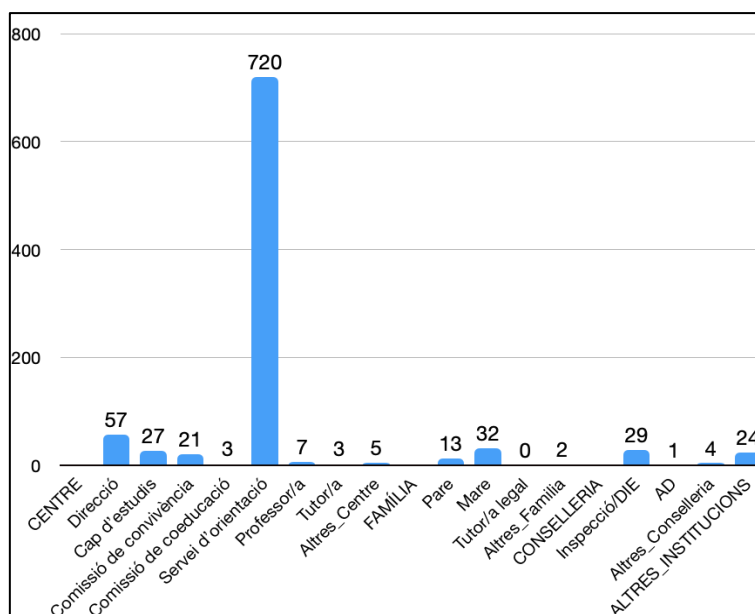
Les demandes provenen principalment dels centres educatius, dels respectius serveis d'orientació, i de la direcció; també hi ha demandes de les famílies (més concretament, de les mares). El Departament d'Inspecció Educativa (DIE) també ha fet 29 demandes.

Es pot concloure que l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar es reafirma com un recurs important per als centres i les famílies a l'hora de gestionar situacions complexes del dia a dia de la comunitat educativa. Aquest curs hi ha hagut moltes consultes dels serveis d'orientació sobre l'activació i l'acompanyament del Protocol de risc autolític.

TAULA 28. Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

Centre	Casos 2022-2023	Percentatge
Direcció	57	6,01 %
Cap d'estudis	27	2,85 %
Comissió de convivència	21	2,22 %
Comissió de coeducació	3	0,32 %
Servei d'orientació	720	75,95 %
Professor/a	7	0,74 %
Tutor/a	3	0,32 %
Altres Centre	5	0,53 %
Família		
Pare	13	1,37 %
Mare	32	3,38 %
Tutor/a legal	0	0,00 %
Altres_Família	2	0,21 %
Conselleria		
Inspecció/DIE	29	3,06 %
AD	1	0,11 %
Altres Conselleria	4	0,42 %
Altres Institucions	24	2,53 %
Total	948	100 %

GRÀFIC 38. Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

c) Demandes a Mallorca (curs 2022/2023)

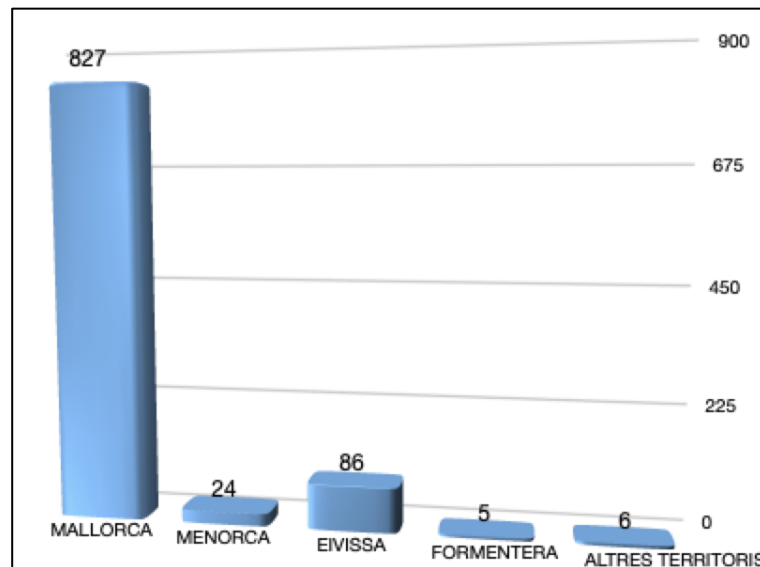
El 87'24 % de les demandes corresponen a Mallorca. Es torna a confirmar la confiança i la consideració que té l'INSTITUT com un recurs proper per part dels centres educatius de Mallorca.

Hi ha un menor nombre de consultes de Menorca, Eivissa i Formentera pel fet de tenir una seu física amb les corresponents assessores des del curs passat, fet que repercuteix positivament en un menor nombre de consultes. La majoria de consultes realitzades des de Menorca, Eivissa i Formentera fan referència al Protocol de risc autolític.

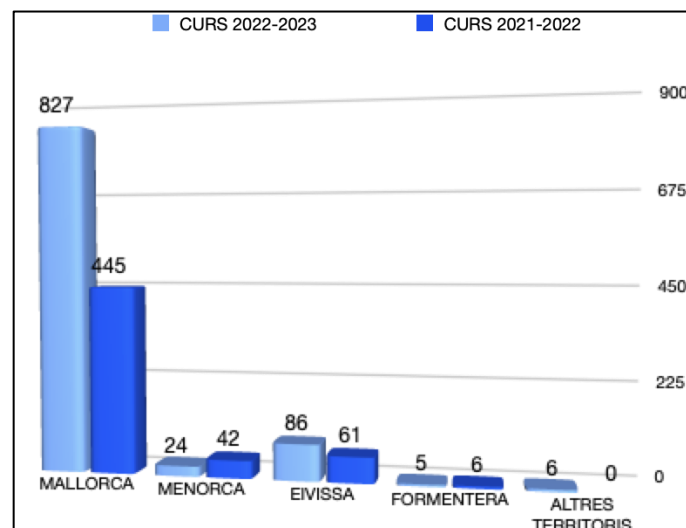
TAULA 29. Demandes per illes 2022-2023

<i>Illa</i>	<i>Casos 2022-2023</i>	<i>Percentatge</i>
Mallorca	827	87,24 %
Menorca	24	2,53 %
Eivissa	86	9,07 %
Formentera	5	0,53 %
Altres territoris	6	0,63 %
TOTAL	948	100,00 %

GRÀFIC 39. Demandes per illes (2022-2023)

GRÀFIC 40. Comparativa de demandes per illes 2022-2023, respecte de 2020-2021

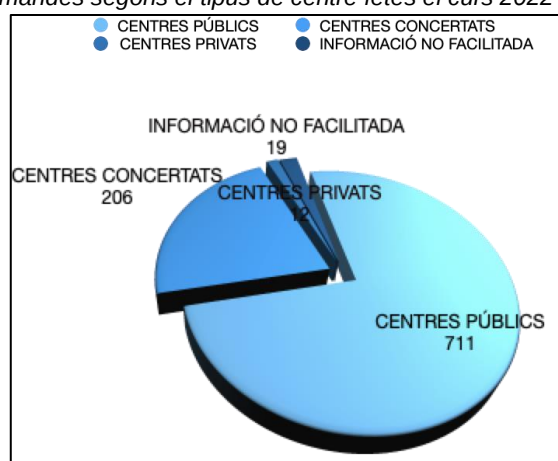
d) Demandes per tipus de centre fetes el curs 2022 - 2023 a Mallorca

La majoria de les demandes provenen de centres públics, un 75,00 %. Un 21,7 % arriben de centres concertats. Els centres privats també utilitzen el recurs, sobretot en els casos de presumptes assetjaments i d'acompanyament a l'alumnat trans* i diversitat afectiva i sexual.

TAULA 30. Demandes segons el tipus de centre fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

Tipologia de centres	Nº demandes 2022-2023	Percentatge
Públic	711	75,00 %
Concertat	206	21,72 %
Privat	12	1,26 %
Informació no facilitada	19	2,00 %
TOTAL	948	100 %

GRÀFIC 41. Demandes segons el tipus de centre fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

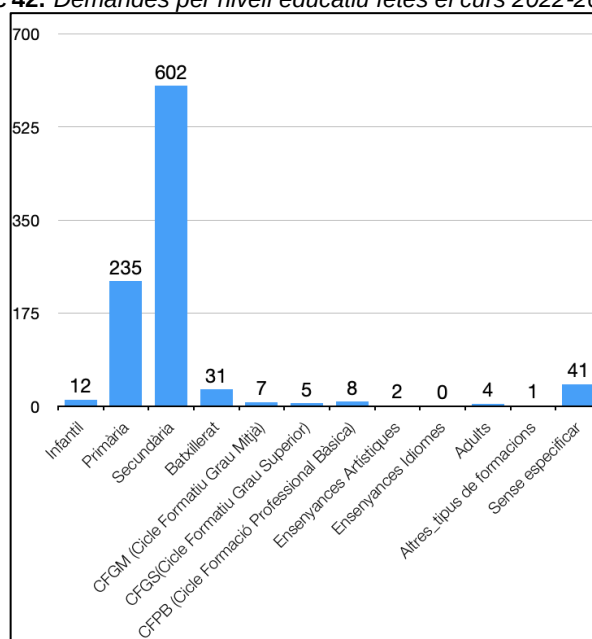

e) Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

Un gran nombre de demandes les han presentat els centres de secundària, un 63,5 %, davant un 24,7 % dels centres de primària. Han augmentat de manera molt significativa les demandes dels centres educatius on hi ha adolescents, alumnes en una franja d'edat molt vulnerable, i en una etapa amb molts de canvis físics i psicològics i, en alguns casos, de manera sobtada i imprevisible que generen crisi d'identitat, d'emocions fortes. La salut mental dels adolescents, segons ja s'ha comentat en diversos punts d'aquesta MEMÒRIA, s'ha vist considerablement afectada després de la pandèmia.

TAULA 31. Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

Nivell educatiu	Nº demandes 2022-2023	Percentatge
Infantil	12	1,26 %
Primària	235	24,78 %
Secundària	602	63,50 %
Batxillerat	31	3,27 %
CFGM (Cicle Formatiu Grau Mitjà)	7	0,73 %
CFGS (Cicle Formatiu Grau Superior)	5	0,52 %
CFPB (Cicle Formació Professional Bàsica)	8	0,84 %
Ensenyances Artístiques	2	0,21 %
Ensenyances D'idiomes	0	0,00 %
Adults	4	0,42 %
Altres Tipus de formacions	1	0,10 %
Sense especificar	41	4,32 %
TOTAL	948	100 %

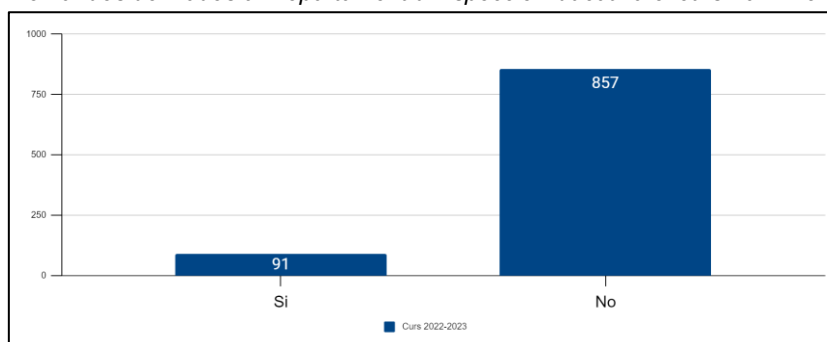
GRÀFIC 42. Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Mallorca

f) Demandes derivades al departament d'Inspecció educativa el curs 2022 - 2023 a Mallorca

El 26,14 % de les demandes han estat comunicades i/o derivades al Departament d'Inspecció Educativa (DIE). Solen ser casos o situacions complexes que requereixen feina conjunta des de diversos departaments.

TAULA 32. Demandes derivades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023 a Mallorca

Demandes derivades al DIE el curs 2022-2023		
Si	91	26,14 %
No	857	73,85 %
Total	948	100,00 %

GRÀFIC 43. Demandes derivades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023 a Mallorca

g) Tipologia de demandes d'assessorament a Mallorca

En el curs escolar 2022-2023 s'ha fet evident que hi ha hagut moltíssimes demandes d'assessorament. Això fa suposar que, de cada vegada més, la comunitat educativa coneix el servei que ofereix Convivèxit i que hi confia. Gairebé totes les tipologies de demandes han augmentat en número de consultes; s'ha de remarcar, però, especialment, les relacionades amb la gestió de la salut mental, com ja s'ha comentat a l'apartat 1.3.4. de la MEMÒRIA en què s'indiquen les dades específiques del Protocol

d'actuació en cas de risc autolític detectat als centres educatius de les Illes Balears. Hi ha hagut 602 consultes d'assessorament sobre aquesta temàtica, davant les 333 del curs anterior. És evident el malestar que ha generat la COVID-19 entre els alumnes que ha agreujat els problemes de salut mental (reaccions excessives d'irritabilitat, frustració, ansietat, depressió, idees suïcides, trastorns de comportament, etc.) i les conductes autolesives per evadir el patiment. Afortunadament, les Illes Balears és una de les poques comunitats autònomes que, des de març de 2021, té un protocol d'actuació davant conductes autolítiques. El fet de tenir una eina per detectar, abordar i derivar el cas, juntament amb l'assessorament i acompanyament que es rep des de Salut i l'INSTITUT i la capacitat del professorat mitjançant formació i jornades de difusió, ha ajudat a intervenir de manera més ràpida i eficaç.

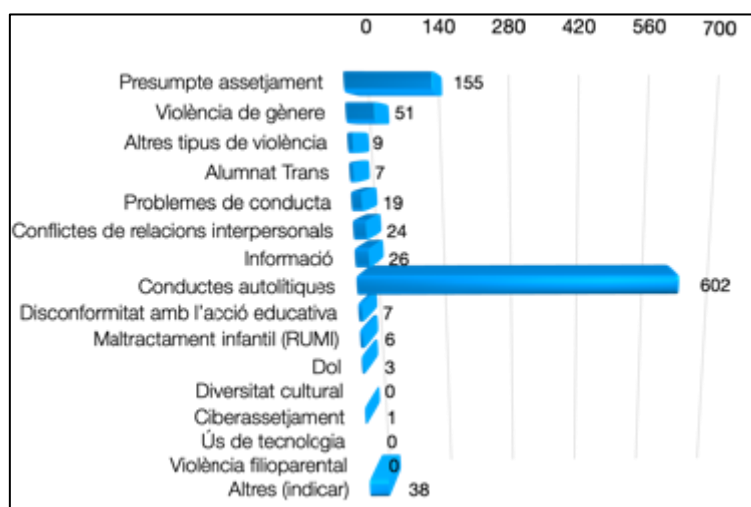
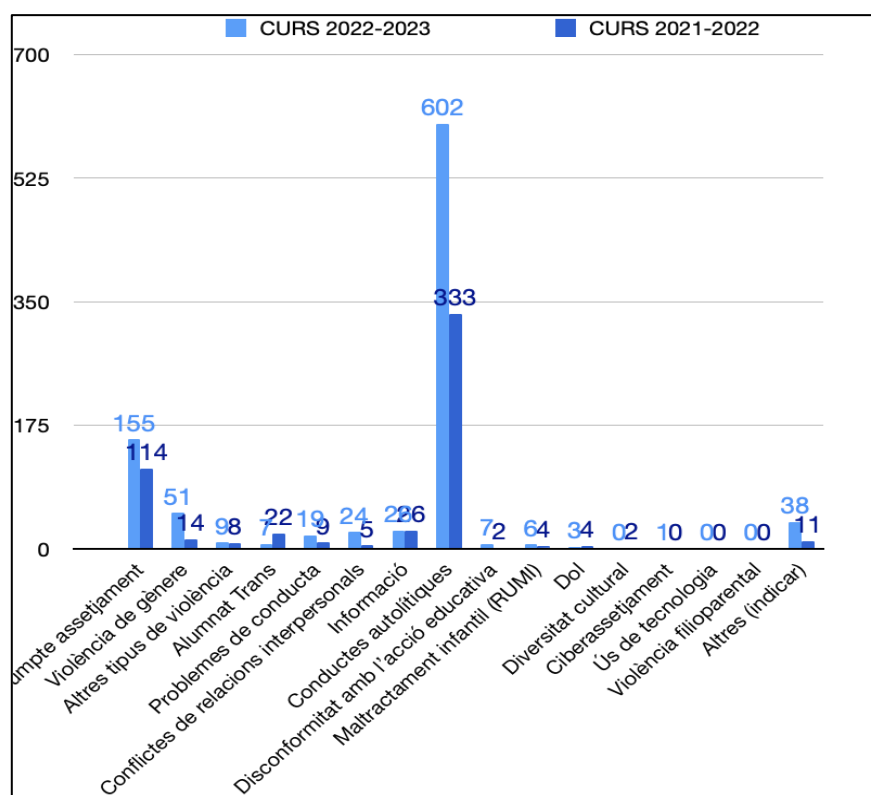
Per altra banda, l'assessorament per casos de presumpte assetjament també ha augmentat i se situa en segon lloc. S'han fet 155 consultes el curs 2022-2023. La mirada dels centres respecte als indicadors de possibles assetjaments i l'ús del protocol d'assetjament, així com la recerca d'estratègies de prevenció, detecció, identificació, gestió i resolució dels conflictes, és cada vegada més present. Des de l'aparició del protocol de prevenció, detecció i intervenció en casos d'assetjament, el 2017, l'INSTITUT ofereix formació específica sobre aquesta temàtica. De cada vegada hi ha més professorat preparat per detectar casos d'assetjament i també més conscienciat sobre la importància de treballar la prevenció.

En tercer lloc, se situen les demandes relacionades amb la violència de gènere; en concret, amb el protocol de prevenció, detecció i intervenció davant les violències masclistes als centres educatius, hi ha hagut 51 consultes davant les 14 del curs anterior. Els darrers anys als centres educatius es treballa el tema de la igualtat, la perspectiva de gènere i la prevenció de les violències masclistes de manera molt responsable i eficient. El fet de tenir un nou protocol des del mes de gener ha augmentat el nombre de consultes sobre la temàtica.

Les demandes d'assessorament referent al Protocol Trans* són les úniques que han disminuït considerablement; han passat de 22 demandes el curs anterior a 7 el curs 2022-2023.

TAULA 33. Tipologia de casos de les demandes d'assessorament, cursos 2022-2023 a Mallorca

Tipologia de casos	N^a demandes 2022-2023	Percentatge
Presumpte assetjament	155	16,35 %
Violència de gènere	51	5,38 %
Altres tipus de violència	9	0,95 %
Alumnat trans*	7	0,74 %
Problemes de conducta	19	2,00 %
Conflictes de relacions interpersonals	24	2,53 %
Informació	26	2,74 %
Conductes autolítiques	602	63,50%
Disconformitat amb l'acció educativa	7	0,74 %
Maltractament infantil (RUMI)	6	0,63 %
Dol	3	0,32 %
Diversitat cultural	0	0,00 %
Ciberassetjament	1	0,11 %
Ús de tecnologia	0	0,00 %
Altres (indicar)	38	4,01 %
TOTAL	948	100,00 %

GRÀFIC 44. Tipologia de casos de les demandes d'assessorament (curs 2022-2023) a Mallorca**GRÀFIC 45.** Comparativa tipologia de casos de les demandes d'assessorament del curs 2022-2023 respecte del curs 2020-2021 a Mallorca

2.2. Acompanyament i assessorament a Menorca

Durant el curs 2022-2023, hi va haver 74 demandes d'assessorament a Menorca. A continuació es detallen les diferents variables relacionades amb les demandes ateses des de l'INSTITUT a Menorca.

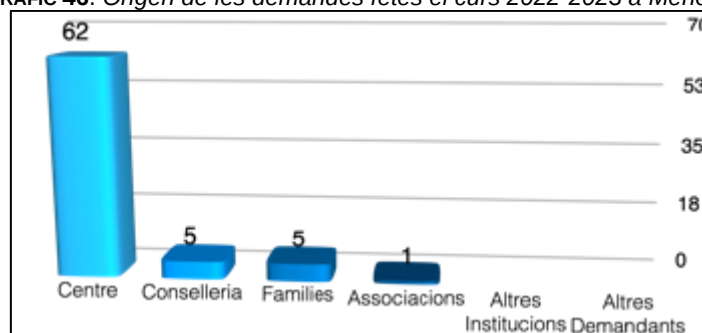
a) Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Menorca

Pràcticament el 83 % de les demandes provenen dels centres educatius. En segon lloc, se situen les demandes fetes per famílies i per Conselleria, concretament pel Departament d'inspecció educativa, en un 6,75 % dels casos.

TAULA 34. Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Menorca

Demandant	Casos 2022-2023	Percentatge
Centre	62	83 %
Conselleria	5	6,75 %
Associacions	1	1,35 %
Família	5	6,75 %
Altres institucions	0	0,00 %
Altres demandants	0	0,00 %
TOTALS	74	100 %

GRÀFIC 46. Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Menorca

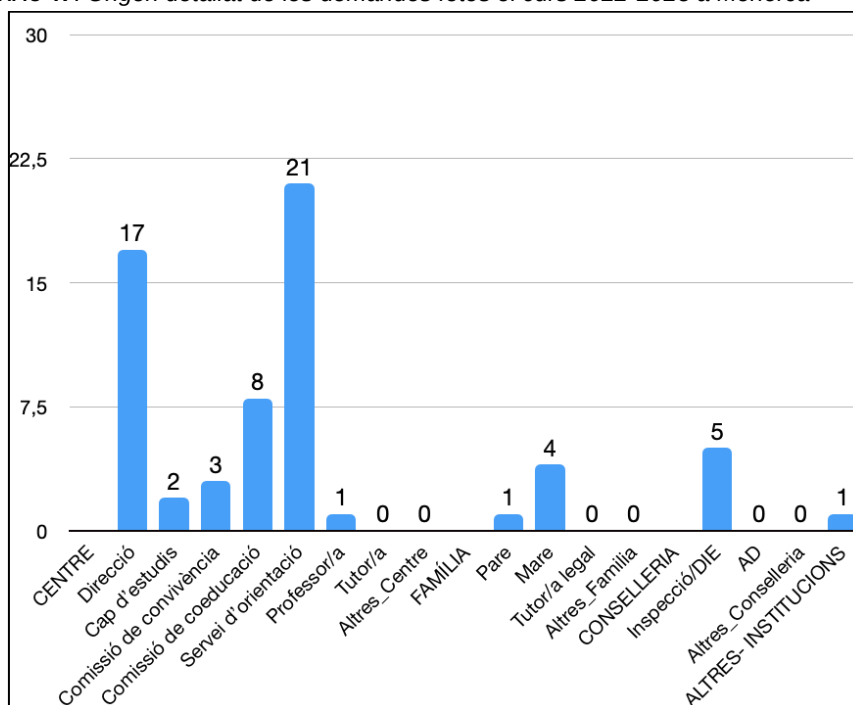
b) Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Menorca

Les demandes realitzades provenen principalment dels centres educatius, sobretot dels serveis d'orientació, i de direcció; les demandes realitzades per famílies i per conselleria s'igualen en nombre.

TAULA 35. Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Menorca

Centre	Nº demandes 2022-2023	Percentatge
Direcció	17	22,97 %
Cap d'estudis	2	2,70 %
Comissió de convivència	3	4,05 %
Comissió de coeducació	8	10,81 %
Servei d'orientació	21	28,37 %
Professor/a	1	1,35 %
Tutor/a	0	0,00 %
Altres Centre	0	0,00 %
Família		
Pare	1	1,35 %
Mare	4	5,40 %
Tutor/a legal	0	0,00 %
Altres Família	0	0,00 %
Conselleria		
Inspecció/DIE	5	6,75 %
AD	0	0,00 %
Altres Conselleria	0	0,00 %
Altres Institucions	1	1,35 %
TOTAL	74	100 %

GRÀFIC 47. Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Menorca

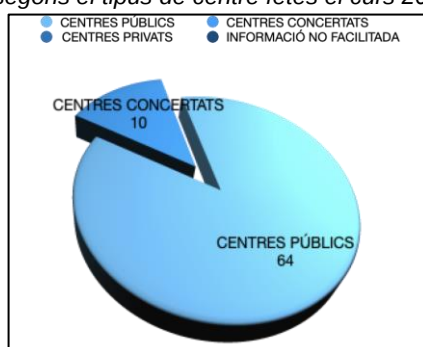
c) Demandes per tipus de centre fetes el curs 2022 - 2023 a Menorca

La majoria de les demandes provenen de centres públics, un 86,48 %. Un 13,51 % arriben de centres concertats.

TAULA 36. Demandes segons el tipus de centre fetes el curs 2022-2023 a Menorca

Tipologia de centre	Nª demandes 2022-2023	Percentatge
Públic	64	86,48 %
Concertat	10	13,51 %
Privat	0	0,00 %
Informació no facilitada	0	0,00 %
TOTAL	74	100 %

GRÀFIC 48. Demandes segons el tipus de centre fetes el curs 2022-2023 a Menorca

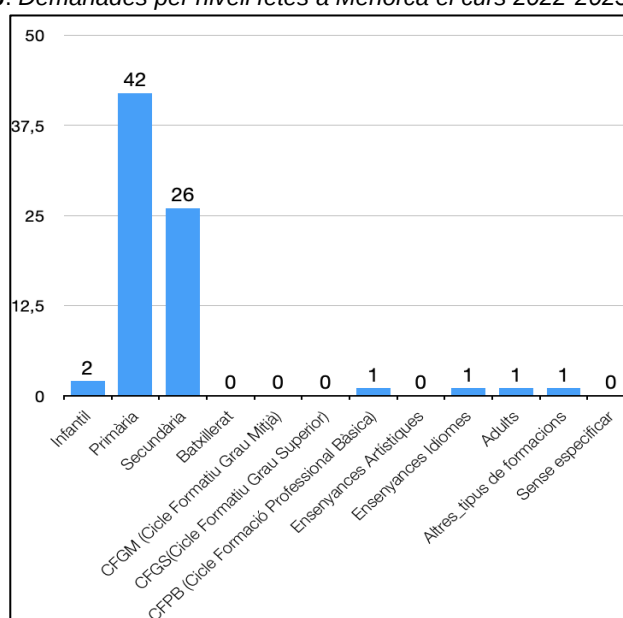
d) Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Menorca

Un gran nombre de demandes les han presentat els centres de primària, amb un 56,75 % de les demandes. En segon lloc, els centres de secundària, amb un 35,15 % de de les demandes. Les demandes del altres nivell educatius se situen entre l'1,3 % i el 2,7 % de les demandes fetes.

TAULA 37. Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Menorca

Nivell educatiu	N ^a demandes 2022-2023	Percentatge
Infantil	2	2,70 %
Primària	42	56,75 %
Secundària	26	35,15 %
Batxillerat	0	0,00 %
CFGM (Cicle Formatiu Grau Mitjà)	0	0,00 %
CFGS(Cicle Formatiu Grau Superior)	0	0,00 %
CFPB (Cicle Formació Professional Bàsica)	1	1,35 %
Ensenyances Artístiques	0	0,00 %
Ensenyances Idiomes	1	1,35 %
Adults	1	1,35 %
Altres tipus de formacions	1	1,35 %
Sense especificar	0	0 %
TOTAL	74	100 %

GRÀFIC 49. Demandes per nivell fetes a Menorca el curs 2022-2023 a Menorca

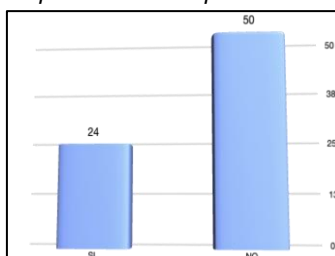
e) Demandes comunicades al departament d'Inspecció educativa el curs 2022-2023 a Menorca.

La comunicació amb el Departament d'Inspecció Educativa (DIE) ha estat fluïda i el 32,43 % de les demandes han estat comunicades i/o derivades.

TAULA 38. Demandes comunicades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023, a Menorca

Comunicació amb el DIE	N ^a demandes 2022-2023	Percentatge
SI	24	32,43 %
NO	50	67,57 %
TOTAL	74	100,00 %

GRÀFIC 50. Demandes derivades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023, a Menorca

f) Tipologia de demandes d'assessorament a Menorca

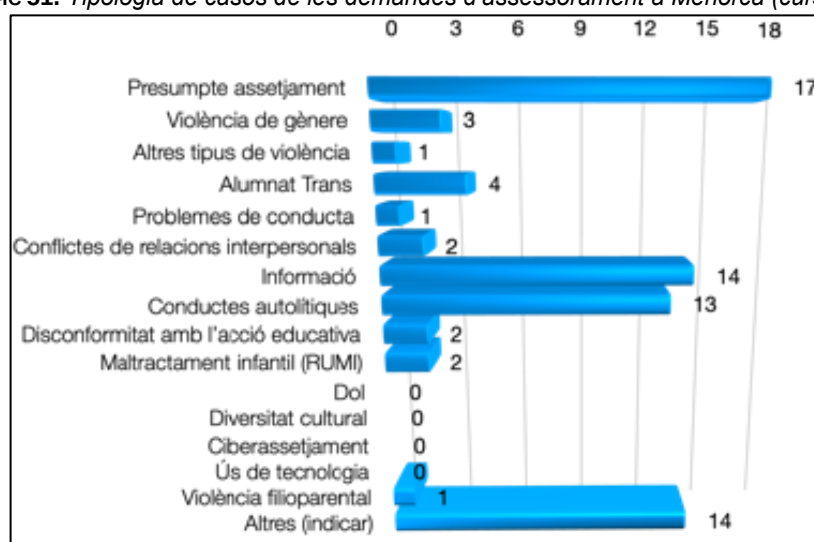
En el curs escolar 2022-2023 les tipologies de demandes han estat diverses. Destaquen les demandes en relació al protocol d'assetjament, que s'han fet 17 consultes. Les demandes de tipus *altres* han estat relacionades amb l'assessorament i l'acompanyament en l'elaboració dels plans d'igualtat i coeducació, així com revisions dels plans de convivència.

En tercer lloc, se situen les demandes relacionades amb conductes autolítiques, amb 13 demandes.

TAULA 39. Tipologia de casos de les demandes d'assessorament, curso 2022-2023 a Menorca.

Tipologia de casos	Nº demandes 2022-2023	Percentatge
Presumpte assetjament	17	22,9 %
Violència de gènere	3	4,05 %
Altres tipus de violència	1	1,35 %
Alumnat Trans*	4	5,40 %
Problemes de conducta	1	1,35%
Conflictes de relacions interpersonals	2	2,70 %
Informació	14	18,91 %
Conductes autolítiques	13	17,56 %
Disconformitat amb l'acció educativa	2	2,70 %
Maltractament infantil (RUMI)	2	2,70 %
Dol	0	0,00 %
Diversitat cultural	0	0,00 %
Ciberassetjament	0	0,00 %
Ús de tecnologia	0	0,00 %
Violència filioparental	1	1,35 %
Altres (indicar)	14	18,91 %
TOTAL	74	100,00 %

GRÀFIC 51. Tipologia de casos de les demandes d'assessorament a Menorca (curs 2022-2023)

2.3. Acompanyament i assessorament a Eivissa i Formentera

Durant el curs 2022-2023, hi va haver 188 demandes d'assessorament a les Pitiüses. A continuació es detallen les diferents variables relacionades amb les demandes ateses per illes, des de l'Institut a Eivissa.

2.3.1. Acompanyament i assessorament a Eivissa

Hi va haver 170 demandes d'assessorament a Eivissa.

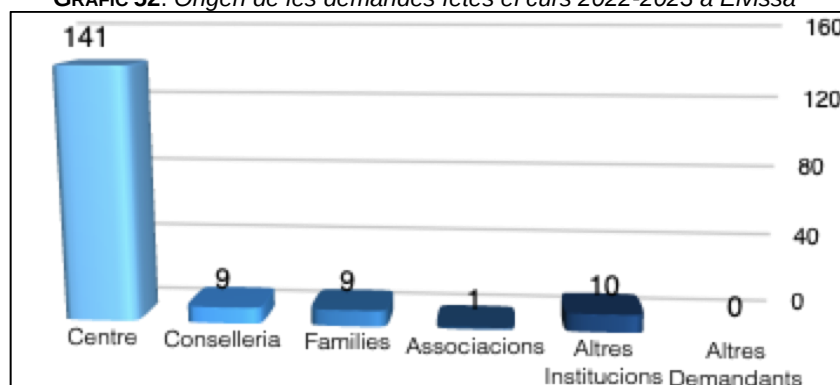
a) Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

El 82,94 % de les demandes provenen dels centres educatius. A molta distància, en segon lloc, es troben les demandes d'altres institucions amb 5,88 %, a continuació, amb un 5,29 %, les fetes tant per la Conselleria com per les famílies. En darrer lloc, s'han fet demandes des d'associacions amb un 0,58 %.

TAULA 40. Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

Demandant	Casos 2022-2023	Percentatge
Centre	141	82,94 %
Conselleria	9	5,29 %
Associacions	1	0,58 %
Família	9	5,29 %
Altres institucions	10	5,88 %
Altres demandants	0	0,00%
TOTALS	170	100,00%

GRÀFIC 52. Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

b) Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

Les demandes provenen principalment dels centres educatius, sobretot dels serveis d'orientació i de la direcció; seguit de les comissions de coeducació i convivència. A continuació, amb el mateix nombre de demandes, se situen les famílies, destaca que les demandes han estat fetes per les mares dels infants i per la Conselleria, en aquest cas la major part de les demandes les han fet la directora territorial i el Departament d'Inspecció Educativa (DIE).

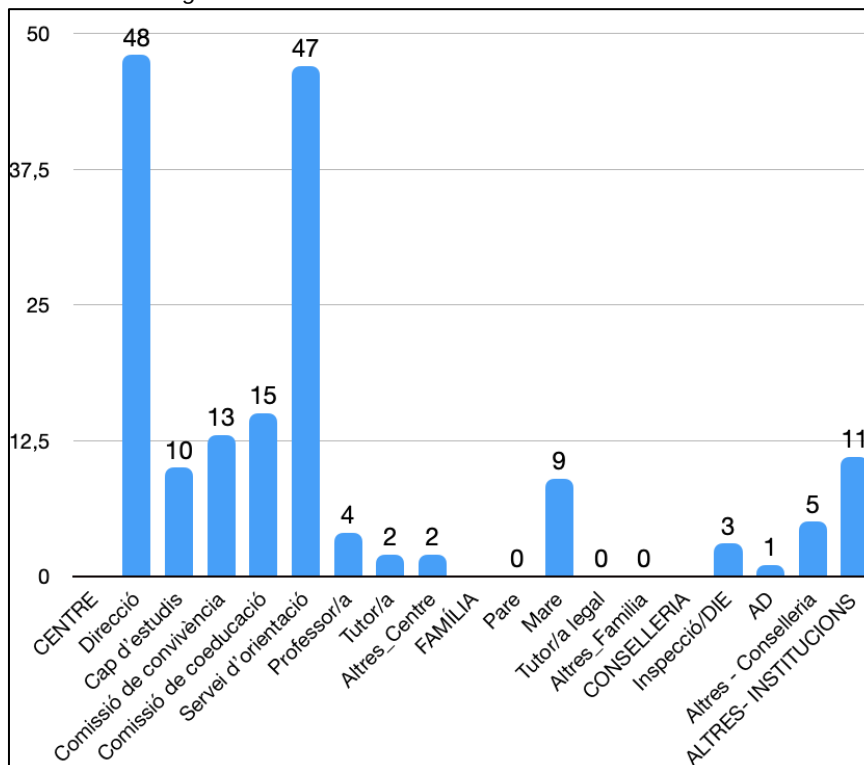
Es pot concloure que tenir una assessora tècnica de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar a Eivissa ha resultat positiu, tant per als centres educatius com per les famílies de les Pitiüses i la Direcció Territorial, a l'hora de gestionar situacions complexes del dia

a dia, acompanyar en la gestió de la convivència dins les aules i assessorar en la revisió dels Plans de Convivència i Coeducació, entre d'altres.

TAULA 41. *Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Eivissa*

Centre	Nº demandes	Percentatge
Direcció	48	28,23 %
Cap d'estudis	10	5,88 %
Comissió de convivència	13	7,64 %
Comissió de coeducació	15	8,82 %
Servei d'orientació	47	27,64 %
Professor/a	4	2,35 %
Tutor/a	2	1,17 %
Altres_Centre	2	1,17 %
Família		
Pare	0	0,00 %
Mare	9	100 %
Tutor/a legal	0	0,00 %
Altres_Família	0	0,00 %
Conselleria		
Inspecció/DIE	3	1,76 %
AD	1	0,58 %
Altres_Conselleria	5	2,94 %
Altres_Institucions	11	6,47 %
Total	170	100 %

GRÀFIC 53. *Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Eivissa*

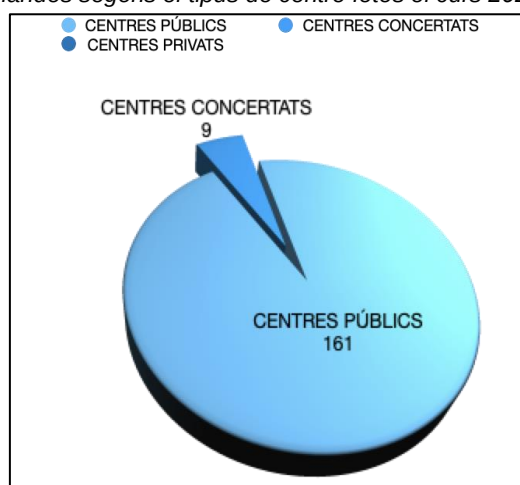
c) Demandes per tipus de centre fetes el curs 2022 - 2023 a Eivissa

La majoria de les demandes provenen de centres públics, un 94,70% i un 5,29% arriben de centres concertats.

TAULA 42. Demandes segons el tipus de centre fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

Tipologia de centre	Nº demandes 2022-2023	Percentatge
Públic	161	94,70 %
Concertat	9	5,29 %
Privat	0	0,00 %
Informació no facilitada	0	0,00 %
TOTAL	170	100%

GRÀFIC 54. Demandes segons el tipus de centre fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

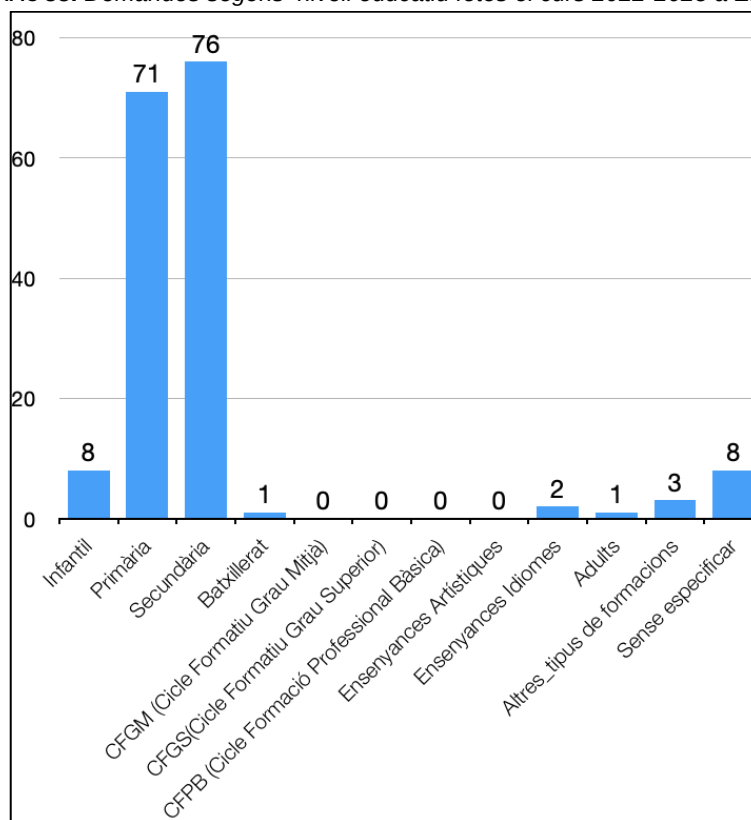

d) Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

La gran majoria de demandes les han realitzat els centres de secundària amb un 44,70 % i els de primària amb un 41,76 %. La resta de demandes oscil·len entre un 4,70 % i un 0,58 %

TAULA 43. Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

Nivell educatiu	Nº demandes 2022-2023	Percentatge
Infantil	8	4,70 %
Primària	71	41,76 %
Secundària	76	44,70 %
Batxillerat	1	0,58 %
CFGM (Cicle Formatiu Grau Mitjà)	0	0,00 %
CFGS (Cicle Formatiu Grau Superior)	0	0,00 %
CFPB (Cicle Formació Professional Bàsica)	0	0,00 %
Ensenyances artístiques	0	0,00 %
Ensenyances d'idiomes	2	1,17 %
Adults	1	0,58 %
Altres tipus de formacions	3	1,76 %
Sense especificar	8	4,70 %
TOTAL	170	100 %

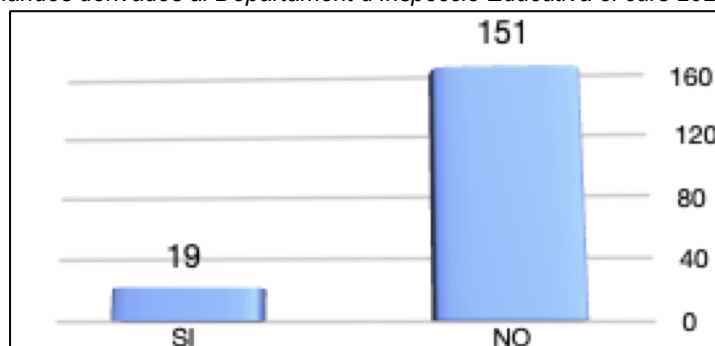
GRÀFIC 55. Demandes segons nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

e) Demandes derivades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023 a Eivissa

El 11,17 % de les demandes han estat comunicades i/o derivades al Departament d'Inspecció Educativa (DIE): han estat casos o situacions complexes i s'ha treballat conjuntament.

TAULA 44. Demandes derivades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023 a Eivissa

Comunicació amb el DIE	Nº demandes 2022-2023	Percentatge
SÍ	19	11,17 %
NO	151	88'82 %
TOTAL	170	100,00 %

GRÀFIC 56. Demandes derivades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023 a Eivissa

f) Tipologia de demandes d'assessorament a Eivissa

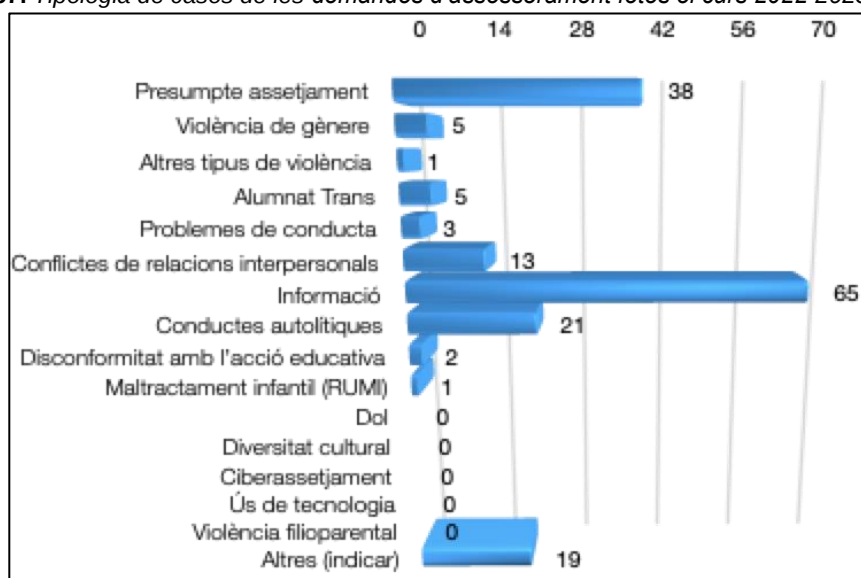
En el curs escolar 2022-2023, s'ha de destacar que les demandes fetes s'han incrementat durant el curs. En ser una figura nova a l'illa, ha estat necessari donar visibilitat al recurs. Les tipologies de demandes han estat diverses. Destaquen les 65 demandes informatives relacionades amb convivència i coeducació, seguides de les 38 demandes referides al protocol d'assetjament, i la demanda d'estratègies de prevenció, detecció, identificació, gestió i resolució dels conflictes.

A més, de les 21 consultes de les conductes autolítiques. A més d'aquestes demandes, hem assessorat quant a l'extracció d'informació del sociograma CESC i hem realitzat assessorament i acompanyament en l'elaboració dels plans d'igualtat i coeducació, així com revisions dels plans de convivència.

TAULA 45. Tipologia de casos de les demandes d'assessorament, curs 2022-2023 a Eivissa

Tipologia de casos	Nº demanda 2022-2023	Percentatge
Presumpt assetjament	38	22,35 %
Violència de gènere	5	2,94 %
Altres tipus de violència	1	0,58 %
Alumnat Trans*	5	2,94 %
Problemes de conducta	3	1,76 %
Conflictes de relacions interpersonals	13	7,64 %
Informació	65	38,23 %
Conductes autolítiques	21	12,35 %
Disconformitat amb l'acció educativa	1	0,58 %
Maltractament infantil (RUMI)	0	0,00 %
Dol	0	0,00 %
Diversitat cultural	0	0,00 %
Ciberassetjament	0	0,00 %
Ús de tecnologia	0	0,00 %
Altres (indicar)	18	10,58 %
TOTAL	170	100,00 %

GRÀFIC 57. Tipologia de casos de les demandes d'assessorament fetes el curs 2022-2023 a Eivissa

2.3.2. Acompanyament i assessorament a Formentera

Hi va haver 18 demandes d'assessorament a Formentera.

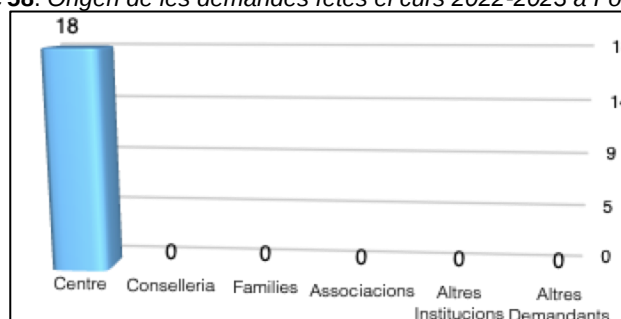
a) Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Formentera

El 100 % de les demandes provenen dels centres educatius.

TAULA 46. Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Formentera

Demandant	Casos 2022-2023	Percentatge
Centre	18	100 %
Conselleria	0	0 %
Associacions	0	0 %
Família	0	0 %
Altres institucions	0	0 %
Altres demandants	0	0 %
TOTALS	18	100,00%

GRÀFIC 58. Origen de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Formentera

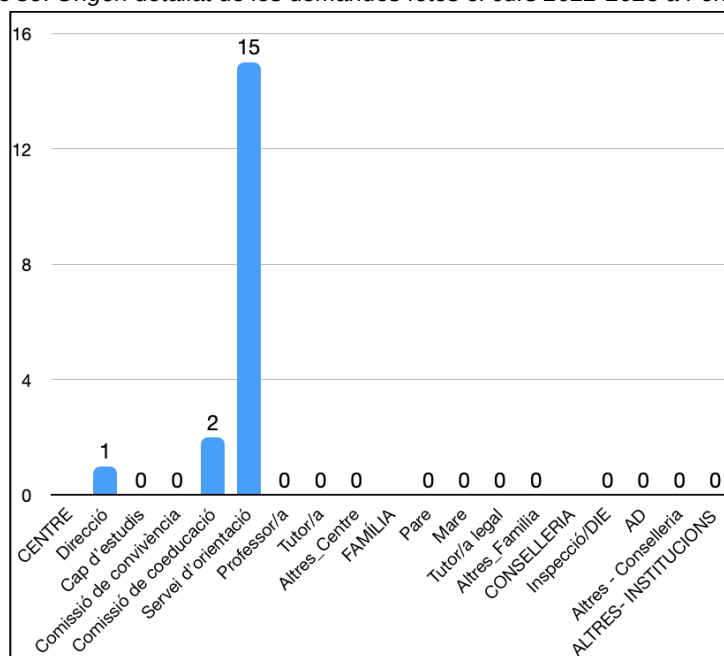

b) Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Formentera

La totalitat de les demandes provenen dels centres educatius, sobretot dels respectius serveis d'orientació.

TAULA 47. Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Formentera

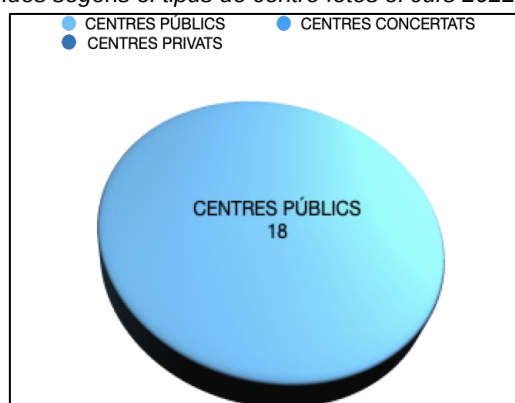
Centre	Demandes 2022-2023	Percentatge
Direcció	1	5,55 %
Cap d'estudis	0	0,00 %
Comissió de convivència	0	0,00 %
Comissió de coeducació	2	11,11 %
Servei d'orientació	15	83,33 %
Professor/a	0	0,00 %
Tutor/a	0	0,00 %
Altres_Centre	0	0,00 %
Família		
Pare	0	0,00 %
Mare	0	0,00 %
Tutor/a legal	0	0,00 %
Altres_Família	0	0,00 %
Conselleria		
Inspecció/DIE	0	0,00 %
AD	0	0,00 %
Altres_Conselleria	0	0,00 %
Altres Institucions	0	0,00 %
Total	18	100 %

GRÀFIC 59. *Origen detallat de les demandes fetes el curs 2022-2023 a Formentera***c) Demandes per tipus de centre fetes el curs 2022 - 2023 a Formentera**

La totalitat de les demandes provenen de centres públics.

TAULA 48. *Demandes segons el tipus de centre fetes el curs 2022-2023 a Formentera*

Tipologia de centre	Demandes 2022-2023	Percentatge
Públic	18	100 %
Concertat	0	0,00 %
Privat	0	0,00 %
Informació no facilitada	0	0,00 %
Total	18	100 %

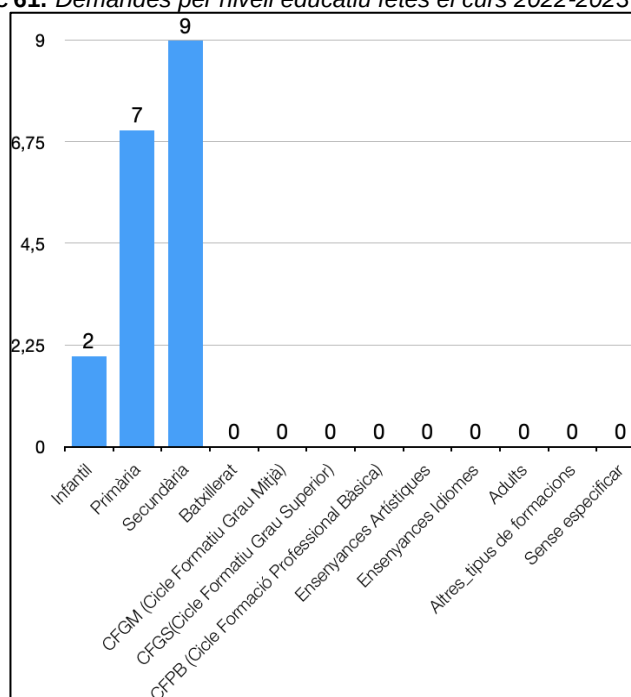
GRÀFIC 60. *Demandes segons el tipus de centre fetes el curs 2022-2023 a Formentera***d) Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Formentera**

El 50 % de les demandes provenen dels centres de secundària, seguit pels centres de primària amb un 38,88% i en darrer lloc, centres d'infantil amb un 11,11%. La totalitat dels casos s'han atès telefònicament o per correu electrònic.

TAULA 49. Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Formentera

Nivell educatiu	Demandes 2022-2023	Percentatge
Infantil	2	11,11 %
Primària	7	38,88 %
Secundària	9	50 %
Batxillerat	0	0,00 %
CFGM (Cicle Formatiu Grau Mitjà)	0	0,00 %
CFGS(Cicle Formatiu Grau Superior)	0	0,00 %
CFPB (Cicle Formació Professional Bàsica)	0	0,00 %
Ensenyances Artístiques	0	0,00 %
Ensenyances Idiomes	0	0,00 %
Adults	0	0,00 %
Altres_tipus de formacions	0	0,00 %
Sense especificar	0	0,00 %
TOTAL	18	100 %

GRÀFIC 61. Demandes per nivell educatiu fetes el curs 2022-2023 a Formentera

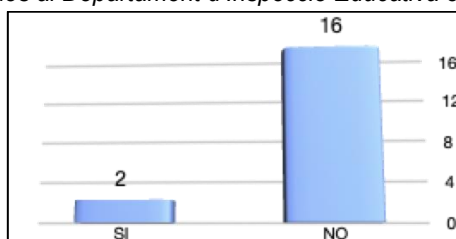
e) Demandes derivades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023 a Formentera.

L'11,11 % de les demandes han estat comunicades i/o derivades al Departament d'Inspecció Educativa (DIE), han estat casos o situacions complexes i s'ha treballat conjuntament.

TAULA 50. Demandes derivades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023 a Formentera

Comunicació amb el DIE	Demandes 2022-2023	Percentatge
Si	2	11,11 %
No	16	88,88 %
TOTAL	18	100,00 %

GRÀFIC 62. Demandes derivades al Departament d'Inspecció Educativa el curs 2022-2023 a Formentera

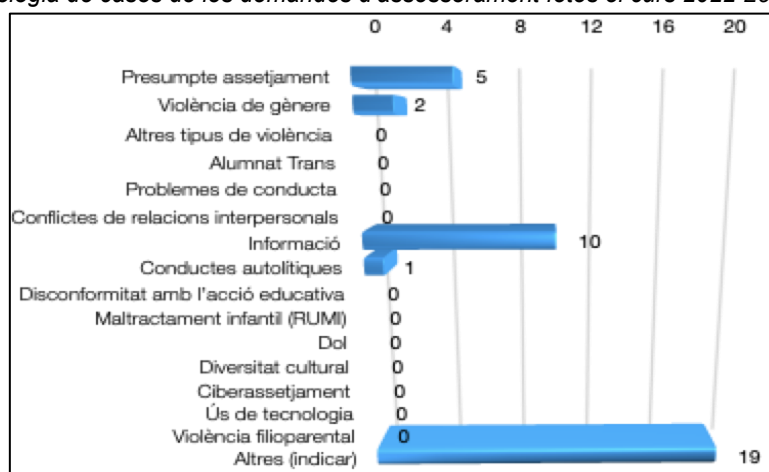
f) Tipologia de demandes d'assessorament a Formentera.

En el curs escolar 2022-2023, s'ha de destacar que, de la mateixa manera que a Eivissa, les demandes s'han incrementat durant el curs. El fet que l'assessora roman a l'illa d'Eivissa fa que tot l'assessorament i acompanyament s'hagi fet telefònicament i per correu electrònic. Tot i això, en ser dues illes petites, fa que la connexió hagi estat molt propera. Les tipologies de demandes han estat relacionades sobretot en demanda d'informació sobre convivència i coeducació. Seguides de les 5 demandes referides al protocol d'assetjament i la demanda d'estratègies de prevenció, detecció, identificació, gestió i resolució dels conflictes. A més, de les 2 consultes sobre el protocol de violències masclistes i una sobre el protocol de riscos autolítics.

TAULA 51. Tipologia de casos de les demandes d'assessorament fetes el curs 2022-2023 a Formentera

Tipologia de casos	Demandes 2022-2023	Percentatge
Presumpte assetjament	5	27,77 %
Violència de gènere	2	11,11 %
Altres tipus de violència	0	0,00 %
Alumnat Trans*	0	0,00 %
Problemes de conducta	0	0,00 %
Conflictes de relacions interpersonals	0	0,00 %
Informació	10	55,55 %
Conductes autolítiques	1	5,5 %
Disconformitat amb l'acció educativa	0	0,00 %
Maltractament infantil (RUMI)	0	0,00 %
Dol	0	0,00 %
Diversitat cultural	0	0,00 %
Ciberassetjament	0	0,00 %
Ús de tecnologia	0	0,00 %
Altres (indicar)	0	0,00 %
Total	18	100,00 %

GRÀFIC 63. Tipologia de casos de les demandes d'assessorament fetes el curs 2022-2023 a Formentera

3. ÀMBIT NORMATIU

En la línia de respondre a les necessitats individuals i col·lectives de la comunitat educativa, s'han dut a terme les actuacions següents:

3.1 Recollida i anàlisi d'informació

a) Normativa:

- *Decret 121/2010*, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears. BOIB núm. 187, de 23 de desembre de 2010.
- Govern de les Illes Balears. *Pacte pel Benestar Emocional i la Salut Mental de les Illes Balears*. Aprobant en sessió parlamentària el 14 de març de 2023, que reflecteix el compromís que el Govern de les Illes Balears adquireix juntament amb les entitats socials i sindicals més representatives, amb les diferents conselleries del Govern competents amb matèria de salut mental i benestar emocional, els consells insulars, els ajuntaments i tots els grups parlamentaris per tal d'impulsar i liderar polítiques dins de l'àmbit del benestar emocional i la salut mental.
- *Llei 2/2006*, de 3 de maig, d'educació (LOE).(s. f.). BOE.
<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-17264> BOE-A-2020-17264
- *Llei 11/2016*, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes. BOIB núm. 99, de 4 d'agost de 2016. <https://www.boe.es/eli/es-ib/l/2016/07/28/11>
- *Llei orgànica 2/2010*, de 3 de març, de salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs. BOE núm. 55, de 04/03/2010. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2010/03/03/2/con>
- *Llei 8/2016*, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans*, bisexuals i intersexuals i per eradicar l'LGTBI-fòbia. BOIB núm. 69, de 2 de juny de 2016.
- *Llei orgànica 3/2020*, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE).
- *Llei orgànica 8/2021*, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència. Aquesta Llei regula l'obligació d'informar les autoritats de qualsevol índex de violència sobre un menor —un deure reforçat en el cas dels centres escolars—, i estableix l'aprovació d'una estratègia pluriennal per eradicar la violència. Els menors han de col·laborar en l'elaboració d'aquesta estratègia a través del Consell Estatal de Participació de la Infància i de l'Adolescència. Aquesta Llei té, a més, implicacions per als centres educatius:
 - Els centres escolars han de tenir un pla de convivència, amb codis de conducta.
 - Els centres han de tenir protocols contra l'abús i el maltractament, l'assetjament escolar, el ciberassetjament, l'assetjament sexual, la violència de gènere, el suïcidi i l'autolesió, que s'activaran quan es detectin indicis de violència o davant la mera comunicació dels fets d'un menor.

- Hi ha d'haver un coordinador de benestar i protecció de l'alumnat a cada centre, encarregat de promoure mesures de formació i assegurar una alimentació saludable i nutritiva, especialment per als més vulnerables.
 - Hi ha d'haver un protocol comú d'actuació sanitària i de comunicació davant sospites o evidències de casos de violència als serveis socials, el jutjat de guàrdia, les forces i els cossos de seguretat, l'entitat pública de protecció a la infància o el ministeri fiscal.
 - S'atorga la condició d'agent de l'autoritat al personal funcionari dels serveis socials, que pot sol·licitar la col·laboració de qualsevol servei públic.
 - Prioritza l'acolliment familiar i, quan això no sigui possible, els recursos residencials s'adequaran a petita escala per generar entorns tan similars com sigui possible a un entorn familiar.
 - S'estableix un sistema de seguiment i registre dels casos de violència sobre els menors, les dades dels quals s'han d'incorporar al Registre Unificat de Serveis Socials sobre Violència contra la Infància.
- *Llei 1/2022*, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears. BOIB núm. 38, de 17 de març de 2022.
 - *Llei 9/2019*, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.
 - Nations Unides (2018) *Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible*.
 - Nations Unides, Assemblea General (1989). *Convenció sobre els Drets de l'Infant*. 20 novembre 1989, Nations Unides, Treaty Series, vol. 1577.

b) Estudis i informes:

- Andrade, B., Guadix, I., Rial, A. y Suárez, F. (2021). *Impacto de la tecnología en la adolescencia. Relaciones, riesgos y oportunidades*. Madrid: UNICEF España. https://www.unicef.es/sites/unicef.es/files/comunicacion/Informe_estatal_impacto-tecnologia-adolescencia.pdf
- Amer, F. (coord.), Gomila M.A, Quesada, V., Cabellos, A. et al (2023). *Anuari de l'Educació de les Illes Balears 2023*. Fundació Guillem Cifre de Colonya, UIB i Conselleria d'educació i Universitats. https://dpde.uib.cat/digitalAssets/732/732353_anuari-educacioi-2023-web.pdf
- Ballesteros, B.,(coord.) ; Campo, M., (dir. técnica) ; Garrido, J.; Herrero, Martín ; Díaz, D. ; García, S., (col.) ; Sanz, C., (col.) ; Fernández, L. (col.) ; Muñoz, M. (col.) ; Bartolomé, S. (col.). (2022). *Evolución de la Violencia contra las mujeres en la infancia y adolescencia en España (2018-2022) según su propio testimonio*. Fundación ANAR. <https://www.anar.org/fundacion-anar-presenta-un-estudio-sobre-la-evolucion-de-la-violencia-contra-las-mujeres-en-la-infancia-y-adolescencia/>
- Consell de Mallorca. (2023). *I Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i de l'Adolescència de Mallorca 2023-2028*. Consell de Mallorca. Direcció Insular d'Infància i Família. https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/PADIAM_0.pdf
- Díaz-Aguado, M.J. ; Martínez-Arias, R. ; Falcón, L. ; Alvarino, M. (2023). *Acoso escolar y ciberacoso en España en la infancia y en la adolescencia 2023*.

Madrid. Unitat de Psicologia Preventiva de la Universitat Complutense de Madrid, per impuls de la Fundació ColaCao, en col·laboració amb l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar a les Illes Balears.

https://fundacioncolacao.org/files/investigacion/Estudio_Acoso_Escolar_Fundacion_ColaCao_UCM.pdf

- Fundación ANAR. (2022). Informe del Teléfono/Chat ANAR 2021. Fundación ANAR.
<https://www.anar.org/wp-content/uploads/2022/04/INFORME-TELEFONO-CHAT-ANAR-2021-VFINAL.pdf>
- Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes. Instituto Nacional de Evaluación Educativa (2023). *PISA 2022 Programa para la Evaluación Internacional de los Estudiantes. Informe Español*. Madrid.
<https://www.educacionyfp.gob.es/inee/evaluaciones-internacionales/pisa/pisa-2022.html>
- Naciones Unidas, (2021). *En mi mente: promover, proteger y cuidar la salud mental de la infancia*. <https://www.unicef.es/publicacion/estado-mundial-infancia-salud-mental>
- PROCARE-2023 (2023). *Informe final de la iniciativa PROCARE-2023 a les Illes Balears. 2023*.
- Simón, P., Clavería, S., García Albacete, G., López Ortega, A., Torre, M., (2020). Informe Juventud en España 2020. INJUVE.
https://www.injuve.es/sites/default/files/adjuntos/2021/11/informe_juventud_esp_ana_2020_0_1_wdb_v1.pdf
- UNICEF Espanya (2020) “Cuadernos para la acción local. Medidas para la creación de entornos protectores de cuidado y recreación para la infancia y adolescencia en el post-confinamiento” Ciutats Amigues.
<https://ciudadesamigas.org/documentos/cuadernos-accion-local-post-confinamiento-entornos-protectores/>

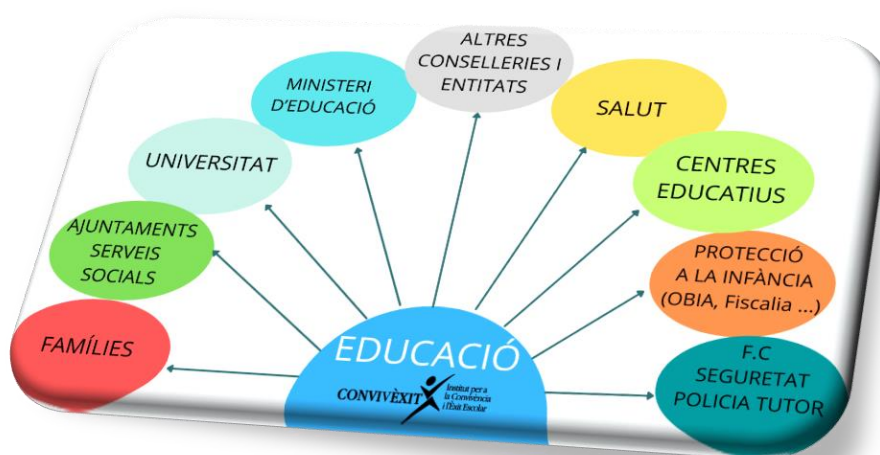
3.2. Normativa

- Resolució del conseller d'Educació, Universitat i Recerca de 9 de febrer de 2021 per la qual s'aprova el Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022. BOIB núm. 31, de 4 de març de 2021.
- Resolució de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa de 28 d'agost de 2020 per la qual es crea la Comissió de Seguiment del Pla de Coeducació de les Illes Balears. BOIB núm.153, de 5 de setembre de 2020.
- Instruccions 14/2020 per al desplegament del Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022 en referència a l'objectiu específic 2.2 (acció 25), sobre la incorporació de la perspectiva de gènere a l'educació: redacció i difusió d'orientacions per al disseny i desenvolupament del Pla d'Igualtat i Coeducació del centre.

- Instruccions de 21 de febrer de 2021, de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa per al desplegament del Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022, en referència a l'objectiu 4 («Oferir una educació afectivosexual integral, amb perspectiva de gènere, que atengui la diversitat sexual, les diferents identitats de gènere i la diversitat familiar, i promoure l'establiment de relacions positives, saludables i igualitàries»), i a l'objectiu específic 4.1 («Incorporar el programa d'educació afectivosexual “Amb tots els sentits” al projecte educatiu de centre i a la programació general anual»).
- Resolució del conseller d'Educació i Formació Professional de 3 d'agost de 2021, a proposta de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa, de modificació de la Resolució del conseller d'Educació, Universitat i Recerca de 9 de febrer de 2021 per la qual s'aprova el Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022 (BOIB núm. 103, de 3 d'agost de 2021).
- Resolució del conseller d'Educació i Formació Professional de dia 24 de maig de 2023 per la qual s'estableixen les funcions i la composició de la Comissió de Convivència i Benestar i es crea la figura de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat en els centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.
- Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar (2020). Pla de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar 2020-2024.
- Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar (2023). Protocol de Violències Masclistes a l'àmbit educatiu.
- Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar (2023). Pla de feina 2023-2024.

4. COORDINACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB INSTITUCIONS I ENTITATS

IMATGE 45. Mapa de les principals entitats i institucions amb les quals col·labora l'Institut

Independentment de la tasca de coordinació amb els centres educatius o serveis de l'Administració, l'INSTITUT es va coordinar i va col·laborar activament amb associacions, entitats i altres administracions autonòmiques, nacionals i internacionals. Es destaca la feina feta amb les institucions següents:

- ✓ L'Institut Balear de la Dona (IBdona), en dues accions:
 - El Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022.
 - El projecte d'inversió «Assessoria tècnica per dinamitzar i implementar la coeducació i la prevenció de les violències masclistes als centres educatius de les Illes Balears». Finalitzat al desembre de 2022.
 - Redacció del protocol de violències masclistes als centres educatius
- ✓ La Conselleria d'Afers Socials i Esport:
 - Comissions tècniques RUMI.
 - La Fundació per a l'Esport Balear.
 - L'Institut Balear de la Joventut (IBJOVE).
 - L'Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència (OBIA).
- ✓ La Conselleria de Salut i Consum:
 - El Pla Estratègic de Salut Mental i Benestar Emocional de les Illes Balears (PEBESMIB).
 - La Direcció General de Salut Pública i Participació: el programa d'educació afectivosexual «Amb tots els sentits».
 - L'Institut Balear per a la Salut Mental de la Infància i l'Adolescència (IBSMIA).
 - L'Observatori del Suïcidi de les Illes Balears. Pla de Prevenció, Actuació i Maneig de la Conducta Suïcida a les Illes Balears. Guia i protocol prevenció del suïcidi en l'àmbit educatiu.
 - La Plataforma per un Oci de Qualitat a les Illes Balears (PADIB).
 - L'equip interdisciplinari d'atenció a la transsexualitat d'IBSALUT.
 - La Comissió de centres de promoció de la salut.

- ✓ La Direcció General de Coordinació, Relacions amb el Parlament, Drets i Diversitat:
 - El [Pla Estratègic de Coordinació i Atenció a la Diversitat Sexual i de Gènere a les Illes Balears](#).
 - El Consell LGTBI de les Illes Balears.
- ✓ Els consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.
- ✓ La Delegació de Govern de l'Estat:
 - El Pla director de la policia nacional, guàrdia civil, policia tutor i policia comunitària.
- ✓ La FAPA (Federació d'Associacions de Pares i d'Alumnes).
- ✓ El Ministeri d'Educació i Formació Professional:
 - L'Observatori Estatal per a la Convivència Escolar.
 - La Comissió Benestar Emocional i Salut Mental.
 - La Comissió Ciberconvivència.
 - El programa PROA+.
- ✓ La Fundació ANAR.
- ✓ El Col·legi Oficial de Psicologia de les Illes Balears (COPIB):
 - Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Formació Professional i el Col·legi Oficial de Psicologia de les Illes Balears (COPIB), signat el 22 de febrer de 2023: «Programa de suport i intervenció psicològica en joves i adolescents amb protocol de risc autolític activat en centres educatius de les Illes Balears sostinguts amb fons públics en el marc del Pla de Cooperació Territorial de Salut Mental en l'Estratègia Nacional de Salut Mental 2022-2026 pel curs 2022-2023».
- ✓ La Universitat de les Illes Balears, amb tres convenis:
 - Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Formació Professional i la Universitat de les Illes Balears, per al desenvolupament de programes i activitats de cooperació cultural, científica i docent.
 - Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Formació Professional, la Universitat de les Illes Balears i el Consell Social de la Universitat de les Illes Balears, per a la facilitació de taller educatius per combatre els estereotips de gènere als centres educatius de les Illes Balears.
 - Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Formació Professional i la Universitat de les Illes que regula les condicions de participació del personal docent en el Màster de Formació Permanent en Competències Emocionals, títol propi de la UIB format pels cursos d'Expert Universitari, títols propis de la UIB de 15 ECTS «Autoconeixement, emocions i diàleg al segle XXI», «Interioritat, autoestima i assertivitat», «Competències Emocionals. Aplicacions Docents» i «Competències Emocionals. Aplicacions Professionals.»
- ✓ Les universitats de Jaén, Miguel Hernández d'Elx i Rovira Virgili de Tarragona.
 - Programa PROCARE, a través del Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Formació Professional i la Universidad de

Jaén, per a la promoció d'estratègies d'afrontament pels adolescents vulnerables de 12 a 18 anys amb risc de patir problemes emocionals escolaritzats a centres educatius sostinguts amb fons públics de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

- ✓ La Universitat Complutense de Madrid.
 - Estudi *Acoso escolar y ciberacoso en España en la infancia y en la adolescencia 2023*, per impuls de la Fundació ColaCao.
- ✓ La Fundació BIT.
- ✓ L'Ajuntament i Salut Pública de Barcelona.
 - Conveni de col·laboració per a la integració del *moodle* de la formació en línia per a docents del programa **1,2,3,emoció!** de l'Agència de Salut Pública de Barcelona al moodle de formació en línia de la Conselleria d'Educació i Formació Professional del Govern de les Illes Balears.
- ✓ Les entitats civils següents:
 - Associació de Justícia i Pràctica Restaurativa de les Illes Balears
 - Ben Amics
 - Associació Balears Diversa
 - La Llave del Armario
 - Lalíoparda Teatre
 - Fons Menorquí de Cooperació
 - Feminisme a l'escola
 - Conexus, Conflict Consultancy
 - EsMediació - Gestió integral de conflictes (Catalunya)
 - Fem Infància
 - Amiticia
 - La Cetrencada
 - CEPKA (Eivissa)
 - Circula Cultura
 - Espai Fidgis (Joan Bennàsar)

5. COMUNICACIÓ

L'INSTITUT ha continuat amb la comunicació i difusió de bones pràctiques. S'ha de destacar:

- L'actualització de la pàgina web de l'INSTITUT.
- La difusió de bones pràctiques per a la convivència escolar en premsa.
- La comunicació continuada amb els centres educatius sobre l'oferta d'activitats formatives, materials i recursos, novetats normatives i altres qüestions, a través del GestIB, el Portal del Personal i la xarxa social Instagram (@convivexit).

6. AVALUACIÓ

Per avaluar la convivència i el benestar escolar s'han dut a terme les actuacions següents:

- S'ha modificat l'enquesta de la Memòria de convivència i coeducació corresponent al curs 2022-2023 que s'envia als centres educatius per facilitar-los la tasca i permetre que es pugui contestar a través d'un formulari Google.
- S'han recollit i analitzat les dades de les memòries de convivència.
- S'han recollit i analitzat les dades de les memòries de coeducació.
- S'han recollit i analitzat les dades relatives a l'assessorament de la comunitat educativa.
- S'han recollit i analitzat les dades relatives als diferents protocols: Assetjament i ciberassetjament, Prevenció del suïcidi i Acompanyament de l'alumnat trans*, a través del GestIB. Per primer any, els centres educatius els han d'activar de manera prescriptiva a través del GestIB.
- S'ha coordinat la iniciativa PROCARE 2023, amb un estudi inicial de l'estat emocional de l'alumnat per a poder detectar la població jove que presenta risc de desenvolupar problemes emocionals i d'aquesta forma beneficiar-se del programa.
- S'ha participat en l'Estudi Estatal sobre *Acoso escolar y ciberacoso en España en la infancia y en la adolescencia 2023*, dirigit per la Universitat Complutense de Madrid i per impuls de la Fundació ColaCao, i s'ha ampliat la mostra per tenir un estudi a nivell autonòmic.
- S'han recollit i analitzat les dades sobre formació del professorat.
- S'ha redactat aquesta MEMÒRIA.

VI. ANNEXOS

ANNEX 1

PLA DE COEDUCACIÓ DE LES ILLES BALEARS 2019-2022

L'educació és clau per aconseguir una societat més igualitària. La feina i el suport del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, l'IBdona, l'INSTITUT i la comunitat educativa també és molt important per impulsar la igualtat veritable entre homes i dones, lluitar contra les violències masclistes i promoure la resolució pacífica de conflictes. El Pla de Coeducació 2019-2022 ha esdevingut l'eina impulsora i inspiradora de la lluita per la igualtat als centres i es pot afirmar que ja hi ha molts de centres educatius amb les ulleres violetes!

ANNEX 1

PLA DE COEDUCACIÓ DE LES ILLES BALEARS (2019-2022)

I. Objectius del Pla

Els principis rectors del I Pla de Coeducació de les Illes Balears, recollits en la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, es concreten en els cinc objectius generals descrits a continuació:

1. Sensibilitzar, formar i implicar la comunitat educativa en matèria d'igualtat de gènere i coeducació.

- 1.2 Oferir formació i recursos per garantir que el professorat, les famílies i els càrrecs directius dels centres educatius disposin de qualificació en matèria de coeducació, diversitat afectivosexual i violència masclista.
- 1.3 Sensibilitzar tota la comunitat educativa en coeducació, diversitat afectivosexual i violència masclista.
- 1.4 Fomentar la corresponsabilitat de la comunitat educativa en el tractament de la coeducació, la diversitat afectivosexual i la violència masclista.

2. Incorporar la perspectiva de gènere a l'educació.

- 2.1 Desenvolupar el currículum des de la perspectiva de gènere i incorporar-la com a element estratègic en tots els documents de planificació.
- 2.2 Organitzar, gestionar i fomentar que els centres educatius facin una promoció real de la igualtat.
- 2.3 Aplicar la perspectiva de gènere a la tutoria i l'orientació acadèmica i professional.

3. Incorporar mesures favorables perquè els centres integrin els models coeducatius.

- 3.1 Analitzar i corregir els materials didàctics per eliminar-ne els prejudicis i els estereotips discriminatoris.

- 3.2 Impulsar i afavorir la pràctica escolar inclusiva i equitativa mitjançant la utilització d'un llenguatge no sexista i incluiu en les seves expressions visuals, orals, escrites i entorns digitals.
- 3.3 Organitzar els espais dels centres amb criteris d'igualtat afavoridors de la convivència.
- 4. Oferir una educació afectivosexual integral, amb perspectiva de gènere, que atengui la diversitat sexual, les diferents identitats de gènere i la diversitat familiar, i promoure l'establiment de relacions positives, saludables i igualitàries.**
 - 4.1 Incorporar el programa d'educació afectivosexual «Amb tots els sentits» al projecte educatiu de centre i a la programació general anual.
- 5. Intervenir en l'àmbit educatiu per prevenir, detectar i actuar davant les violències masclistes i LGTBI-fòbiques.**
 - 5.1 Desenvolupar plans, orientacions i protocols específics per fomentar la resolució dels conflictes i prevenir, detectar i actuar davant la violència masclista i LGTBI-fòbica.

II. Revisió del desenvolupament del Pla de Coeducació (curs 2022-2023)

Reunions de la Comissió de Seguiment del Pla:

- Quarta reunió de la Comissió de Seguiment del Pla de Coeducació 2019-2022, feta el 18 d'octubre de 2022.
- Cinquena reunió de la Comissió de Seguiment del Pla de Coeducació 2019-2022, feta el 15 de juny de 2023.

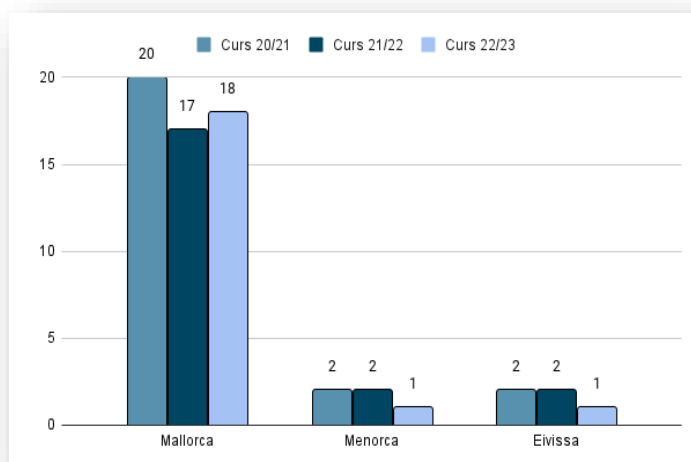
A continuació s'exposa l'estat de les accions dutes a terme durant el curs 2022-2023 amb relació al Pla de Coeducació de les Illes Balears:

Objectiu general 1. Sensibilitzar, formar i implicar la comunitat educativa en matèria d'igualtat de gènere i coeducació.

- **Acció 1:** Inici i participació en la revisió dels plans d'estudis dels graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària i del Màster de Formació del Professorat de la UIB per incloure una matèria específica en els graus i un mòdul en el màster amb continguts associats a la prevenció de la violència masclista i LGTBI-fòbica.

Continuació del postgrau d'Especialista Universitari en Coeducació (30 ECTS), mitjançant un conveni entre la Universitat de les Illes Balears i l'IBdona.

- I edició (curs 2020-2021), es formaren 24 persones, totes de sexe femení (20 a Mallorca, 2 a Menorca i 2 a Eivissa).
- II edició (curs 2021-2022), es formaren 21 persones, totes de sexe femení (17 a Mallorca, 2 a Menorca i 2 a Eivissa).
- III edició (curs 2022-2023), es formaren 20 persones, de les quals quatre persones eren de sexe masculí. (18 a Mallorca, 1 a Menorca i 1 a Eivissa).

GRÀFIC 64. Alumnat del postgrau format en coeducació

- **Acció 2:** Inclusió de la perspectiva de coeducació en els plans de formació del professorat, amb formació específica i permanent.

El Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat 2020-2024 afegeix la línia 4, que fa referència a la coeducació i pretén donar resposta a l'interès i a la necessitat dels centres de tenir estratègies per modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i per promoure el respecte a la diversitat sexual i de gènere.

Durant el curs 2022-2023 es va realitzar formació amb perspectiva de gènere, formació en educació afectiva i sexual i formació relacionada amb diversitat sexual i igualtat. Concretament, els cursos varen ser: Patis coeducatius; L'atenció professional a les víctimes de violència masclista (Eivissa); L'atenció professional a les víctimes de violència masclista (Mallorca); L'atenció professional a les víctimes de violència masclista (Palma); L'atenció professional a les víctimes de violència masclista (Inca); L'acompanyament de la diversitat sexual, de gènere i familiar. Mirada transformadora; Jornada de coeducació. Construint oportunitats per a la igualtat; ECOVIOEDUCA; Cicle de conferències Escola Feminista: dones, sexualitat i salut, Cap a la coeducació II. L'educació sexual integral a la infància: «Amb tots els sentits».

- **Acció 4:** Formació permanent del professorat adreçada a centres educatius sobre com elaborar projectes de centre en coeducació.
En el curs 22/23 es va dur a terme la formació Cap a la Coeducació II, en què hi participaren un total de 23 centres educatius.
- **Acció 6.** Formació permanent del professorat en la prevenció, la detecció i l'actuació davant les violències masclistes, discriminació per identitat, expressió de gènere i/o orientació sexual.

Formació Protocol d'acompanyament alumnat trans* i Tutoria LGTBI, incloses en l'apartat 1.2.2, Formacions sobre diversitat sexual i de gènere organitzades per l'Institut.

Amb la publicació del Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes s'han fet reunions en línia al llarg del tercer trimestre per

donar a conèixer el protocol i aclarir dubtes. Les reunions informatives han estat dirigides a membres de l'equip directiu, als orientadors i agents de coeducació. També s'ha fet difusió als estudiants d'Especialista Universitari en Coeducació.

- **Acció 7.** Formació adreçada als membres del consell escolar, responsables d'impulsar la igualtat i dur a terme el seguiment de les mesures educatives de cada centre.

Formació per als membres dels consells escolars, inclosa en l'apartat 1.2.3.1. Formacions sobre coeducació organitzades per l'INSTITUT.

S'han realitzat nou formacions i actualment el nombre de membres del consell escolar responsables d'impulsar la igualtat és de 214 persones.

- **Acció 8.** Formació adreçada als serveis d'orientació sobre el programa «Amb tots els sentits». Actualment el nombre de persones del servei d'orientació formades és de 150.
- **Acció 10.** Elaboració i difusió als centres educatius de propostes curriculars per treballar la coeducació en dates significatives, com el 8 de març, el 17 de maig, el 28 de juny, el 25 de novembre, etc.

El nombre de centres educatius que han participat a la Convocatòria per participar en el programa d'accions de sensibilització per a la promoció de la igualtat i la prevenció de la violència masclista als centres educatius en el marc de la celebració del 25 de novembre i el 08 de març per al curs 22/23 ha estat de 150 centres públics (20 d'Eivissa i Formentera, 25 de Menorca i 105 de Mallorca) i 8 centres concertats (3 de Menorca i 5 de Mallorca). Més informació a l'apartat: 1.2.2., Sobre programes i altres activitats.

Un total de 23 documents amb orientacions i recursos nous disponibles al web de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar han donat suport a les accions de sensibilització dutes a terme pels centres educatius.

- **Acció 11.** Realització d'accions de sensibilització i prevenció específiques per etapes educatives adreçades a la comunitat escolar, especialment a l'alumnat. Durant el curs 22/23 88 centres de d'educació infantil i primària, 52 instituts de secundària, 1 escola d'educació infantil, 2 Escoles d'Arts, 3 CEPA, 2 CEIPIESO, 1 CIFP, 1 centre CCEE, i 8 centres concertats han participat en el programa de sensibilització i prevenció.

S'han fet un total de 556 accions en centres educatius públics. Concretament, s'han dut a terme 364 accions a centres d'infantil i primària, i 192 accions a centres de secundària. Per altra banda, s'han realitzat 206 accions a centres concertats.

- **Acció 13.** Dotació pressupostària, per part de la conselleria responsable en matèria d'educació, per a la incorporació de docents experts en igualtat en l'àmbit docent que s'encarreguin de coordinar aquest Pla.

Hi ha una assessora tècnica docent (ATD), en comissió de serveis, experta en igualtat i diversitat sexual que coordina aquest Pla.

- **Acció 14.** Incorporació de professionals que impulsin les mesures previstes en aquest Pla a través d'un projecte d'inversió amb crèdit a càrrec de l'IBdona a través del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere.

Es varen incorporar 2 professionals a Mallorca, 1 a Menorca i 1 a Eivissa i Formentera, el contracte de les quals va finalitzar el desembre de 2022.

- **Acció 15.** Assignació d'un agent de coordinació en coeducació a tots els centres docents sostinguts amb fons públics.

L'any 2020 hi havia 224 centres que havien designat una persona com a agent de coeducació, al juny de 2022 ja n'hi havia 298 i al març de 2023, 361 centres tenien una agent de coeducació.

- **Acció 16.** Creació d'una comissió de coeducació a tots els centres amb participació de tota la comunitat educativa. A efecte organitzatiu podrà estar integrada a la comissió de convivència.

El nombre de centres que han creat la comissió de coeducació és de 77. Un total de 69 centres tenen integrades la comissió de convivència i coeducació.

- **Acció 17.** Designació, en els consells escolars dels centres educatius, d'una persona amb formació en igualtat de gènere que impulsi mesures educatives que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones i la prevenció de la violència masclista i que en faci el seguiment.
A finals del curs 2022-2023 hi havia 314 persones formades en igualtat de gènere als consells escolars.

- **Acció 20.** Designació d'una persona en representació de l'IBdona en el Consell Escolar de les Illes Balears.

El Consell Escolar de les Illes Balears té una persona titular en representació de l'Institut Balear de la Dona i una persona designada com a suplent. La persona representant és Maria Duran i Febrer, directora de l'Institut Balear de la Dona, i la seva suplent és Susana Portillo Martínez, cap del Servei de Gestió i Seguiment de Projectes.

- **Acció 22.** Reconeixement d'alumnat que impulsi la coeducació en els centres.
La Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere de la UIB, mitjançant una subvenció nominativa de l'Institut Balear de la Dona, realitza un concurs per a institucions educatives no universitàries amb continguts referits a la prevenció de la violència de gènere.
Els centres guanyadors de la *VII Edició del Concurs d'Activitats de Prevenció de la Violència de Gènere* desenvolupades a institucions educatives no universitàries en el curs 2022-2023 han estat:

- 1r premi: CEIP Sa Graduada (Maó, Menorca)
- 2n premi: IES Josep Font i Tries (Esporles, Mallorca)
- 3r premi A: IES Santa Maria (Santa Maria del Camí, Mallorca)
- 3r premi B: CEIP Ses Rotes Velles (Santa Ponça, Mallorca)
- Altres mencions: IES Capdepera (Capdepera, Mallorca)

<http://actividadescatedraviolenciadegenero.blogspot.com/>

Els premis Menina de la Direcció Insular de l'Administració General de l'Estat (AGE) és un reconeixement públic a institucions, organismes i professionals compromesos a l'eradicació de la violència de gènere. El premi Menina 2022 es va atorgar al CEIP Sa Graduada de Maó pel seu projecte «Afinant la veu del canvi». Amb aquesta distinció es reconeix la tasca d'aquest centre docent en relació amb la prevenció de

la violència sexual i la promoció de l'educació afectiva i sexual i la igualtat en totes les etapes educatives.

El Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports concedeix els Premis Aules per la Igualtat: Premis Irene 2023, que són un reconeixement de projectes educatius, materials curriculars, i innovació educativa que contribueixin a prevenir i a erradicar les conductes violentes i promoure la igualtat i la cultura de la pau, procurant el desenvolupament d'estratègies de convivència igualtat entre homes i dones en l'àmbit educatiu.

El segon premi ha estat concedit a l'Escola d'Arts d'Eivissa pel projecte «Memòria tècnica d'actuació 22/23»; per altre banda, el CEIP Torres de Balàfia d'Eivissa ha rebut una menció especial pel seu projecte «Arte en clave de mujer».

Objectiu general 2. Incorporar la perspectiva de gènere en l'educació.

- **Acció 24.** Disseny d'una assignatura optativa sobre igualtat a l'educació secundària obligatòria.
Disseny i aplicació de l'assignatura optativa sobre igualtat de gènere des del curs 2022-2023.
- **Acció 25.** Redacció i difusió d'orientacions per al disseny i desenvolupament del pla d'igualtat del centre.
Es publicaren les Instruccions 14/2020 per al desplegament del Pla de Coeducació de les Illes Balears en referència a l'objectiu específic 2.2 (acció 25), sobre la incorporació de la perspectiva de gènere a l'educació: redacció i difusió d'orientacions per al disseny i el desenvolupament del Pla d'Igualtat i Coeducació del centre. Instruccions incloses a les de principi de curs, a més de la publicació de les orientacions a la web del Departament d'Inspecció Educativa.
- **Acció 26.** Elaboració, aprovació i implementació dels plans d'igualtat en tots els centres educatius sostinguts amb fons públics.

Al juny de 2023, l'INSTITUT tenia les dades que s'especifiquen a continuació en relació al nombre de centres que disposen de pla d'igualtat i l'han incorporat al projecte educatiu de centre.

- CC: 35 centres de 97 (38'14%)
- CCEE: 4 centres de 10 (40%)
- CCEI: 2 centre de 15 (13'33%)
- CEE: 1 centre de 13 (7'69%)
- CEIP: 160 centres de 232 (68'96%)
- CEIPIESO: 4 centres de 4 (100%)
- CEPA: 13 centres de 35 (37'14%)
- CIFP: 3 centres de 16 (18'75%)
- Conservatoris: 2 centres de 4 (50'00%)
- Escoles d'art: 3 centres de 3 (100%)
- EI: 3 centre de 5 (60%)
- EIEL: 2 centres de 122 (1'63%)
- EOI: 4 centre de 14 (28'57%)
- IES: 62 centres de 81 (76'54%)
- **TOTAL:** 414 centres de 512 (80'85%), que suposa un augment del 49'6% respecte del curs anterior.

- **Acció 31.** Promoció de la perspectiva de gènere en la pràctica esportiva.

L'Àrea d'Igualtat i Diversitat de la Fundació per a l'Esport Balear usa l'esport com a eina d'integració social i la promoció de l'esport femení així com la realització d'accions per eradicar l'LGTB-fòbia en el món de l'esport.

Activitats destacades i recursos

Objectiu general 3. Incorporar mesures favorables perquè els centres integrin els models coeducatius.

- **Acció 33.** Elaboració d'una guia per reconèixer estereotips i biaixos sexistes en els materials didàctics i bibliogràfics i aportació d'orientacions per elaborar recursos coeducatius.

Per ajudar a reconèixer estereotips i biaixos sexistes en els materials didàctics i bibliogràfics, en el document «Eines per al diagnòstic del pla d'igualtat de centre» ([publicat a la pàgina web de l'INSTITUT](#)) s'han elaborat unes eines i recursos per analitzar els materials didàctics que s'utilitzen al centre educatiu.

- **Acció 35.** Difondre a través d'Internet materials i guies específiques sobre l'ús del llenguatge oral, escrit i visual no sexista.

A la [pàgina web](#) de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar, hi ha publicats documents i guies per fer ús d'un llenguatge igualitari; a més, en el document Eines per al diagnòstic del pla d'igualtat de centre es facilita una eina per analitzar el llenguatge escrit i visual. També s'hi fa difusió de material divers relacionat amb el llenguatge no sexista.

- **Acció 37.** Organització dels espais del centre i de l'oci de manera que afavoreixin la coeducació, la convivència i la igualtat.

Des de l'INSTITUT es dona suport i acompanyament als centres que es troben en el procés de dissenyar patis coeducatius. A més, a la I Jornada de Coeducació, que vatenir lloc l'octubre 2022, es va a dur a terme un taller de patis coeducatius.

Objectiu general 4. Oferir una educació afectivosexual integral, amb perspectiva de gènere, que atengui la diversitat sexual, les diferents identitats de gènere i la diversitat familiar, i promoure l'establiment de relacions positives, saludables i igualitàries.

- **Acció 39.** Implementació del programa d'educació afectivosexual «Amb tots els sentits» en l'educació secundària obligatòria.

El programa d'educació afectivosexual «Amb tots els sentits», elaborat per la Coordinació de Sida i Sexualitat de la Direcció General de Salut Pública i Participació de la Conselleria de Salut i Consum, es va començar a introduir en l'educació secundària obligatòria l'any 2017. Durant el curs 2022-2023 s'han organitzat xerrades informatives relacionades amb el programa amb la finalitat de difondre'l.

- **Acció 40.** Adaptació del programa d'educació afectivosexual «Amb tots els sentits» a l'educació infantil i primària.

El programa d'educació infantil es va publicar al mes de desembre de 2021. Consta d'un document de consulta per al professorat i d'una guia didàctica amb dinàmiques educatives. S'han organitzat xerrades informatives: 3 a Mallorca, 1 a Menorca i 1 a Eivissa.

A final de curs 2022-2023 el programa de primària estava en fase de maquetació.

- **Acció 42.** Impuls dels programes de promoció de la salut en general i de la salut afectivosexual en els centres.
 - Programa Centres Educatius Promotors de la Salut (CEPS) de les Illes Balears. Els principals eixos temàtics són: alimentació saludable i vida activa, benestar i salut emocional, educació afectiva i sexual, prevenció de les addiccions i seguretat i prevenció de riscos.
En el curs 2022-2023, 56 centres educatius de les Illes Balears són centres promotors de la salut; concretament, 33 centres són de Mallorca; 17, d'Eivissa; 4, de Menorca, i 1 centre de Formentera.
 - Programa Alerta Escolar Balear. Es tracta d'un programa per facilitar l'atenció immediata i eficient a l'alumnat escolaritzat que té una patologia crònica que pot donar lloc a una urgència vital en un moment donat. S'inclouen cinc patologies: al·lèrgies amb anafilaxi, epilèpsia i altres convulsions, asma, cardiopaties congènites i diabetis. El Programa d'Alerta Escolar no s'assigna als centres, es fa per alumnat amb greus problemes de salut. Gairebé tots els centres tenen alumnes assignats al Programa.
 - Programa Consulta Jove. És un servei d'assessorament conduït per professionals sanitaris del centre de salut que es desplacen al centre educatiu per escoltar directament de l'alumnat els dubtes i les inquietuds que tenen sobre la salut i els problemes que poden patir i ajudar-los a resoldre'ls. Els centres educatius que han disposat del Programa Consulta Jove el curs 22/23 a Mallorca són: 4 CP, 19 CC i 41 IES.

Objectiu general 5. Intervenir en l'àmbit educatiu per prevenir, detectar i actuar davant les violències masclistes i LGTBI-fòbiques.

- **Acció 45.** Elaboració, publicació i difusió, en coordinació amb altres administracions i organismes, d'orientacions i recursos didàctics per sensibilitzar l'alumnat sobre l'ús segur d'internet i dels dispositius mòbils per evitar el ciberassetjament i les diferents formes de violències masclistes a través d'aquests.

A la pàgina web de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar, hi ha publicats 18 documents i guies per sensibilitzar l'alumnat sobre l'ús segur d'internet. Per altre banda, en relació a al nombre de centres que posen en marxa accions per sensibilitzar l'alumnat sobre l'ús segur d'internet, 31 centres tenen programes de cibermentoria i 200 centres fan activitats d'ús responsable i segur de les xarxes socials.

- **Acció 46.** Revisió i modificació, si escau, del Protocol de detecció, comunicació i actuacions per a alumnat transsexual i transgènere als centres educatius de les Illes Balears.

Una comissió d'experts va revisar el Protocol, que es va publicar en el BOIB de 26 de juny de 2020 amb el nom de Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans*. L'INSTITUT s'encarrega de fer el seguiment del Protocol i d'assessorar els centres educatius.

- **Acció 47.** Implementació del Protocol de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament escolar en tots els centres educatius de les Illes Balears.

Durant el curs 2022-2023 s'obren 713 protocols de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament escolar, dels quals 384 es valoraren com a d'assetjament.

- **Acció 48.** Redacció d'un protocol de prevenció, detecció i intervenció de la violència masclista als centres educatius de les Illes Balears.

L'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar va publicar, al novembre de 2022, el Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes als centres educatius de titularitat pública de les Illes Balears, mitjançant el qual s'aborda el tractament de les persones implicades en situacions de violències masclistes a partir d'un vessant educatiu i reintegrador, paral·lelament als procediments disciplinaris i/o penals que es puguin activar.

- **Acció 49.** Redacció del protocol de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament LGTBI-fòbic als centres educatius de les Illes Balears.

El document per a la prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament LGTBI-fòbic està inclòs en el protocol d'assetjament. A més, cada consell insular té el Servei d'Atenció Integral (SAI) LGTBI. A Mallorca es va crear el 2020, a Menorca, Eivissa i Formentera el 2021.

ANNEX 2

DADES DE LES
MEMÒRIES DELS
CENTRES EDUCATIUS
2022-2023

ANNEX 2

DADES SOBRE LES MEMÒRIES DE CONVIVÈNCIA 2022-2023

I. Dades generals

Les dades que es presenten a continuació s'han extret de l'enquesta de la Memòria de convivència que els centres educatius responen a final de cada curs escolar a través d'un qüestionari en línia que arriba a l'INSTITUT ¹. Pot emplenar l'enquesta un membre de l'equip directiu, el coordinador de convivència i/o l'agent de coeducació. La informació que se n'extreu és de molta utilitat per millorar la convivència i la coeducació als centres educatius.

– NOMBRE DE MEMÒRIES TRAMESES PER ILLES

Aquest curs escolar hi ha hagut un lleuger descens en les memòries. S'ha passat de 411 memòries trameses al curs 2021-2022 a 393 el curs 2022-2023. S'han fet 18 memòries menys que el curs anterior, tot i els diversos recordatoris que es feren a través del GestIB i de les xarxes socials.

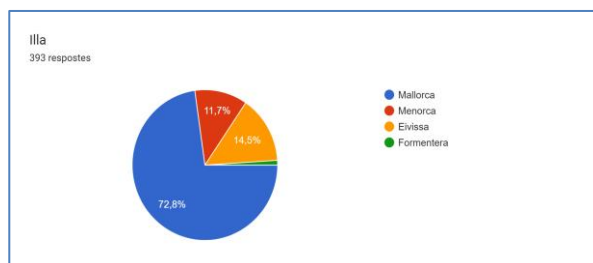
La tasca de realitzar el qüestionari d'avaluació de la convivència a cada centre a final de curs o principis de setembre és una tasca del tot necessària i útil per als centres educatius, així com per a l'Administració, perquè ajuda repensar i a millorar la qualitat educativa. Per aquest motiu, volem agrair la labor burocràtica feta des dels centres educatius i animar a fer-la als que manquen, ja que resulta indispensable per prendre decisions i organitzar feines futures.

TAULA 52. Nombre de memòries trameses per illes

Mallorca	286	72,8 %
Menorca	46	11,7 %
Eivissa	57	14,5 %
Formentera	4	1,00 %
TOTAL	393	100,00 %

GRÀFIC 65. Nombre de memòries trameses per illes curs 2022-2023

¹ El Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, indica que els centres docents han de tenir un pla de convivència i han de trametre la memòria de convivència a l'INSTITUT.

— TIPOLOGIA DE CENTRES QUE HAN TRAMÈS LA MEMÒRIA

TAULA 53. Tipologia de centres que han tramès la memòria

Tipologia de centres	2022-2023	%
CEIP	194	49,4
CC	72	18,3
IES	55	14,00
CEPA	12	3,0
CEE ²	3	0,8
CEI ³	4	1,00
EI ⁴	24	6,11
CCEI ⁵	3	0,8
CEIPIESO ⁶	4	1,00
EA ⁷	1	0,2
CIFP ⁸	4	1,00
CEIPIEEM ⁹	2	0,5
EOI ¹⁰	3	0,8
CCEE	6	1,5
CDE ¹¹	2	0,5
C ¹²	2	0,5
Altres	2	0,5
TOTAL	393	100,00

Vegeu la Resolució del conseller d'Educació, Universitat i Recerca de 21 de gener de 2021 per la qual es modifica la Resolució del conseller d'Educació i Cultura de 12 de març de 2010 per la qual s'estableixen la denominació i les sigles que han de constar al Registre de centres docents de les Illes Balears.

-
- 2 Centre d'educació especial
- 3 Centre privat d'educació infantil
- 4 Escola infantil (centres públics)
- 5 Centre concertat d'educació infantil
- 6 Col·legi d'educació infantil i primària integrat amb educació secundària obligatòria
- 7 Escola d'art
- 8 Centre integrat de formació professional
- 9 Col·legi d'educació infantil i primària integrat amb ensenyaments elementals de música
- 10 Escola oficial d'idiomes
- 11 Centre docent estranger
- 12 Centre privat

Igual que el curs anterior, pràcticament la meitat de les memòries són dels centres d'educació infantil i primària (CEIP); a continuació, dels centres concertats (CC) i, en tercer lloc, dels centres d'educació secundària (IES).

— CÀRREC DE LA PERSONA QUE CONTESTA EL QÜESTIONARI

TAULA 54. Càrrec de la persona que contesta el qüestionari

Equip directiu	245	62,3 %
Comissió de convivència	47	12,0 %
Coordinador de convivència	86	21,9 %
Servei d'orientació	15	3,8 %
TOTAL	393	100,00 %

GRÀFIC 66. Càrrec de la persona que contesta el qüestionari

- ANY EN QUÈ ES VA FER LA DARRERA REVISIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

El Pla de Convivència i Benestar ha de ser l'eix vertebrador del conjunt d'estratègies i actuacions adreçades a la comunitat educativa per fomentar la convivència escolar positiva. Ha de garantir un entorn segur que afavoreixi el desenvolupament integral de l'alumnat, i faciliti la prevenció de conductes contràries a aquesta convivència i la resolució de situacions conflictives.

Com indica el Departament d'Inspecció Educativa (DIE) a la seva [web](#), els plans de convivència dels centres docents formen part del projecte educatiu i els objectius s'han de reflectir en els procediments establerts en el reglament d'organització i funcionament. La programació general anual ha de recollir les actuacions previstes per a la consecució dels objectius del pla de convivència i benestar que per a aquell curs es consideren prioritaris. El pla d'acció tutorial ha d'integrar les mesures incloses en el pla de convivència adreçades a proporcionar als alumnes habilitats socials i emocionals, de resolució positiva dels conflictes i de prevenció de la violència de gènere i la LGTBI-fòbia.

D'aquesta manera, els plans de convivència i benestar¹³ han de ser documents vius, pràctics i que facilitin la vida en els centres educatius. És fonamental revisar-los i actualitzar-los de manera institucional i amb la participació de tots els estaments, incloent l'alumnat i les famílies, així com l'entorn escolar.

TAULA 55. Any en què es va fer la darrera revisió del pla de convivència

Fa més de 4 anys	79	20,1 %
En els darrers 4 anys	82	20,9 %
En els dos darrers anys	125	31,8 %
Es revisa anualment i s'actualitza	107	27,2 %
TOTAL	393	100,00 %

Un 27,2 % dels centres revisa anualment el seu pla de convivència i un 52,7 % l'han revisat entre els dos i quatre darrers anys. Per altra banda, un altre 20,1 % fa més de 4 anys que no l'ha revisat.

GRÀFIC 67. Any en què es va fer la darrera revisió del pla de convivència

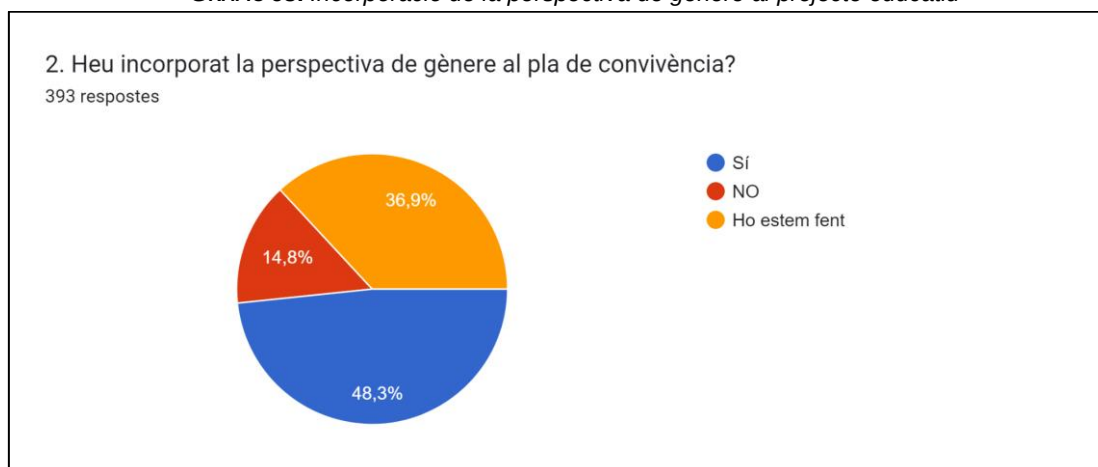

— S'HA INCORPORAT LA PERSPECTIVA DE GÈNERE AL PROJECTE EDUCATIU

Els centres escolars així com la família són espais privilegiats per educar i donar una resposta a la problemàtica del gènere, la igualtat i la prevenció de qualsevol tipus de violència. Cada vegada hi ha més centres que treballen amb els principis fonamentals d'una escola coeducadora, malgrat això, i tal com representa el gràfic, encara queda molt de camí a fer.

El projecte educatiu de centre (PEC) és una peça fonamental per treballar seriosament i d'una forma compromesa en aquesta línia. El PEC mostra la realitat del centre, en ell s'exposen les estructures organitzatives-funcionals i els objectius que es persegueixen; és a dir, hi trobem els aspectes essencials en què un centre es basa per a la coeducació i la formació dels seus alumnes.

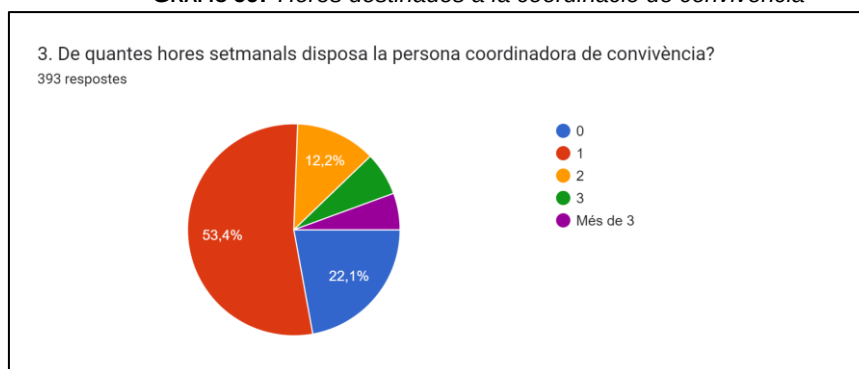
¹³ A partir del curs 2022-2023 els plans de convivència es denominaran plans de convivència i benestar, segons la Resolució del conseller d'Educació i Formació Professional de dia 24 de maig de 2023 per la qual s'estableixen les funcions i la composició de la Comissió de Convivència i Benestar i es crea la figura de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat en els centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.

GRÀFIC 68. Incorporació de la perspectiva de gènere al projecte educatiu

— HORES DE COORDINACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA

TAULA 56. Hores destinades a coordinar la convivència

0	87	22,1 %
1	210	53,4 %
2	48	12,2 %
3	26	6,6 %
Més de 3	22	5,6 %
TOTAL	393	100,00 %

GRÀFIC 69. Hores destinades a la coordinació de convivència

La millora de la convivència i del benestar de les persones integrants de la comunitat educativa està directament relacionada amb la feina programada i intencional que es pugui fer des de la comissió de convivència. Per aquest motiu, és fonamental que les direccions dels centres valorin la relació directa entre les hores dedicades a la coordinació de tasques per promoció de la convivència positiva, i la presència de bons climes que fomenten el benestar personal i el bon rendiment acadèmic. Es fa difícil, per no dir impossible, desenvolupar funcions sense disposició horària i volem ressaltar que un 22,1 % afirmen que no disposen d'hores de coordinació. A l'altre extrem volem ressaltar que un 5,6 % disposa de més de tres hores. Aquests casos ens agradaria que fossin la normalitat en els centres educatius.

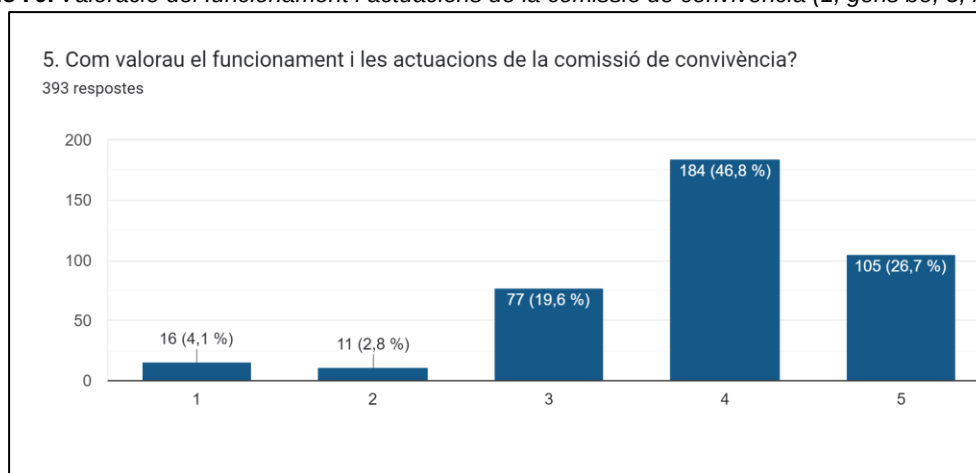
— VALORACIÓ DEL FUNCIONAMENT I LES ACTUACIONS DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA (1, GENS BÉ; 5, MOLT BÉ)

Quant a la percepció que tenen els centres sobre el funcionament i les actuacions de la comissió de convivència, un 73,5 % està satisfet i considera que és bona o molt bona. Volem remarcar que per poder desenvolupar qualsevol feina, i més especialment la de convivència, el centre educatiu i, en concret, l'equip directiu ha de prioritzar i posar les condicions necessàries perquè sigui possible, i prendre decisions polítiques que facilitin espais, temps, designin persones, etc.

TAULA 57. Valoració del funcionament i actuacions de la comissió de convivència (1, gens bé; 5, molt bé)

1	16 (4,1 %)
2	11 (2,8%)
3	77 (19,6 %)
4	184 (46,8 %)
5	105 (26,7 %)
TOTAL	393 (100,00 %)

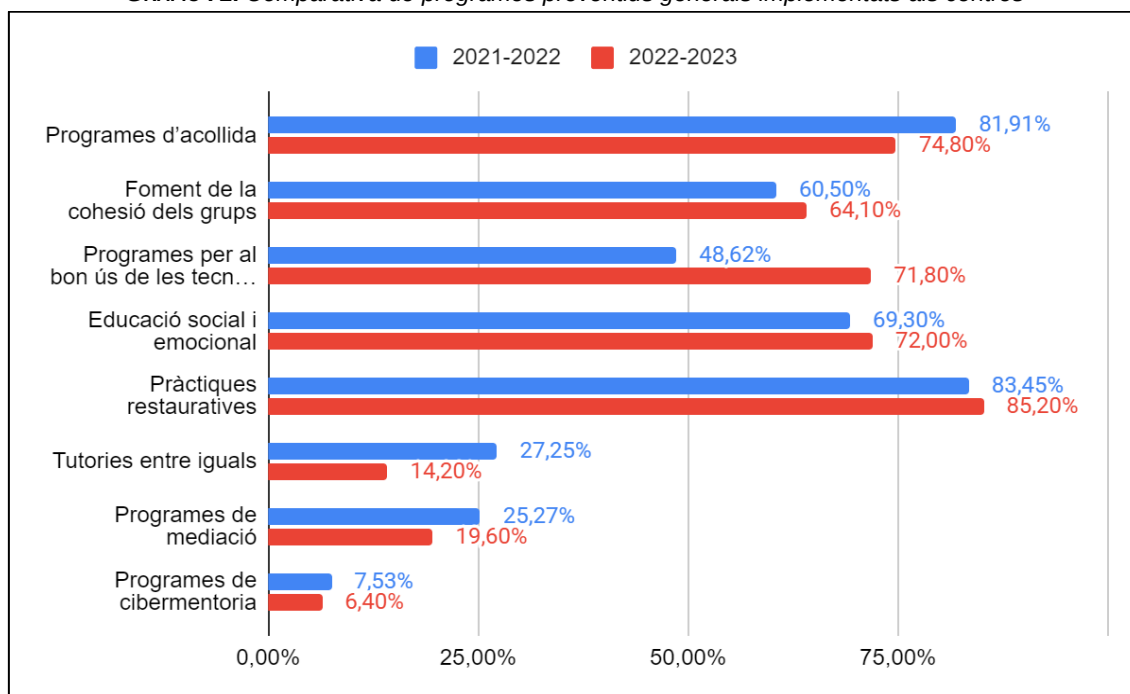
GRÀFIC 70. Valoració del funcionament i actuacions de la comissió de convivència (1, gens bé; 5, molt bé)

II. Programes per a la millora de la convivència

I. Programes preventius generals

Cal destacar que els programes de prevenció que s'han incrementat respecte del curs anterior són els de Pràctiques Restauratives, Educació Emocional i el Foment de la Cohesió del Grup. Després dels efectes directes de la pandèmia, han experimentat una baixada la implementació dels programes de mediació escolar, cibermentories i tutoria entre iguals.

GRÀFIC 71. Comparativa de programes preventius generals implementats als centres

— PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

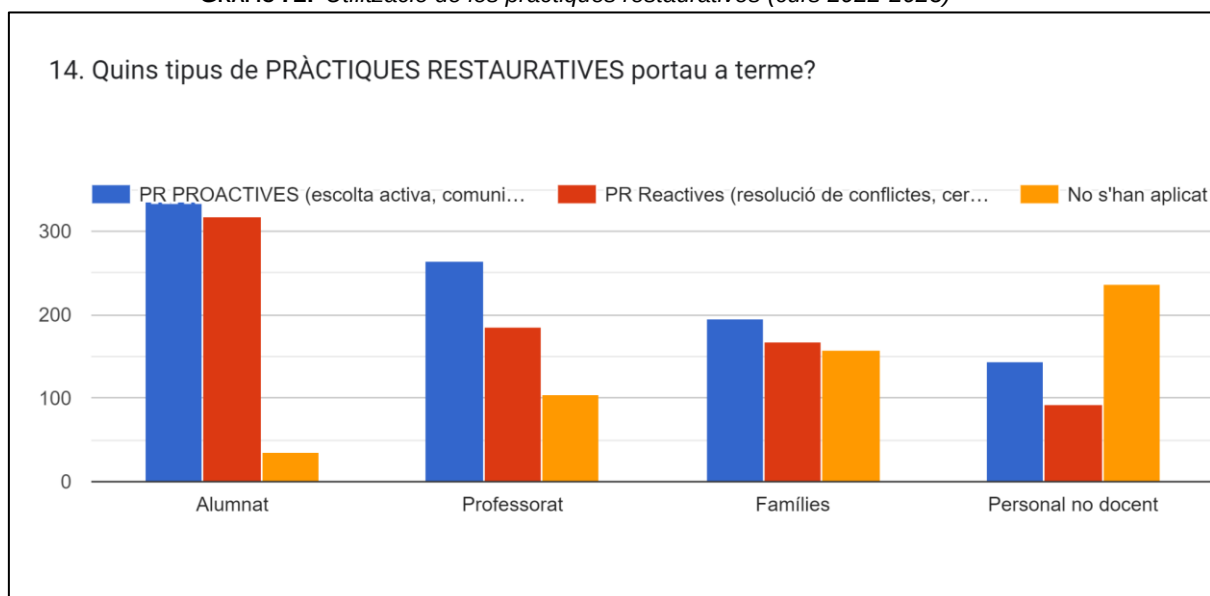
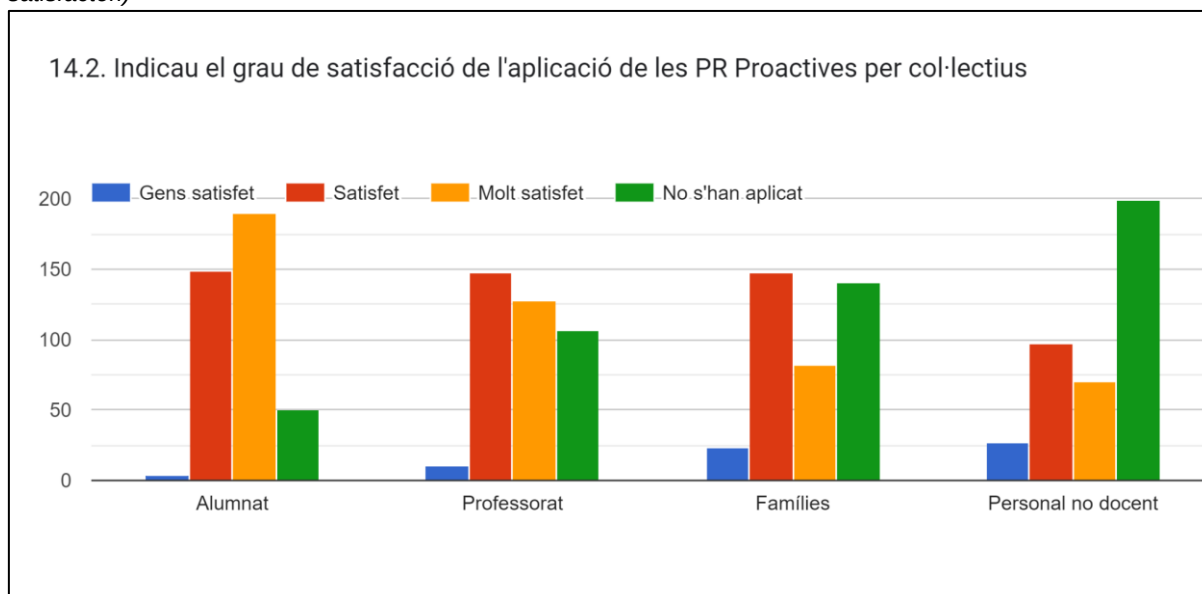
Les pràctiques restauratives (PR) són una sèrie d'eines que permeten prevenir, detectar, gestionar i resoldre determinats problemes o situacions de conflicte en els centres educatius, per millorar la convivència i reforçar els vincles afectius entre les persones afectades per aquestes situacions. Les PR no se centren exclusivament en la resolució de conflictes, sinó que ofereixen un ventall d'eines i tècniques senzilles de prevenció, de construcció del sentiment de pertinença al grup i a la comunitat, de millora de les relacions personals, etc.

Als centres educatius són pràctiques molt habituals, sobretot el temps de cercle a l'etapa d'educació infantil i primària. A l'etapa de secundària també es fan cercles de diàleg en determinades activitats i matèries, a més de les reunions restauratives o els cercles restauratius per gestionar conflictes. S'ha de remarcar que qualsevol PR ha d'estar impregnada d'una bona escolta i d'una comunicació assertiva. S'ha constatat que amb petits canvis d'actitud i estils de comunicació es poden obtenir uns resultats sorprenents.

En els gràfics següents es confirma la generalització de la utilització de les PR proactives (escolta activa, comunicació assertiva, cercles, etc.), especialment amb l'alumnat dels centres educatius, així com el grau de satisfacció que genera l'aplicació d'aquestes.

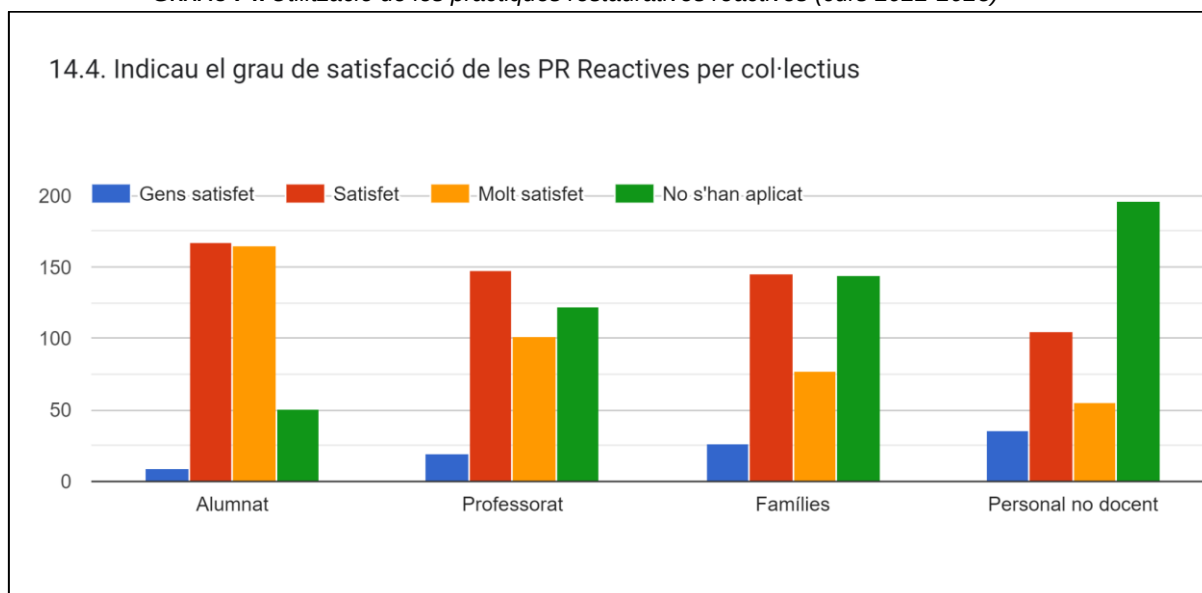
TAULA 58. Utilització de les pràctiques restauratives curs 2022-2023

	PR Proactives	PR Reactives	No s'apliquen
ALUMNAT	335 (85,2 %)	317 (80,6%)	35 (8,9 %)
PROFESSORAT	265 (67,4 %)	185 (47 %)	105 (26,7 %)
FAMÍLIES	196 (49,8 %)	167 42,4 %)	158 (40,2 %)
PAS	145 (36,8 %)	92 (23,4 %)	236 (60 %)

GRÀFIC 72. Utilització de les pràctiques restauratives (curs 2022-2023)**GRÀFIC 73.** Pràctiques restauratives proactives. Grau de satisfacció (1, gens satisfactori; 5, molt satisfactori)

A continuació es mostra el grau de satisfacció amb l'aplicació de les pràctiques restauratives reactives per gestionar situacions conflictives (cercles restauratius, reunió restaurativa).

GRÀFIC 74. Utilització de les pràctiques restauratives reactives (curs 2022-2023)

— MEDIACIÓ ESCOLAR

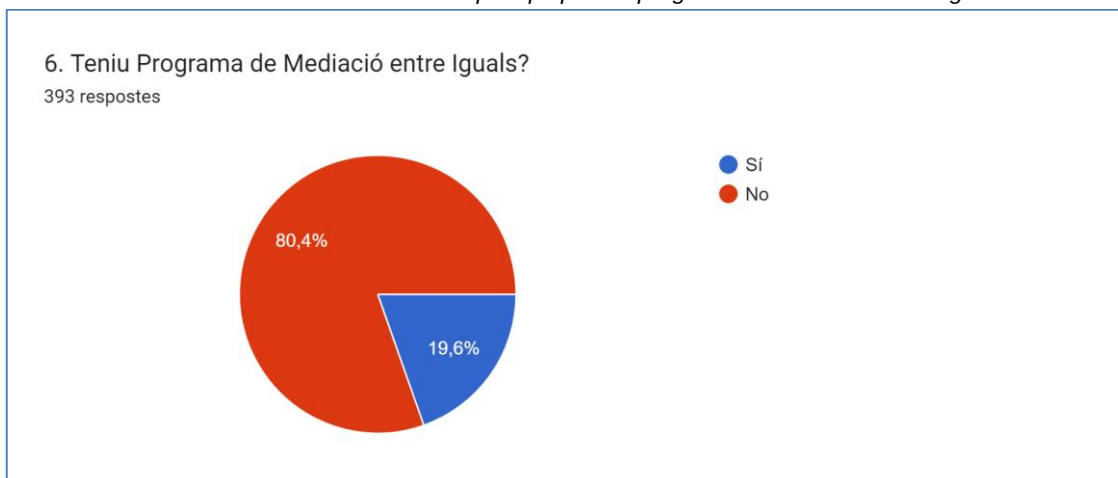
La mediació contribueix a regular la convivència en el centre mitjançant el desenvolupament d'actituds i d'habilitats relacionals positives, la prevenció de la violència, la intervenció constructiva davant els conflictes i per propiciar la reparació responsable i la reconciliació.

El servei de mediació és una instància de regulació de conflictes que no substitueix les normes de convivència de l'escola. Actua educativament i preventivament perquè es fonamenta en la responsabilització i la reparació, més que no en la sanció. S'ha pogut constatar que hi ha una tendència decreixent en l'aplicació del programa de mediació en els centres educatius. Un 19,6 % de centres (77), apliquen el programa. Dels centres que l'apliquen, 20 han adoptat la mediació com a estratègia de prevenció i resolució de conflictes amb una alta freqüència, la resta de centres l'apliquen de manera ocasional o poc freqüent.

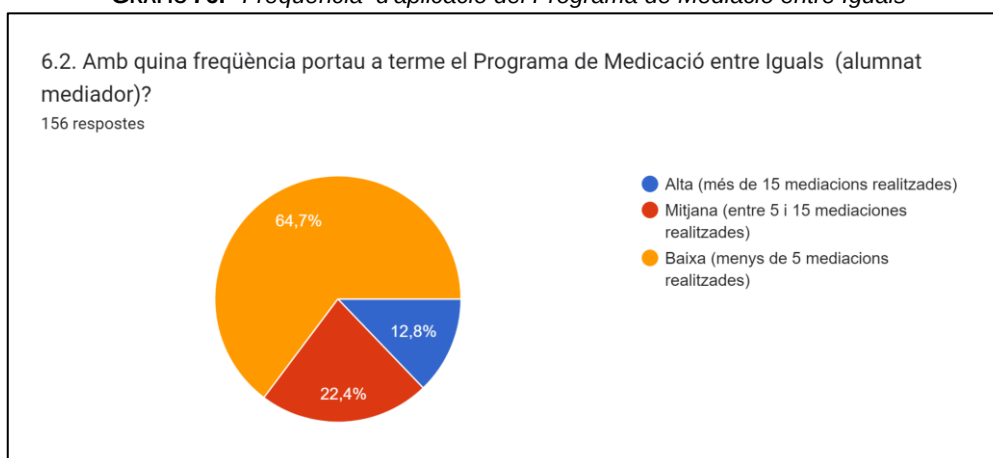
Es constata que en la gestió de la resolució de conflictes han guanyat espai altres estratègies, com les pràctiques restauratives que, com s'ha pogut comprovar anteriorment, tenen un grau d'aplicació major, especialment les de tipus proactiu, i les tutories entre iguals.

- **TAULA 59.** Número de centres que apliquen el programa de mediació entre iguals

SI	77	19,6 %
NO	316	80,4 %

GRÀFIC 75. *Número de centres que apliquen el programa de mediació entre iguals***TAULA 60.** *Freqüència d'aplicació del Programa de Mediació entre Iguals*

Alta (més de 15 mediacions)	20	12,8 %
Mitjana (entre 5 i 15 mediacions)	35	22,4%
Baixa (menys de 5 mediacions)	101	64,7 %

GRÀFIC 76. *Freqüència d'aplicació del Programa de Mediació entre Iguals*

— CIBERMENTORIA

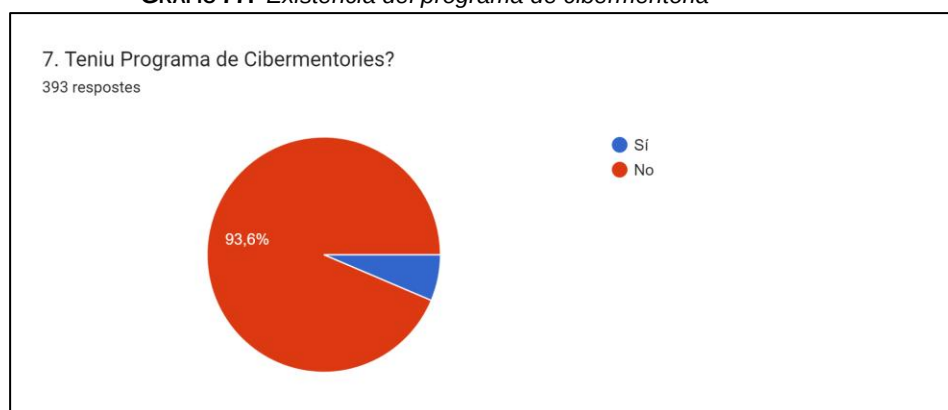
Internet és l'espai de relació per excel·lència avui en dia i, per tant, el nostre temps vital es divideix entre espais digitals i espais presencials, que vol dir que la convivència s'ha d'aprendre a través d'ambdues realitats.

La cibermentoria està basada en la mediació i la formació de les relacions en els dos àmbits i promou l'aprenentatge mitjançant l'acció i la pràctica.

La mediació i la cibermentoria contribueixen a la millora del clima de convivència als centres educatius. Proporcionen unes possibilitats molt interessants per assolir l'objectiu de generar i expandir coneixement sobre la resolució de conflictes, la convivència positiva i la vida digital saludable; en definitiva, d'augmentar el benestar de tots els membres de la comunitat educativa.

TAULA 61. Existència del programa de cibermentoria

SI	25	6,4 %
NO	368	93,6 %

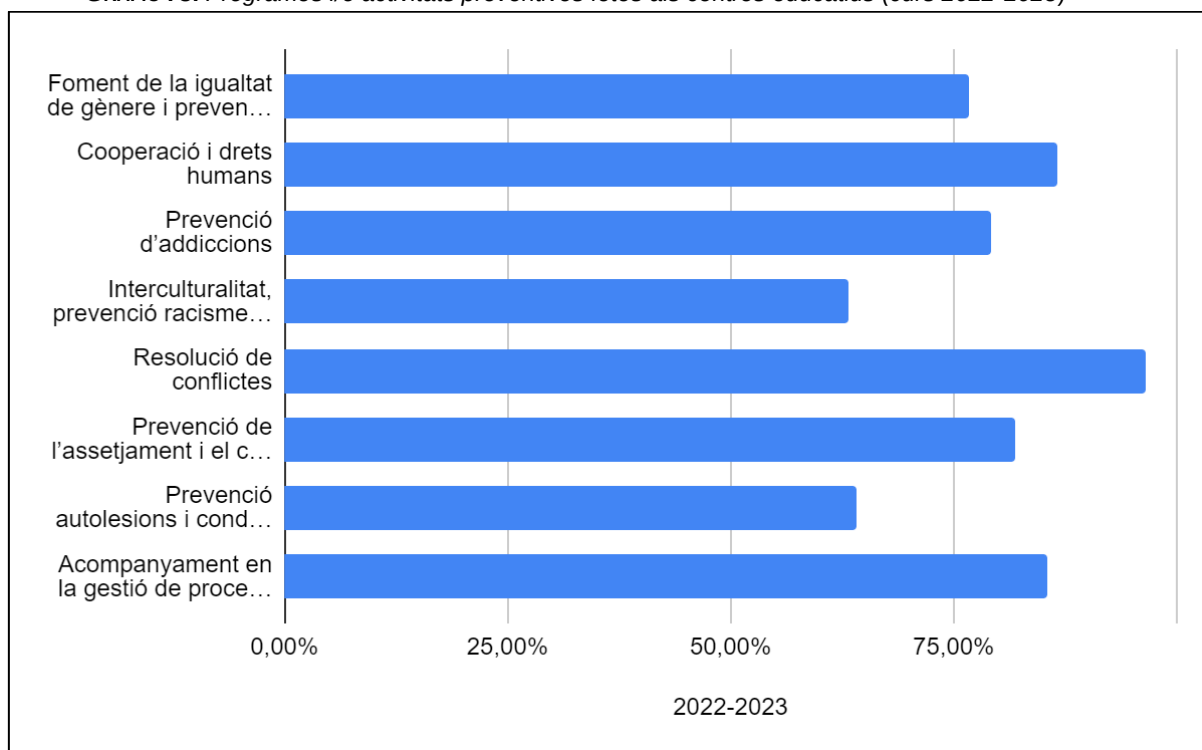
GRÀFIC 77. Existència del programa de cibermentoria

II. Programes preventius específics

A continuació es representen els programes i activitats que estan en pràctica als nostres centres educatius per educar d'una forma integral i per atendre les necessitats i diferents realitats que hi ha al món actual i a les aules, des d'un enfocament educatiu i proactiu centrat en les persones. Destaquen els programes per dotar l'alumnat d'eines per poder enfrontar els conflictes i els centrats en la cooperació i els drets humans.

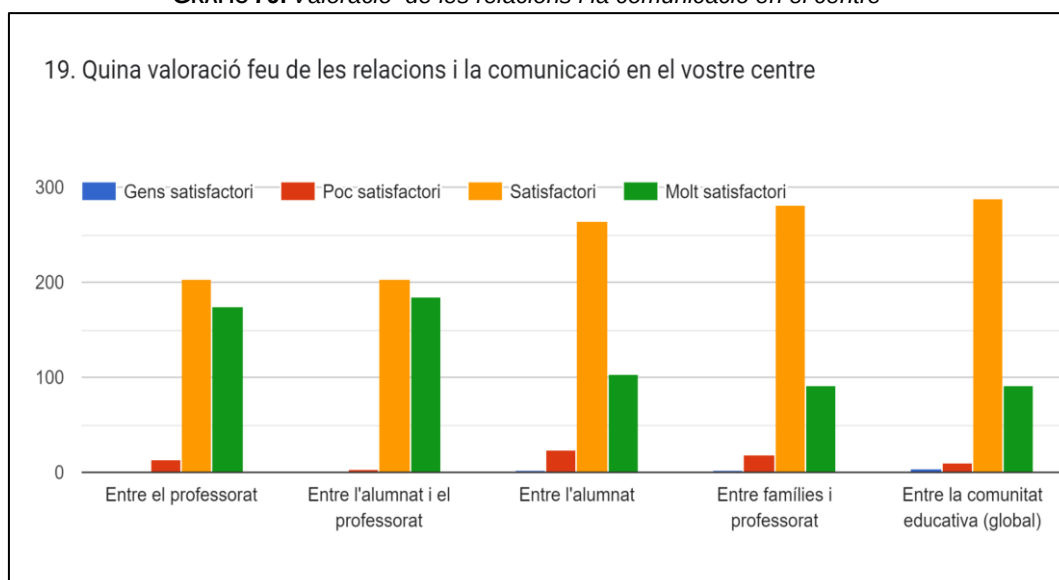
TAULA 62. Programes i/o activitats preventives fetes als centres educatius (curs 2022-2023)

Foment de la igualtat de gènere i prevenció VM	302	76,80 %
Cooperació i drets humans	341	86,70 %
Prevenció d'addiccions	312	79,30 %
Interculturalitat, prevenció racisme i xenofòbia	317	63,26 %
Resolució de conflictes	376	96,60 %
Prevenció de l'assetjament i el ciberassetjament	339	82 %
Prevenció autolesions i conductes de risc	252	64 %
Acompanyament en la gestió de processos emocionals complexos	336	85 %

GRÀFIC 78. *Programes i/o activitats preventives fetes als centres educatius (curs 2022-2023)*

III. Autopercepció i valoració de les relacions i la comunicació en els centres

En el gràfic que hi ha a continuació es constata el grau de satisfacció general quant a les relacions i la comunicació entre els diferents membres dels centres educatius. S'ha de destacar que tenir un bon clima i una bona cultura de centre que cuidi i fomenti les relacions entre els seus membres obtindrà de manera més amable i efectiva els objectius curriculars, socials i emocionals que es plantegi. En general, es pot afirmar que hi ha una valoració positiva sobre les relacions i la comunicació en els centres educatius.

GRÀFIC 79. *Valoració de les relacions i la comunicació en el centre*

III. Recursos externs utilitzats

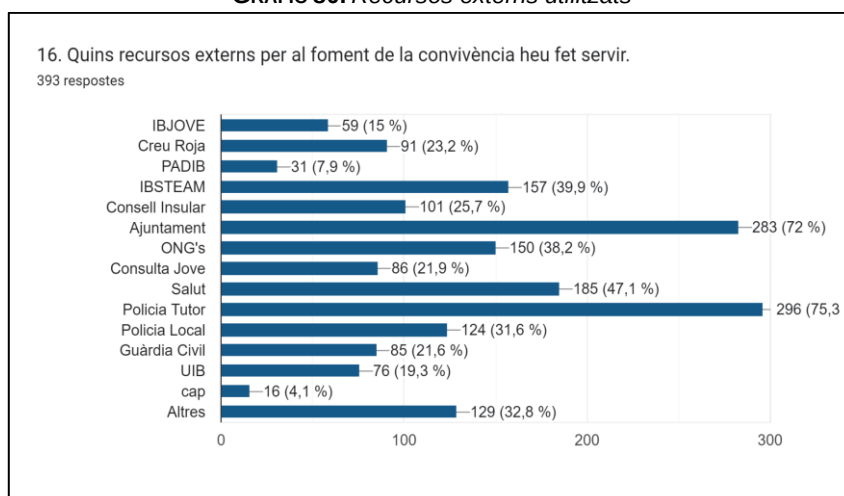
Els centres educatius han de ser espais oberts a l'entorn i aprofitar la xarxa de recursos externs: socials, pedagògics i culturals de la comunitat, així com també esdevenir un recurs per la comunitat on estan.

Tots els recursos són imprescindibles per augmentar la capacitat del centre escolar per respondre a la diversitat de l'alumnat i al fet d'oferir propostes flexibles en l'organització i en la provisió de suports per personalitzar i individualitzar l'ensenyament.

Els recursos externs utilitzats, moltes vegades associats a xerrades, tallers o programes, estan indicats en el GRÀFIC 77. Els més utilitzats són els policies tutors i els propis dels ajuntaments dels diferents municipis.

S'ha de destacar la col·laboració i la qualitat de la feina de prevenció que fan els policies tutors amb l'oferta variada de tallers per a les diferents etapes educatives. És una realitat la proximitat d'aquesta figura en la majoria dels centres educatius, molt presents a l'hora de gestionar situacions complicades, conflictes o situacions de risc, que necessiten intervenció amb suport extern.

GRÀFIC 80. Recursos externs utilitzats

DADES SOBRE LES MEMÒRIES DE COEDUCACIÓ 2022-2023

Cal destacar que la majoria de dades reflectides a partir d'aquest punt s'han extret dels qüestionaris de valoració de la coeducació que varen emplenar el 74'60 % dels centres docents no universitaris de les Illes Balears a final del curs 2022-2023.

I. Agents de coeducació

S'ha assolit l'objectiu que majoritàriament tots els centres educatius comptin amb un agent de coeducació. Concretament, el 80'85 % dels centres compten amb aquesta figura, que juntament amb la comissió de coeducació, dinamitza totes les accions que es detallen en el GRÀFIC 81.

No obstant, cal destacar dues reivindicacions que arriben des de la majoria dels centres educatius:

- D'una banda, fan referència a les poques hores de coordinació de què disposen setmanalment els i les agents de coeducació per dur a terme les seves funcions. La immensa majoria d'agents de coeducació disposa com a màxim d'una hora setmanal per dedicar-se a aquestes funcions, tot i que també trobam una minoria de centres amb una trajectòria coeducativa més arrelada i on els o les seves agents arriben a disposar de fins a tres hores setmanals per dedicar-se a la tasca coeducativa.
- D'altra banda, les dificultats per augmentar la composició de les comissions de coeducació i les dificultats per establir una calendari per reunir-se amb freqüència. En aquest sentit, s'observa que només a un 27'1 % dels centres educatius han establert calendari i sistematitzat les reunions de la comissió de coeducació amb caràcter setmanal o quinzenal, i que la gran majoria de centres es reuneixen amb una freqüència trimestral o anual; hi ha, fins i tot, un 14'2 % dels centres que no es reuneixen en cap moment del curs escolar.

Així i tot, cal destacar la valoració positiva que la majoria dels centres fan de totes les accions que han pogut dur a terme durant el curs 2022-2023 tenint en compte les dificultats detectades.

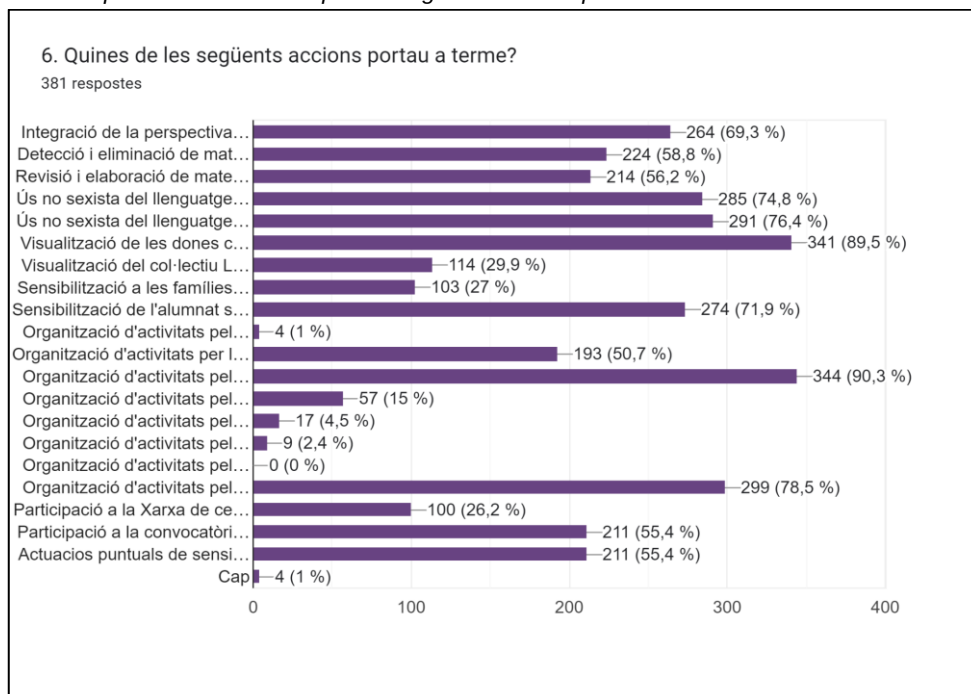
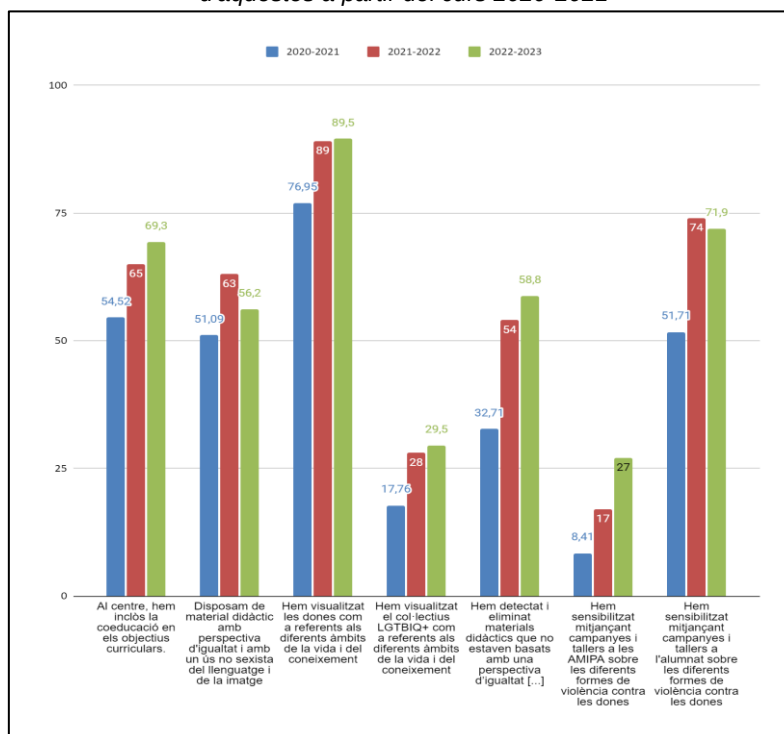
D'entre les accions que els centres duen a terme, destaquen majoritàriament les següents:

- Accions dedicades a la visibilització de les dones com a referents als diferents àmbits de la vida i del coneixement (el 89'5 % del centre ho han treballat).
- Organització d'activitats i d'actes commemoratius el 25 de novembre (78'5 %)
- Organització d'activitats el 8 de març (90'3 %)
- Integració de la perspectiva coeducativa al currículum (69'3 %)
- Ús no sexista del llenguatge oral (76 %) i del llenguatge i la imatge en els materials didàctics (74'8 %).

També es continua amb l'esforç per incorporar els principis de la coeducació als projectes educatius i a la programació general dels centres (currículums, materials didàctics), així com per sensibilitzar l'alumnat vers les diferents formes de violències masclistes mitjançant diverses campanyes i tallers.

Malgrat haver augmentat, un aspecte a impulsar és la visibilització del col·lectiu LGTBIQ+, així com el treball amb les famílies en matèria de coeducació, que representen un 29'9 % i un 27 %, respectivament, de les tasques desenvolupades en els centres educatius.

En general, hi ha una tendència a l'alça en totes les tasques desenvolupades pels centres, respecte del curs anterior, com es mostra al GRÀFIC 82.

GRÀFIC 81. Tasques de coeducació: percentatge de centres que han fet accions durant el curs 2022-2023**GRÀFIC 82. Comparativa de les tasques de coeducació: percentatge de centres que han fet cada una d'aquestes a partir del curs 2020-2021**

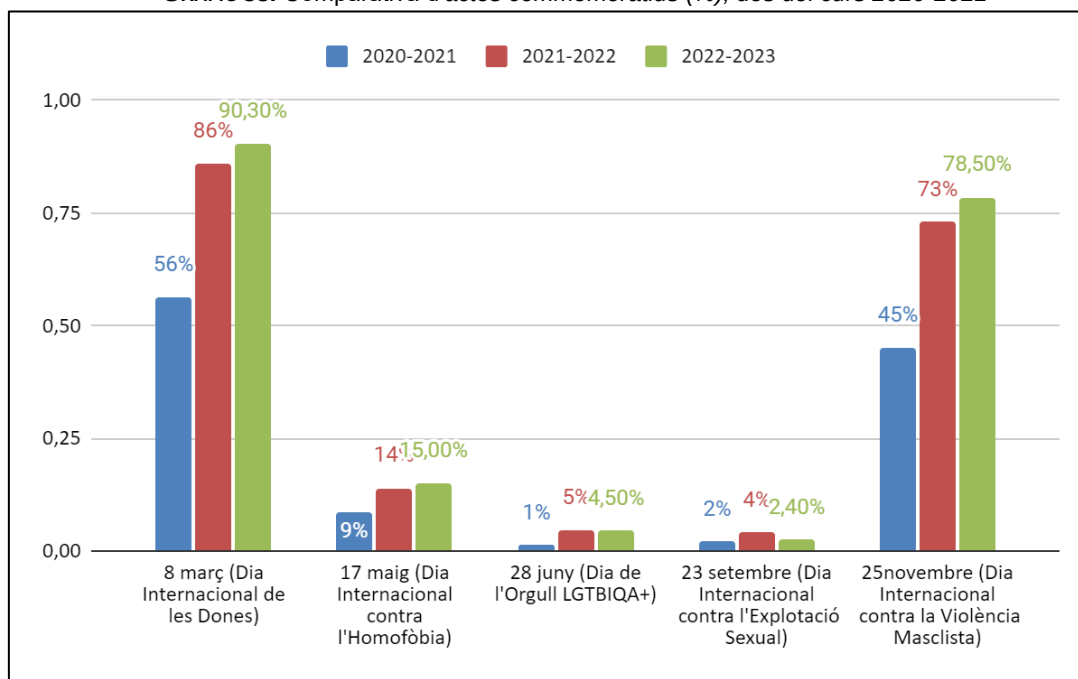
II. Actes commemoratius

Els actes commemoratius més celebrats als centres educatius són els que reben subvenció del Pacte d'Estat a través d'IBdona, els quals gestiona l'INSTITUT. Un 90'3 % han fet actes commemoratius per al 8M, que han augmentat 4'3 % respecte al curs anterior. D'altra banda, un 78'5 % dels centres educatius ha organitzat activitats commemoratives per celebrar el 25N, amb un increment del 5'5% respecte

al curs anterior. No obstant, s'ha d'aclarir que no tots s'han celebrat amb subvenció del Pacte d'Estat.

S'observa un increment significatiu en el nombre d'actes commemoratius respecte del curs anterior, com es pot comprovar al GRÀFIC 83.

GRÀFIC 83. Comparativa d'actes commemoratius (%), des del curs 2020-2021

III. Xarxa de centres coeducatius

La Xarxa de centres coeducatius té per objectius:

1. Facilitar als centres la possibilitat de participar en una xarxa d'aprenentatge entre iguals i d'acompanyament mutu per adoptar i compartir bones pràctiques de coeducació i afavorir la formació en la igualtat i la diversitat.
2. Potenciar un model educatiu en el qual s'equilibren les mancances amb què l'alumnat arriba a les aules a conseqüència del masclisme que impregna la societat; aquell en el qual s'eliminen tot tipus de desigualtats o mecanismes discriminatoris per raó de sexe, identitat i expressió de gènere; característiques físiques, psíquiques o sexuals; diversitat familiar; ètnia, procedència o classe social, i aquell en el qual l'alumnat, així com tota la comunitat educativa, pugui desenvolupar lliurement les seves identitats en un clima d'igualtat real i sense cap tipus de condicionants o limitacions imposades.
3. Incorporar el principi de la coeducació al projecte educatiu, als plans d'acció tutorial i als plans i reglaments de convivència dels centres educatius, d'acord amb l'autonomia de cada centre.
4. Afavorir la innovació educativa i la implementació de millores als centres educatius a partir de l'aprenentatge entre iguals entre els docents de les Illes Balears.

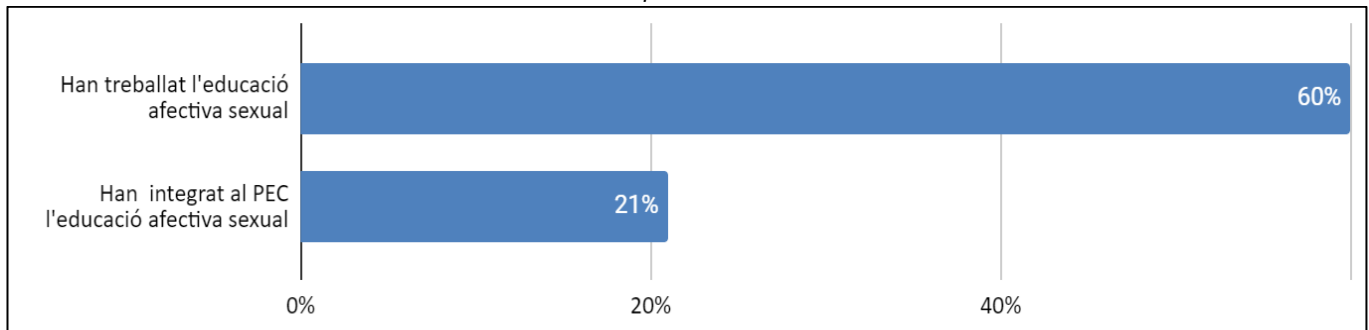
Durant el curs 2022-2023 hi han participat 16 centres de Mallorca i 3 de Menorca. S'han fet tres trobades en línia d'una durada de 2 hores (de 9'15 a les 11'15 h):

- 20 d'octubre 2023
- 23 de febrer 2024
- 24 de maig 2024

IV. Programa d'educació afectiva sexual amb perspectiva de gènere i diversitat sexual

El 60 % dels centres que han contestat l'enquesta han treballat l'educació afectiva sexual i un 21 % l'han integrat al respectiu projecte educatiu de centre (PEC), com es pot comprovar al GRÀFIC 84.

GRÀFIC 84. Centres educatius que han treballat l'educació afectiva sexual

ANNEX 3

DADES SOBRE LES
FORMACIONS DEL
PROFESSORAT
2022-2023

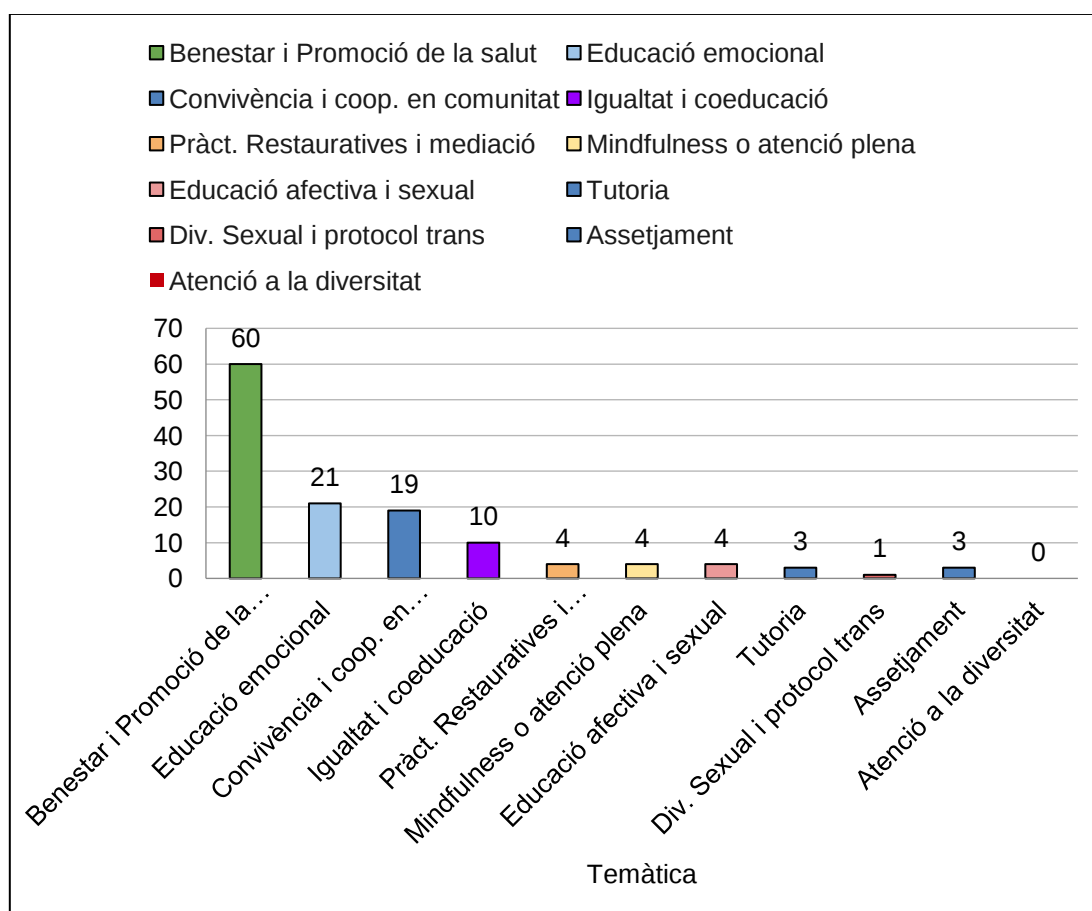
ANNEX 3

DADES SOBRE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

Formació en convivència i benestar, coeducació i inclusió

El professorat, col·lectiu de persones que formen i eduquen els nins, nines i adolescents, necessita formació permanent. La Unió Europea va afirmar que una de les competències generals del ciutadà europeu del segle XXI era la de la formació durant tota la vida; en el cas del professorat, és una evidència i una necessitat. La Conselleria d'Educació i Universitats ha duit a terme 127 accions formatives a través del Servei de Normalització Lingüística i Formació del Professorat, de les línies 2, 4 i 8 del Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat 2020-2024. La línia 2 fa referència a la convivència i al benestar físic i emocional; la línia 4 fa referència a la coeducació, i la línia 8, a la comunitat educativa d'aprenentatge.

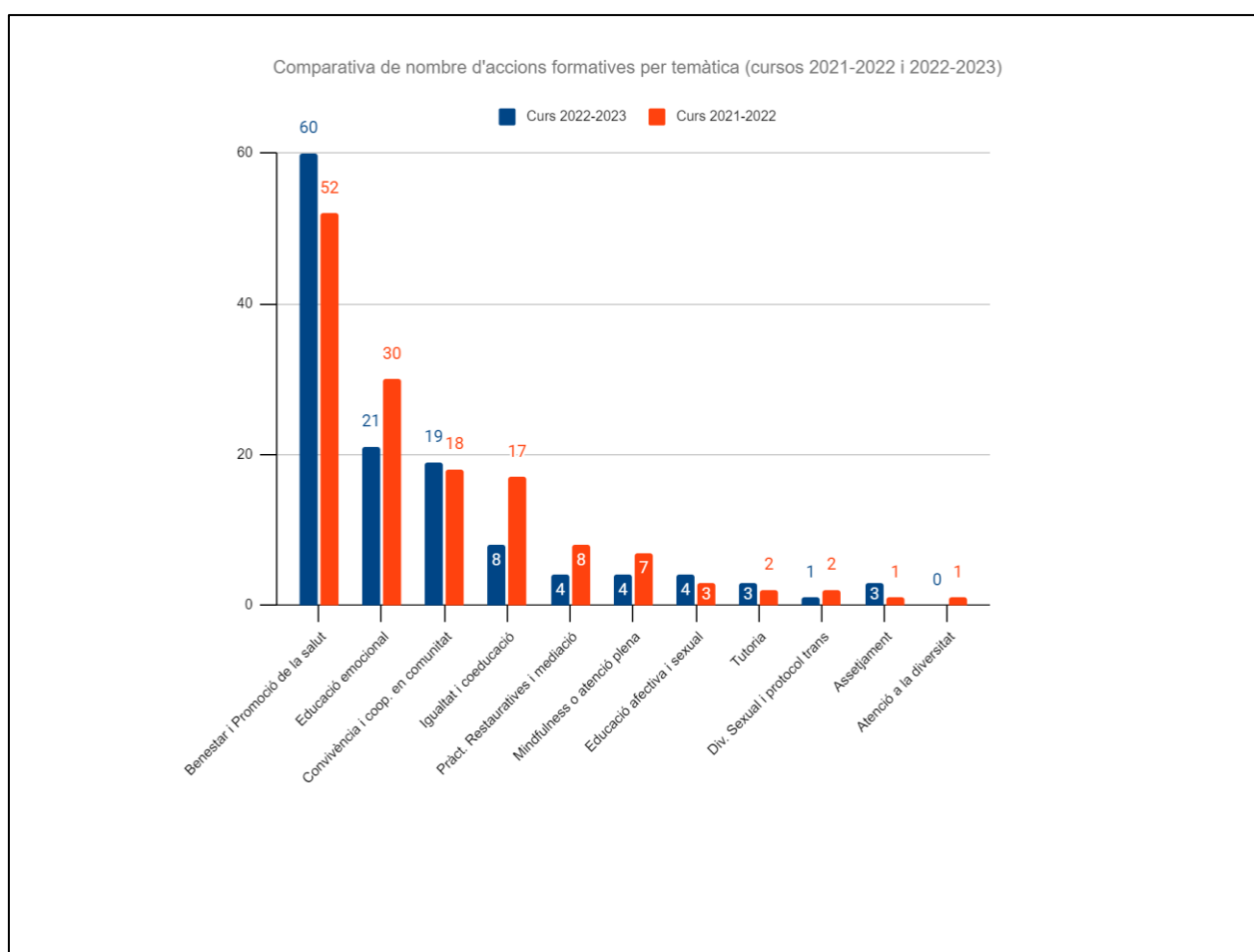
GRÀFIC 85. Accions formatives per temàtica any 2022-2023

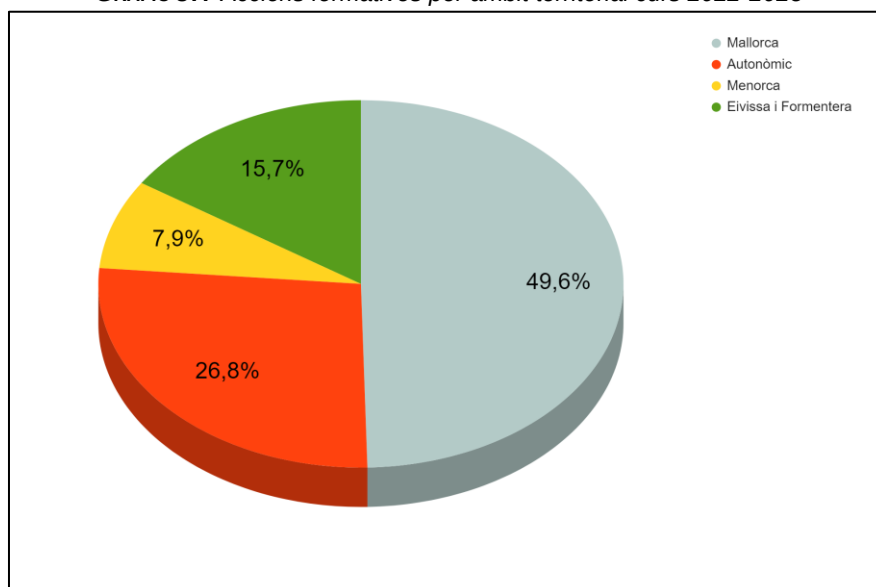
De les 129 activitats de formació, destaquen les 60 (47,24 %) que són de benestar i promoció de la salut, les 21 (16,54 %) sobre educació emocional, i les 19 (14,96 %) de convivència (convivència, Pràctiques Restauratives, Tutoria i Assetjament), seguides de les 10 (7,75 %) d'igualtat i coeducació. És manifesta la importància i la preocupació pel benestar físic i emocional de les persones.

La Conselleria d'Educació i Formació Professional i els centres educatius aposten i inverteixen energies per la promoció de la convivència positiva i del benestar de les persones, en particular, i de la comunitat, en general. Actualment, després de l'experiència viscuda durant i després de la pandèmia i les conseqüències, és una necessitat formar-se i créixer en aquests camps, tant personalment com professional.

GRÀFIC 86. Comparativa de nombre d'accions formatives per temàtica (cursos 2020-2021 i 2022-2023)

Es pot comprovar que hi ha un descens en les formacions sobre educació emocional, igualtat i coeducació, pràctiques restauratives, mindfulness, diversitat sexual i protocol, i atenció a la diversitat. Aquests temes són de gran importància pel benestar de les persones i del grup, i volem pensar que com ja tenen una llarga trajectòria amb professorat format, actualment hi ha menys demanda.

GRÀFIC 87. Accions formatives per àmbit territorial curs 2022-2023

De les 129 accions formatives, 34 s'han fet per àmbit autonòmic (26,8 %), 64 a Mallorca (49,6 %), 10 a Menorca (7,9 %) i 21 a Eivissa i Formentera (15,7 %). El 87,6% de les activitats s'han dedicat a la línia 2, la convivència i al benestar físic i emocional.

Pel que fa al professorat que ha participat en les diferents activitats de formació, s'hi van inscriure un total de 5.573 persones per a 4.196 places. El total de persones admeses va ser de 3.289 persones, de les quals només aconseguiren el certificat de la formació 2.392 persones (72,9 %).

TAULA 63. Docents inscrits, admesos i certificats a les formacions

Curs 2022-2023	Línia 2	Línia 4	Línia 8	TOTAL
Docents inscrits	4.887	617	69	5.573
Docents admesos	2.840	390	59	3.289
Docents certificats	2.091	270	31	2.392
Places	3.574	550	72	4.196

ANNEX 4

PLA DE FEINA PER AL
CURS 2023-2024

ANNEX 4

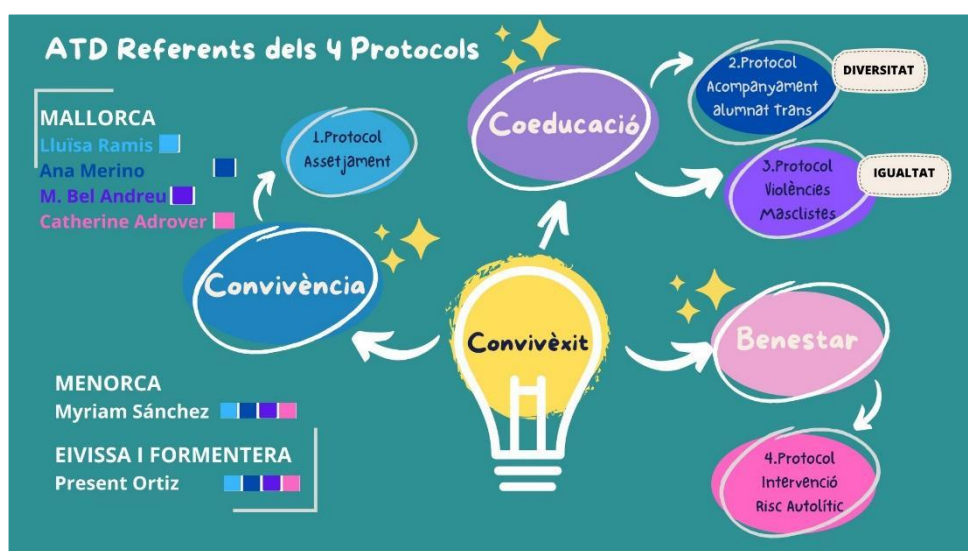
PLA DE FEINA DE L'INSTITUT PER AL CURS 2023-2024

En el moment de presentar aquesta MEMÒRIA (març de 2024), l'equip de l'INSTITUT està constituït per les persones que es mostren a continuació.

IMATGE 46. Persones que integren l'equip de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar (curs 2023-2024)

IMATGE 47. Protocols d'intervenció en cada àmbit i les persones assessores de referència

I. Objectius i propostes d'actuació de l'Institut

Els objectius per al curs 2023-2024 són els següents:

1. Assessorar les demandes dels diferents membres de la comunitat educativa relacionades amb el desenvolupament del Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, així com altres demandes lligades al benestar i a les necessitats diverses de la comunitat educativa. Tot això, des d'una mirada restaurativa, segons els principis democràtics d'igualtat (entre homes i dones), equitat, inclusió i participació, per contribuir al desenvolupament de les competències bàsiques.
2. Continuar aplicant i implementant el I Pla de Coeducació anterior (accions), mentre es redacta un esborrany per elaborar el II Pla.
 - a) Difondre orientacions per al disseny i el desenvolupament del pla d'igualtat del centre.
 - b) Elaborar, aprovar i implementar els plans d'igualtat a tots els centres educatius no universitaris de titularitat pública.
 - c) Oferir orientacions i formació específica per al personal docent que ha d'exercir la funció d'agent de coeducació.
 - d) Oferir formació als responsables d'impulsar i fer el seguiment de les mesures educatives que fomentin la igualtat real entre dones i homes als consells escolars.
 - e) Mantenir la xarxa de centres coeducatius, oferint acompanyament i assessorament, 3 trobades virtuals i una Jornada presencial.
 - f) Oferir formació als membres dels serveis d'orientació sobre el programa «Amb tots els sentits».
 - g) Difondre a través d'Internet materials i guies específiques sobre l'ús del llenguatge oral, escrit i visual no sexista.
 - h) Elaborar, publicar i difondre, en coordinació amb altres administracions i organismes, orientacions i recursos didàctics per sensibilitzar l'alumnat sobre l'ús segur d'Internet i dels dispositius mòbils per evitar el ciberassetjament i les diferents formes de violències masclistes a través d'aquestes dispositius.
 - i) Implementar el programa d'educació afectivosexual «Amb tots els sentits» a l'educació secundària obligatòria.
 - j) Difondre i implementar el programa d'educació afectivosexual «Amb tots els sentits» a l'educació infantil i fer-ne formacions.
 - k) Difondre i implementar el programa d'educació afectivosexual «Amb tots els sentits» a l'educació primària i fer-ne formacions.
 - l) Difondre i aplicar el Protocol de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament LGTBI-fòbic als centres educatius de les Illes Balears.
 - m) Sensibilitzar i prevenir les violències masclistes als centres educatius:
 - Elaborar i difondre als centres educatius propostes curriculars per treballar la coeducació en dates significatives, com el 25 de novembre, el 8 de març, el 17 de maig, el 28 de juny, etc.

—Dur a terme accions de sensibilització i prevenció específiques per etapes educatives adreçades a la comunitat escolar, especialment a l'alumnat.

—Elaborar una guia per reconèixer estereotips i biaixos sexistes en els materials didàctics i bibliogràfics i aportar orientacions per a l'elaboració de recursos coeducatius.

—Difondre, oferir formació i aplicar el protocol de prevenció, detecció i intervenció de la violència masclista als centres educatius de les Illes Balears.

3. Dissenyar el II Pla de coeducació. Es farà una diagnosi inicial, una proposta d'objectius i accions, i es presentarà un esborrany.
Fem Infància juntament amb Convivèxit i IBDona, farà una recollida i anàlisi d'informació sobre normativa, estudis, investigacions i informes, l'avaluació del I Pla de Coeducació, plans i programes d'altres comunitats autònomes. També s'extraurà informació a través de diferents qüestionaris dirigits als agents de coeducació i a l'alumnat de diferents centres educatius, així com a través de diferents grups de discussió (professionals de la coeducació que fan intervenció directa als centres educatius, persones expertes de la coeducació a la institució i l'acadèmica, membres de la comissió del I Pla)
4. Difondre i aplicar les indicacions de la resolució del conseller d'Educació i Formació Professional de dia 24 de maig de 2023 per la qual s'estableixen les funcions i la composició de la Comissió de Convivència i Benestar i es crea la figura de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat en els centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, segons la Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència front la violència, i segons les directrius marcades pel Ministeri d'Educació i Formació Professional. S'oferiran formacions i acompanyament.
5. Mantenir la xarxa de centres per a la convivència, centres educatius que promouen la cultura de la pau, la mediació, les pràctiques restauratives i la igualtat, oferint acompanyament i assessorament, 3 trobades virtuals i una Jornada presencial.
6. Continuar amb la coordinació amb el Departament d'Inspecció Educativa i els equips directius per garantir que tots els centres educatius disposin de plans de convivència i benestar amb la persona coordinadora, i els respectius plans d'igualtat.
7. Incidir en la importància de la col·laboració dels centres educatius quant a la informació que ens poden transmetre a través de les memòries de convivència i de coeducació, fonamentals per la detecció de necessitats i per impulsar una millora.
8. Continuar amb la coordinació i la col·laboració amb altres conselleries, serveis, institucions, etc., per garantir els drets de la infància i l'adolescència en l'àmbit

educatiu (Conselleria de Salut i Consum, IBdona, consells insulars, OBIA, FAPA, policies tutors, Observatori del Suïcidi, Conselleria d'Afers Socials i Esports, Universitat de les Illes Balears, Fundació ANAR, Ajuntament de Palma, Ajuntament de Manacor, etc.).

- a) Difondre, assessorar i rebre les notificacions sobre els protocols de suïcidi activats als centres educatius per derivar a l'Observatori del Suïcidi.
- b) Formar part del programa EDUCASALUT, juntament amb altres departaments i serveis, per fomentar el benestar docent.
- c) Participar, difondre i impulsar el programa PROA+ del Ministeri d'Educació i Formació Professional (MEFP) als centres educatius de les Illes Balears:
 - Organitzar i assessorar els centres educatius que realitzen l'activitat palanca 203, *Treballant colze a colze per a la millora: tutoria individualitzada 2023-2024*.
 - Organitzar i assessorar els centres educatius que realitzen l'activitat palanca 204, *Tutoria entre iguals 2023-2024*.
9. Participar en congressos d'àmbit nacional i internacional per donar a conèixer la feina que es fa a les Illes Balears quant al foment de la convivència positiva, la igualtat entre homes i dones, i la diversitat.
10. Mantenir i enriquir la pàgina web de l'INSTITUT.
11. Revisar el Decret 10/2008, de 25 de gener, pel qual es crea l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears.
12. Sensibilitzar sobre l'assetjament escolar als centres educatius i prevenir-lo. Oferir pòsters i materials didàctics per realitzar tallers de sensibilització i prevenció als centres educatius.
13. Oferir als centres educatius amb casos detectats d'alta vulnerabilitat tallers específics sobre: benestar i gestió emocional, ús responsable de les tecnologies i prevenció de l'assetjament i ciberassetjament.
14. Revisar i ajustar si cal el nou qüestionari d'avaluació de la convivència i de la igualtat perquè els centres educatius el responguin a final de curs a través d'un formulari.
15. Elaborar materials didàctics:
 - Parells per a la convivència. Parells a primària i parells a secundària per crear i dinamitzar un Servei de Mediació entre iguals i les cibermentories.
 - Cartes de necessitats i cartes d'emocions amb propostes didàctiques.
 - Proposta de quadern *Mindfulness* (digital) per a educació secundària.

II. Activitats i tasques

Les funcions de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar en referència a cadascun dels objectius abans esmentats són:

A) Difusió i sensibilització

- Elaborar un pla de difusió i de sensibilització per a cada un dels objectius esmentats, amb la contractació de serveis externs si es considera necessari (dissenyadors gràfics i audiovisuals).
- Difondre i compartir les bones pràctiques dels centres docents.

B) Formació

Continuar amb l'oferta d'activitats de formació en els àmbits següents: convivència, igualtat, diversitat i benestar, els quals estan totalment interrelacionats. Les formacions programades per al curs 2022-2023 són les següents:

CONVIVÈNCIA

1. Prevenció, detecció, intervenció en casos d'assetjament i ciberassetjament escolar.
2. Xarxes per a la convivència.
3. Creació i seguiment d'un servei de mediació entre iguals.
4. PROA+: Tutoria entre iguals (AP 204), cibermentoria.
5. PROA+: Tutoria individualitzada (AP 203), tutoria afectiva.
6. I Jornada dels centres de xarxes per a la convivència.

IGUALTAT

1. El personal docent com a agent de coeducació.
2. Xarxes de centres coeducatius.
3. Educació afectiva i sexual. *Amb tots els sentits*.
4. Formació bàsica en igualtat dirigida a la persona responsable de la igualtat als consells escolars.
5. I Jornada de xarxes de centres coeducatius.
6. Protocol de violències masclistes.

DIVERSITAT

1. Protocol trans*.
2. Tutoria LGTBIQA+.
3. Metodologies per combatre la normalitat.

BENESTAR

1. Competència emocional per a la convivència.
2. Prevenció, detecció i intervenció en casos de risc autolític i situacions d'ansietat (EducaSalut).
3. 1,2,3, emoció! (educació infantil).
4. *Amb tots els sentits*, educació afectiva i sexual.
5. Benestar per a docents a través de l'oferta dels CEPS
6. I Jornada de Benestar Emocional: l'eix vertebrador del desenvolupament personal.

C) Assessorament i suport als centres educatius i a la comunitat escolar en general.

D) Intervenció en els centres educatius en casos detectats d'alta vulnerabilitat a través de tallers específics sobre: benestar i gestió emocional, ús responsable de les tecnologies i prevenció de l'assetjament i ciberassetjament.

E) Coordinació i col·laboració amb altres serveis i entitats:

- Continuar amb la coordinació amb el Departament d'Inspecció Educativa i els equips directius amb els objectius següents:
 - Garantir que tots els centres disposin de plans de convivència i plans de coeducació vigents, amb els respectius coordinadors assignats (coordinador de convivència i agents de coeducació).
 - Recordar la necessitat d'emplenar el formulari de la memòria de convivència.
 - Reduir el nombre d'expulsions dins els centres.
 - Aplicar els diferents protocols amb el suport de l'INSTITUT, en cas necessari.
- Coordinar-se amb altres departaments i serveis implicats en la millora del benestar docent.

III. Normativa

- Elaborar el II Pla de Coeducació de les Illes Balears a l'àmbit educatiu
- Elaborar una resolució on es recullen les tasques i funcions de l'agent de coeducació i la seva comissió

IV. Estudis i avaluació

- Redactar la memòria anual de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar, on es recullen les dades aportades pels centres educatius i per altres serveis, com el Servei de Normalització Lingüística i Formació de la Conselleria d'Educació i Formació Professional.
- Ajustar les enquestes de les memòries de convivència i coeducació si cal.
- Avaluar el Pla de coeducació 2019-2022.
- Fer servir els recursos de la Conselleria d'Educació i Formació Professional (GestIB, IAQSE, serveis d'escolarització, Departament d'Inspecció Educativa, etc.) per disposar de dades sobre la convivència escolar.
- Comparar les dades autonòmiques amb les estatals sobre l'estudi realitzat amb la Fundació ColaCao i la Universitat Complutense de Madrid i 15 comunitats autònomes.
- Millorar la recollida de dades sobre els protocols en el GestIB.

C O N V I V È X I T

IMATGE 47. Disseny Convivèxit

Agraïments:

A tots i totes vosaltres,
pels vostres somriures,
la vostra presència i participació

Aina Amengual Rigo

Directora de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar

Palma, Març 2024

